

Hallituksen esitys eduskunnalle jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi useita jätelain säännöksiä. Osa ehdotetuista muutoksista on välttämättömiä EU:n jätesäädöspaketin ja pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetun asetuksen (POP-asetus) täytäntöön panemiseksi, osa johtuu kansallisista tarpeista. Ehdotuksilla pan-taisiin täytäntöön myös tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annet-tuun direktiiviin sisältyvät tuotekiellot ja merkintävaatimukset. Jätelain muutosten lisäksi ehdo-tetaan joitakin muutoksia ympäristönsuojelulakiin, kemikaalilakiin, rikoslakiin ja rikesakkorik-komuksia koskevaan lakiin. Esityksellä toteutetaan Sanna Marinin hallituksen ohjelman strate-giseen kokonaisuuteen ”Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi” sisälty-viä kirjauksia, joilla lisätään jätteen kierrätystä ja siten vahvistetaan Suomen roolia kiertotalou-den edelläkävijänä.

Jätelaissa ja sen nojalla annettavissa asetuksissa säädettäisiin uusista jätteiden kierrätystä ja eril-liskeräystä koskevista tavoitteista ja velvoitteista. Tavoitteena olisi, että yhdyskuntajätteestä valmisteltaisiin uudelleenkäyttöön tai kierrätettäisiin 55 painoprosenttia vuonna 2025, 60 pai-noprosenttia vuonna 2030 ja 65 painoprosenttia vuonna 2035. Myös pakkausjätteiden kierrätys-tavoitteet kiristyisivät. Kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi esitetään uusia, nykyistä selvästi tiukempia kuntiin, jätteen haltijoihin ja pakkausten tuottajiin kohdentuvia jätteiden erilliske-räysvelvoitteita. Jätteitä ammattimaisesti kerääviä veloitettaisiin edistämään jätteiden uudel-leenkäytön valmistelua.

Kunnan järjestämisvastuulla olevien jätteiden kuljettamisen osalta ehdotetaan nykyisen kak-soisjärjestelmän lakkauttamista ja siirtymistä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Kunnan tulisi jätekuljetuksia kilpailuttaessaan käydä markkinavuoropuhelua alueen toiminnanharjoitta-jien kanssa ja huolehtia pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksista osallistua tarjous-kilpailuihin. Saostus- ja umpisäiliöliikenteen osalta kunta voisi edelleen laissa säädettyjen edelly-tysten täytyessä päättää, että kiinteistön haltijan on järjestettävä kuljetus.

Pakkausten tuottajien ja kuntien olisi järjestettävä asumisessa syntyvän pakkausjätteen erillis-keräys yhteistoiminnassa. Tuottajat ja kunnat veloitettaisiin sopimaan korvauksista, jotka tuot-tajat maksavat kunnille pakkausten erilliskeräyksestä ja kuljetuksesta tuottajien järjestämään jätehuoltoon. Pakkausten tuottajien tulisi vastata vähintään kahdeksastakymmenestä prosentista koko pakkausjätehuollon kustannuksista.

Tuottajavastuujärjestelmiä koskevia vähimmäisvaatimuksia lisättäisiin ja täsmennettäisiin. Tuottajayhteisöjen olisi taattava tuottajille mahdollisuus hoitaa eri tuotteita koskevat tuottaja-vastuovelvoitteensa yhden toimijan kautta. Pakkausten tuottajayhteisön toimialan tulisi kattaa kaikki pakkausmateriaalit. Lisäksi uusilla säännöksillä pyrittäisiin saamaan kansainvälistä etä-kauppaa harjoittavat toimijat osallistumaan tuottajavastuujärjestelmiin.

Jätteen kuljettamisen ja välittämisen hyväksymistä jätehuoltorekisteriin koskevia edellytyksiä muutettaisiin ja lisäksi selvennettäisiin menettelyjä, joiden mukaisesti ulkomaisten yritysten Suomessa tapahtuva jätteen kuljetus- tai välitystoiminta voitaisiin hyväksyä tai merkitä rekiste-riin. Jätehuoltorekisteriä koskevat viranomaistehtävät keskitettäisiin myöhemmin nimettävälle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Jätteen luokittelun päättymistä koskevia jätelain säännöksiä muutettaisiin. Jätelaissa ja sen nojalla säädettävissä asetuksissa säädettäisiin uusista jätteistä ja jätehuoltoa koskevista kirjapito-, tiedonanto- ja siirtoasiakirjavelvollisuuksista. Siirtoasiakirjan tiedot tulisi toimittaa sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Esitys liittyy valtion vuoden 2021 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan päivänä kuuta 20 .

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta	4
1.2 Valmistelu	4
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö.....	4
3 Nykytila ja sen arviointi.....	4
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	4
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	4
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	4
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	4
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	4
5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot.....	4
6 Lausuntopalaute	5
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	5
8 Lakia alemman asteinen sääntely	5
9 Voimaantulo	5
10 Toimeenpano ja seuranta	5
11 Suhde muihin esityksiin.....	5
11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä.....	5
11.2 Suhde talousarvioesitykseen	5
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	5
LAKIEHDOTUKSET	6
1. Laki jätelain muuttamisesta.....	6
2. Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.....	39
3. Laki kemikaalilain muuttamisesta.....	41
4. Laki rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta	43
5. Laki rikesakkorikkomuksista annetun lain muuttamisesta.....	45
LIITTEET	46
RINNAKKAISTEKSTIT	46
1. Laki jätelain muuttamisesta.....	46
2. Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.....	110
3. Laki kemikaalilain muuttamisesta.....	113
4. Laki rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta	116
5. Laki rikesakkorikkomuksista annetun lain muuttamisesta.....	119

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Hallituksen esityksen valmistelu

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

3 Nykytila ja sen arviointi

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.2 Pääasialliset vaikutukset

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

6 Lausuntopalaute

7 Säännöskohtaiset perustelut

8 Lakia alemman asteinen sääntely

9 Voimaantulo

10 Toimeenpano ja seuranta

11 Suhde muihin esityksiin

11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

11.2 Suhde talousarvioesitykseen

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan jätelain (646/2011) 5 §:n 2—5 momentti, 45 §, 89 §, sellaisena kuin se on laissa 328/2016, ja 90 §,

muutetaan 1, 3 §:n 1 momentti, 6 ja 9 §, 10 §:n johdantokappale ja 6 kohta, 12 §:n 3 momentti, 15 §, 17 §:n 1 momentti, 20, 22 §, 23 §:n 1 momentti, 32 ja 35—37 §, 39 §:n 2 momentti, 41 §, 43 §:n 3 momentti, 46 §, 47 §:n 3 momentti, 48 §:n 1 momentin johdantokappale, 51, 54, 60, 62—66, 66 a, 68 ja 69 §, 78 §:n 2 momentti, 80, 81, 85, 87, 88, 91 ja 93—99 §, 102 §:n 2 momentti, 108, 108 a, 117—119 ja 121 §, 122 §:n 1 momentti, 124 §:n 1 ja 2 momentti, 127 §, 129 §:n 1 momentti, 131 §:n 2 momentin 5 kohta, 136 §, 142 §:n 1 ja 2 momentti, 143 §, 143 a §:n 2 momentti, 146 ja 147 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentti osaksi laissa 195/2012, 6 § osaksi laissa 410/2014, 22 § osaksi laissa 757/2018, 32 § osaksi laissa 445/2018, 41 § osaksi laissa 528/2014, 66 a ja 121 § sekä 131 §:n 2 momentin 5 kohta laissa 410/2014, 78 §:n 2 momentti ja 143 a §:n 2 momentti laissa 438/2019, 108 § laissa 626/2017, 108 a § laissa 967/2018, 118 § osaksi laissa 528/2014 ja osaksi laissa 757/2018, 122 §:n 1 momentti laissa 1104/2011 ja osaksi laissa 757/2018, 124 §:n 1 ja 2 momentti laissa 834/2017, 127 § osaksi laissa 25/2014, 129 §:n 1 momentti laissa 528/2014, 146 § laissa 686/2018, 147 § laissa 626/2017 ja osaksi laissa 757/2018, sekä

lisätään lakiin uusi 5 a, 5 b, 11 a, 15 a ja 15 b §, 25 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 757/2018, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyy 4 ja 5 momentiksi, sekä uusi 41 a, 49 a—d, 53 a, 63 a, 66 b, 66 c, 80 a, 96 a, 117 b, 117 c, 118 a, 121 a, 121 b ja 142 a § seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää kiertotaloutta ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista.

3 §

Soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin jätteisiin:

- 1) ilmaan johdettaviin päästöihin;
- 2) hiilidioksidiin, joka on otettu talteen ja siirretty geologista varastointia varten tai varastoitu geologisesti siltä osin kuin siitä säädetään muualla laissa eikä hiilidioksidin geologiseen varastointiin, jos aiottu varastoitava kokonaismäärä on alle 100 000 tonnia ja tarkoituksena on uusien tuotteiden ja menetelmien tutkiminen, kehittäminen tai testaaminen;
- 3) jätteveteen siltä osin kuin siitä säädetään muualla laissa;

4) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) tarkoitettuun räjähteeseen, ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettuun ydinjätteeseen eikä säteilylaissa (859/2018) tarkoitettuun radioaktiiviseen jätteeseen;

5) pilaantumattoman ruoppausmassan sijoittamiseen, joka tehdään vesilain (587/2011) 2 luvun 6 §:n nojalla tai joka edellyttää vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla lupaa;

6) eläimistä saataviin sivutuotteisiin siltä osin kuin niistä säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveys-säännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1069/2009 (*sivutuoteasetus*), mukaan lukien sivutuoteasetuksen soveltamisalaan kuuluva lanta ja käsitellyt tuotteet; lakia sovelletaan kuitenkin sellaisiin sivutuotteisiin ja niistä johdettuihin tuotteisiin, jotka on tarkoitettu poltettaviksi, kaatopaikalle sijoitettaviksi tai käytettäväksi biologisessa käsittelylaitoksessa;

7) kallio- tai maaperästä irrottamattomaan pilaantuneeseen maa-ainekseen;

8) aineisiin, jotka on tarkoitettu käyttäjärehuaineina sellaisina kuin ne on määritelty rehun markkinoille saattamisesta ja käytöstä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1831/2003 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 79/373/ETY, komission direktiivin 80/511/ETY, neuvoston direktiivien 82/471/ETY, 83/228/ETY, 93/74/ETY, 93/113/EY ja 96/25/EY ja komission päätöksen 2004/217/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2009 3 artiklan 2 kohdan g alakohdassa ja siltä osin kuin ne eivät koostu eläimistä saatavista sivutuotteista tai sisällä niitä.

5 a §

Sivutuotteet

Aine tai esine ei ole jäte, vaan sivutuote, jos se syntyy sellaisessa tuotantoprosessissa, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen tai esineen valmistaminen, ja:

1) aineen tai esineen jatkokäytöstä on varmuus;

2) ainetta tai esinettä voidaan käyttää suoraan sellaisenaan tai sen jälkeen, kun sitä on muunnettu enintään tavanomaisen teollisen käytännön mukaisesti;

3) aine tai esine syntyy tuotantoprosessin olennaisena osana; sekä

4) aine tai esine täyttää sen suunniteltuun käyttöön liittyvät tuotetta sekä ympäristön- ja terveydensuojelua koskevat vaatimukset eikä sen käyttö kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista sivutuotteeksi luokittelun edellytyksistä sivutuotteittain eriteltyinä.

5 b §

Jätteen luokittelun päätyminen

Jäte, joka on kierrätetty tai muuten hyödynnetty, ei ole enää jätettä, jos:

1) sitä on määrää käyttää erityisiin tarkoituksiin;

2) sillä on markkinat tai kysyntää;

3) se täyttää käyttötarkoituksensa mukaiset tekniset vaatimukset ja on vastaaviin tuotteisiin sovellettavien säännösten ja standardien mukainen; ja

4) sen käyttö ei kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yksityiskohtaisista arviointiperusteista 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten soveltamiseksi tiettyihin jätelajeihin. Arviointiperusteisiin on sisällytettävä vähintään:

- 1) jätemateriaalit, jotka on sallittua toimittaa hyödyntämistoimeen;
- 2) sallitut käsittelyprosessit ja -tekniikat;
- 3) tuotteisiin sovellettavien säännösten ja standardien mukaiset laatuvaatimukset materiaaleille, joita ei hyödyntämisen seurauksena enää luokitella jätteeksi, mukaan lukien tarvittaessa epäpuhtauksien raja-arvot;
- 4) hallintajärjestelmille asetettavat vaatimukset, joilla osoitetaan jätteeksi luokittelun päättymistä koskevien arviointiperusteiden noudattaminen, mukaan lukien vaatimukset laadunvalvonnasta ja omavalvonnasta sekä tarvittaessa akkreditoinnista; ja
- 5) vaatimustenmukaisuudesta ilmoittaminen.

Jos tietyn jätteen jätteeksi luokittelun päättymisen arviointiperusteista ei säädetä Euroopan unionin lainsäädännössä tai 2 momentin mukaisella valtioneuvoston asetuksella, ympäristölupaviranomainen voi päättää tapauskohtaisesti jätteeksi luokittelun päättymisestä 1 momentissa säädettyjen edellytysten perusteella. Päätöksenteossa on soveltuvin osin noudatettava, mitä 2 momentissa säädetään, ja otettava huomioon materiaalia koskevat epäpuhtauksien raja-arvot sekä materiaalista mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta terveydelle tai ympäristölle. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaisissa säädetään ympäristölupa-asian käsitteystä.

Sen, joka käyttää ensimmäistä kertaa materiaalia, joka on lakannut olemasta jätettä ja jota ei ole saatettu markkinoille, taikka saattaa materiaalin markkinoille ensimmäistä kertaa sen jälkeen, kun se on lakannut olemasta jätettä, on varmistettava, että materiaali on siihen sovellettavan kemikaali- ja tuotelainsäädännön vaatimusten mukaista.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *vaarallisella jätteellä* jätettä, jolla on jokin vaarallinen ominaisuus (*vaaraominaisuus*);
 - 1 a) *vaarattomalla jätteellä* jätettä, jolla ei ole vaaraominaisuuksia;
 - 2) *yhdyskuntajätteellä* vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä, mukaan lukien paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi-, tekstiili- ja biojäte sekä käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet, paristot, akut ja suurikokoiset esineet, sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä, ei kuitenkaan saostus- ja umpisäiliölietettä;
 - 2 a) *saostus- ja umpisäiliölietteellä* talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä;
 - 3) *sekalaisella yhdyskuntajätteellä* yhdyskuntajätettä, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet;
 - 3 a) *rakennus- ja purkujätteellä* rakennuksen tai muun kiinteän rakennelman uudis- ja korjausrakentamisessa ja purkamisessa, maa- ja vesirakentamisessa sekä muissa rakennus- ja purkutoiminnoissa syntyvää jätettä;
 - 3 b) *biojätteellä* asumisessa, toimistoissa, ravintoloissa, tukkuliikkeissä, ruokaloissa, ateriapalveluissa, vähittäisliikkeissä ja muissa vastaavissa toiminnoissa syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä, elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä sekä biologisesti hajoavaa puutarha- ja puisto-jätettä;
 - 3 c) *elintarvikejätteellä* elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen

(EY) N:o 178/2002 (*yleinen elintarvikeasetus*) 2 artiklassa tarkoitettua elintarviketta, josta on tullut jätettä;

3 d) *POP-jätteellä* jätettä, joka sisältää pysyviä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 (*POP-asetus*) liitteessä IV lueteltuja yhdisteitä yli kyseisessä liitteessä säädetyn pitoisuusrajan;

3 e) *kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteella* kotitaloudessa käytettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta sekä laadultaan ja määrältään siihen rinnastettavaa kaupassa, teollisuudessa, laitoksissa ja muussa toiminnassa käytettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta; laitetta, jota todennäköisesti käytetään sekä kotitaloudessa että muussa toiminnassa, pidetään kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteena;

4) *jätteen tuottajalla* sitä, jonka toiminnasta syntyy jätettä tai jonka esikäsitteily-, sekoittamistai muun toiminnan tuloksena jätteen ominaisuudet tai koostumus muuttuvat;

5) *jätteen haltijalla* jätteen tuottajaa, kiinteistön haltijaa tai muuta, jonka hallussa jäte on;

6) *kiinteistön haltijalla* kiinteistön omistajaa tai vuokraoikeuden haltijaa;

7) *jätteen kuljettajalla* sitä, joka vastaa jätteen kuljetuksesta;

8) *jätteen välittäjällä* sitä, joka ammattimaisesti ostaa tai myy jätettä taikka välittää jätettä tai jätehuollon palveluita muiden lukuun, mukaan lukien välittäjä, joka ei ota jätettä fyysisesti haltuunsa;

9) *jätehuollolla* jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja loppukäsittelyä, mukaan lukien tällaisen toiminnan tarkkailu ja seuranta sekä loppukäsittelypaikkojen jälkihoito ja toiminta välittäjänä;

10) *jätteen keräyksellä* jätteen kokoamista kiinteistön haltijan, kunnan, tuottajan, jakelijan tai muun järjestämään vastaanottoipaikkaan omatoimista käsittelyä varten tai jätteen kuljettamiseksi käsittelyyn, mukaan lukien jätteen alustava lajittelu ja tilapäinen varastointi;

10 a) *jätteen erilliskeräyksellä* jätteen keräystä siten, että lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet pidetään toisistaan erillään uudelleenkäytön valmistelun, kierrätyksen, muun hyödyntämisen taikka muun erityisen käsittelyn helpottamiseksi;

11) *jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisellä* sellaista toimintaa ennen kuin tuotteesta tulee jätettä, jolla edistetään tuotteen uudelleenkäyttöä, pidennetään sen käyttöikää tai ehkäistään muulla tavoin jätteen syntymistä taikka vähennetään tuotteessa olevien vaarallisten ja muiden haitallisten aineiden määrää tai syntyvän jätteen haitallisia ympäristö- ja terveysvaikutuksia;

12) *uudelleenkäytöllä* tuotteen tai sen osan käyttämistä uudelleen samaan tarkoitukseen kuin mihin se on alun perin suunniteltu;

13) *uudelleenkäytön valmistelulla* jätteen tarkistamiseksi, puhdistamiseksi tai korjaamiseksi toteutettavaa toimintaa, jolla käytöstä poistettu tuote tai sen osa valmistellaan siten, että se voidaan käyttää uudelleen ilman muuta esikäsitteilyä;

14) *jätteen kierrätyksellä* toimintaa, jossa jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen; jätteen kierrätyksenä ei pidetä jätteen hyödyntämistä energiana eikä jätteen valmistamista polttoaineeksi tai maantäyttöön käytettäväksi aineeksi;

15) *jätteen hyödyntämisellä* toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä, mukaan lukien jätteen valmistelu tällaista tarkoitusta varten;

15 a) *materiaalina hyödyntämisellä* muuta jätteen hyödyntämistä kuin jätteen hyödyntämistä energiana taikka jätteen valmistamista polttoaineeksi tai muutoin energian tuotannossa käytettäväksi materiaaliksi;

15 b) *maantäytöllä* jätteen hyödyntämistä, jossa tarkoitukseen soveltuvaa vaaratonta jätettä käytetään louhittujen alueiden kunnostamisessa tai maisemointiin liittyvissä maarakennustöissä;

16) *jätteen loppukäsittelyllä* jätteen sijoittamista kaatopaikalle, polttoa ilman energian talteenottoa tai muuta näihin rinnastettavaa toimintaa, joka ei ole jätteen hyödyntämistä, vaikka toiminnan toissijaisena seurauksena on jätteen sisältämän aineen tai energian hyödyntäminen, mukaan lukien jätteen valmistelu loppukäsittelyä varten;

17) *jätteen käsittelyllä* jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, mukaan lukien hyödyntämisen tai loppukäsittelyn valmistelu;

18) *tuotteen jakelijalla* tuotteen ammattimaista myyjää tai muuta tahoa, joka tarjoaa tuotteen käyttäjän saataville;

19) *jätteen kansainvälisellä siirrolla* jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013/2006, jäljempänä *jätteensiirtoasetus*, tarkoitettua jätteen siirtoa Suomesta toiseen maahan, toisesta maasta Suomeen ja jätteen siirtoa Suomen kautta.

Mitä tässä laissa säädetään kunnasta, koskee myös pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 2 §:ssä tarkoitettua kuntayhtymää ja muuta kuntayhtymää siltä osin kuin sille on annettu kunnalle tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tehtäviä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä jätteiden luokittelusta vaarallisiin ja muihin jätteisiin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös siitä, mitkä toimet ovat 1 momentin 12–15, 15 a, 15 b ja 16 kohdassa tarkoitettuja toimintoja sekä 1 momentin 18 kohdassa tarkoitettujen tuotteen jakelijan määrittämiseksi.

Jätteen vaaraominaisuuksista annetaan tarkemmat säännökset jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY mukaisesti valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Tuotteita koskevat huolehtimisvelvollisuudet ja kiellot

Tuotteen valmistajan on tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että:

1) valmistuksessa käytetään säästeliäästi raaka-aineita ja raaka-aineina käytetään jätteitä, jätteestä valmistettuja raaka-aineita tai käytettyjä tuotteita tai niiden osia;

2) valmistuksessa vältetään ympäristölle ja terveydelle haitallisia aineita sisältävien raaka-aineiden käyttöä ja ne korvataan haitattomammilla raaka-aineilla;

3) tuotantomenetelmä valitaan siten, että valmistuksessa syntyy mahdollisimman vähän jätettä ja syntyvä jäte on terveydelle ja ympäristölle mahdollisimman haitatonta;

4) tuotetta ei pakata tarpeettomasti;

5) tuote on resurssitehokas, elinkaareltaan ja käyttöältään kestävä, korjattava, päivitettävä ja uudelleenkäytettävä sekä jätteenä kierrätettävä ja siitä ja sen käytöstä syntyy mahdollisimman vähän jätettä;

6) tuotteesta ei jätteenä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai roskaantumista eikä huomattavaa haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle;

7) kriittisiä raaka-aineita sisältävä tuote on uudelleenkäytettävä ja jätteenä kierrätettävä.

Tuotteen valmistajan on tarpeen mukaan huolehdittava siitä, että:

1) tuotteessa on sen ominaisuuksia selventävät ja käyttöä, lajittelua, uudelleenkäyttöä, jätehuoltoa ja tuottajavastuun kohdentamista helpottavat merkinnät tai että siihen liitetään tiedot näistä seikoista;

2) tuotteen käyttäjille tiedotetaan tuotteeseen tehdyistä merkinnöistä ja niiden merkityksestä sekä lajittelun, uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestelyistä;

3) jätehuollon toimijoille annetaan tarpeelliset tiedot tuotteen tai sen osien uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja kierrätyksestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa;

4) saatavilla on varaosia, käyttöohjeet, tekniset tiedot taikka muut välineet, laitteet tai ohjelmistot, jotka mahdollistavat tuotteen laadukkaan korjauksen ja turvallisen uudelleenkäytön.

Tuotteen markkinoille saattajan ja jakelijan on tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan varmistuttava siitä, että tuote täyttää 1 momentin 4–7 kohdassa säädetty vaatimukset ja että tuote merkitään sekä siitä tiedotetaan ja annetaan tietoja 2 momentin mukaisesti.

Jos tuotteen valmistuksessa, käytössä tai käytöstä poistamisessa syntyy jätettä, jonka on todettu tai voidaan perustellusti odottaa aiheuttavan huomattavaa haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle taikka vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, näiden tuotteiden valmistus, markkinoille saattaminen, vienti tai käyttö voidaan kieltää tai rajoittaa taikka asettaa sille ehtoja.

10 §

Valtioneuvoston asetukset tuotteista

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tuotteen valmistajaan, markkinoille saattajaan ja jakelijaan kohdistuvista 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyistä tuotantoa ja tuotteita koskevista vaatimuksista sekä 9 §:n 4 momentissa tarkoitettusta kiellosta, rajoituksesta tai ehdosta tarkempia säännöksiä:

6) muusta näihin rinnastettavasta ja Euroopan unionin asianomaisten säädösten täytäntöön panemiseksi tarpeellisesta toimintaa tai tuotetta koskevasta kiellosta tai vaatimuksesta ja sen noudattamisen valvonnasta sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta.

11 a §

Uudelleenkäytön valmistelun edistäminen

Kunnan, tuottajan tai muun jätteen ammattimaista keräystä harjoittavan on jätteen keräyksen yhteydessä varattava uudelleenkäytön valmistelua harjoittaville yrityksille ja yhteisöille tasapuolinen mahdollisuus saada uudelleenkäytön valmisteluun soveltuva jäte osoittamastaan vastaanotto paikasta siltä osin kuin se ei itse järjestä kyseisen jätteen uudelleenkäytön valmistelua. Jätteen luovuttamisesta uudelleenkäytön valmisteluun on tehtävä kirjallinen sopimus.

Jätteen luovuttaja voi periä uudelleenkäytön valmistelua harjoittavalta yritykseltä tai yhteisöltä jätteen kustannustehokkaasta keräyksestä aiheutuneet kustannukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen sisällöstä ja 2 momentissa tarkoitettujen kustannusten perusteista.

12 §

Selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) jätteen haltijan velvollisuudesta seurata ja tarkkailla jätteen ja jätteen käsittelyn ympäristö- ja terveysvaikutuksia sekä seurata jätteen koostumusta;
- 2) jätettä ja jätteen käsittelyä koskevien tietojen antamisesta jätteen aikaisemmalle haltijalle tai käsittelijälle;
- 3) muista näihin rinnastettavista toimista 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

15 §

Jätteiden erilliskeräysvelvollisuus

Lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä toisistaan erillään siinä laajuudessa kuin se on tarpeen uudelleenkäyttöön valmistelun, kierrätyksen tai muun hyödyntämisen helpottamiseksi taikka terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, eikä niitä saa sekoittaa muihin lajiltaan ja laadultaan erilaisiin jätteisiin tai materiaaleihin. Edellä tarkoitettuja jätteitä voidaan kerätä yhdessä vain, jos yhdessä kerääminen ei heikennä niiden laatua eikä vähennä mahdollisuuksia valmistella ne uudelleenkäyttöön, kierrättää ne tai hyödyntää ne muulla tavoin etusijajärjestyksen mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua velvollisuudesta voidaan poiketa, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) erilliskeräys ei johda parhaaseen mahdolliseen kokonaistulokseen, kun otetaan huomioon jätteen jätehuollon kokonaisvaikutukset ympäristöön;

2) erilliskeräys ei ole teknisesti toteutettavissa, kun otetaan huomioon jätteen keräyksen hyvät käytännöt;

3) erilliskeräyksen kustannukset olisivat kohtuuttomia ottaen huomioon mahdollisuudet parantaa erilliskeräyksen kustannustehokkuutta, erilliskerätyn jätteen ja siitä jalostetun uusioraaka-aineen myynnistä saatavat tulot sekä kustannukset, jotka syntyvät lajittelemattoman jätteen keräyksen ja käsittelyn kielteisistä ympäristö- ja terveysvaikutuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) jätteen erillään pitämistä koskevista vaatimuksista, lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden yhdistämisen edellytyksistä sekä 2 momentissa tarkoitettujen poikkeusten soveltamisesta tiettyyn jätteeseen;

2) kunnan, tuottajan, kiinteistön haltijan ja jätteen haltijan velvollisuudesta järjestää jätteen erilliskeräys, jota koskevat vaatimukset voivat olla erilaisia eri alueilla ottaen huomioon alueen väestötiheys, syntyvän jätteen määrä ja hyödyntämismahdollisuudet sekä erilliskeräyksen järjestämisestä aiheutuvat ympäristövaikutukset ja kustannukset.

15 a §

Kielto polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä

Uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä ei saa toimittaa poltettavaksi eikä sijoitettavaksi kaatopaikalle. Erilliskerätyn jätteen myöhemmästä käsittelystä syntyvä jäte voidaan kuitenkin polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle, jos näin saavutetaan kokonaisuutena arvioiden lain tarkoituksen kannalta paras tulos.

15 b §

Hyödynnettävän vaarallisen jätteen laadun varmistaminen

Ammattimaisesti tai laitospäisesti vaarallista jätettä hyödyntävän toiminnanharjoittajan on ennen hyödyntämistä tai sen aikana poistettava jätteestä vaaralliset aineet, seokset tai osat, jos se on tarpeen jätteen käsittelemiseksi etusijajärjestyksen mukaisesti tai 13 §:ssä tarkoitettua vaaran tai haitan aiheutumisen estämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista vaarallisista aineista, seoksista tai osista sekä toimista niiden poistamiseksi.

17 §

Vaarallisten jätteiden sekoittamiskielto

Vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. Sekoittamiskiellosta voidaan poiketa, jos sekoittaminen on jätteen käsittelemiseksi tarpeellista ja toimintaan on ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa. Jätteet on eroteltava, jos vaarallista jätettä on sekoitettu kiellon vastaisesti ja jos erottelu on tarpeen terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi ja teknisesti mahdollista.

20 §

Aiheuttamisperiaate

Jätteen alkuperäinen tuottaja taikka nykyinen tai aiempi jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista mukaan lukien tarvittavasta infrastruktuurista ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

22 §

Valtion viranomaiset

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluu ympäristöministeriölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan.

Suomen ympäristökeskus on jätteensirtoasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa jätteen kansainvälisen siirron valvonnassa. Suomen ympäristökeskus on myös jätteensirtoasetuksen mukainen yhteyshenkilö. Suomen ympäristökeskus on lisäksi elohopea-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen siltä osin kuin kyse ei ole mainitun asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettusta viranomaisesta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen jätehuoltorekisteriin hyväksymistä ja merkitsemistä koskevien tehtävien hoitamista.

Aluehallintovirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ovat aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013, jäljempänä *aluskierrätysasetus*, 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

23 §

Kunnan jätehuoltoviranomainen

Kunnalle kuuluvista tämän lain mukaisista jätehuollon viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä kuntalaissa (410/2015) tarkoitettu toimielin (*kunnan jätehuoltoviranomainen*).

25 §

Muut valvontaviranomaiset

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo valtakunnallisena viranomaisena jätehuoltorekisteriin hyväksymistä ja merkitsemistä koskevien säännösten noudattamista yhteistyössä muiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo tuotteita sekä niiden ominaisuuksia ja merkintöjä koskevien vaatimusten noudattamista siten kuin siitä tarkemmin säädetään 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Tulli valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

32 §

Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

Kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto:

1) vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien kotitalouden pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvä jäte;

2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;

3) liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen jätteen kanssa;

4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1–3 kohdassa tarkoitettujen jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kunnan on lisäksi järjestettävä:

1) edellä 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölaitteen jätehuolto;

2) asumisessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely;

3) maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Kunnan 1 ja 2 momentin mukainen velvollisuus ei koske jätettä, joka toimitetaan 6 tai 7 luvun mukaisesti tuottajan tai jakelijan järjestämään jätehuoltoon. Kunnan ja pakkausten tuottajan velvollisuudesta järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen keräys yhteistoiminnassa säädetään 49 a §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mikä jäte ja missä toiminnoissa syntyvä jäte on 1 momentissa tarkoitettua jätettä.

35 §

Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

Kunnan on järjestettävä 32 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa toiminnoissa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetus ja tarvittaessa muun erilliskerättävän jätteen kuljetus kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta sekä huolehdittava 32 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksen järjestämisestä kiinteistöltä (*kiinteistöittainen jätteenkuljetus*).

Kiinteistöittainen jätteenkuljetus on järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Kunta voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveysyistä pidettävä tarpeellisenä.

36 §

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätteen saa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun.

Hankkiessaan palveluja jätteenkuljetusta varten kunnan on noudatettava, mitä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016) säädetään. Tasapuolisten kilpailuolosuhteiden turvaamiseksi kunnan on hankintaa suunnitellessaan käytävä markkina- vuoropuhelua alueen toiminnan harjoittajien kanssa ja huolehdittava siitä, että palvelun tarjoajalle asetettavat ehdot ovat kohtuullisia ja palvelujen alue ja kesto määritellään sekä hankinnat ajoitetaan ottaen mainitun lain 2 §:n mukaisesti huomioon pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuudet päästä tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Jätteenkuljetukset on kilpailutettava osiin jaettuina siten, että useampi kuin yksi yritys voidaan valita palvelun tarjoajaksi. Jakamisvelvoitteesta voidaan poiketa vain erityisen painavista syistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hankinnan kohteen määrittelystä ja muista kilpailutukseen kohdistuvista vaatimuksista.

Kunnan on annettava kiinteistön haltijalle tiedot kiinteistöltä kuljetetun jätteen määrästä ja toimituspaikasta jätelajeittain eriteltyinä, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta.

37 §

Kiinteistön haltijan järjestämä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus

Poiketen siitä, mitä 36 §:ssä säädetään, kunta voi päättää, että saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittainen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (*kiinteistön haltijan järjestämä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus*), jos näin järjestetty kuljetus täyttää 13 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 35 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset.

Kunnan on seurattava ja valvottava 1 momentissa tarkoitettuna päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusta koskeva asia uudelleen.

39 §

Tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta

Jätteen kuljettajan on vähintään neljännesvuosittain annettava sähköisesti muokattavassa muodossa ajantasaiset tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kuljettajan on lisäksi vuosittain annettava sähköisesti muokattavassa muodossa jätelajeittain tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista.

41 §

Jätteen luovuttaminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen vastaanotto- paikkaan

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanotto- ja jätehuoltoon.

Jätteen haltija voi 1 momentin estämättä järjestää sellaisen jätteen kuljetuksen, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljetettavaksi tavanomaisessa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, jos kuljetus on hyväksytty kunnan jätehuoltomääräyksissä tai ympäristönsuojelulain 202 §:n nojalla annetuissa kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

Kiinteistön haltija voi 1 momentin estämättä järjestää erilliskerätyn pakkausjätteen kuljetuksen, jos kiinteistö ei kuulu 15 §:n 3 momentin nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen pakkausjätteen erilliskeräysvelvoitteiden tai kunnan 91 §:n nojalla antamien jätehuoltomääräysten mukaan pakkausjätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin. Jäte on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kuljetuksessa on muutoin noudatettava, mitä tässä laissa säädetään kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta.

41 a §

Kiinteistöllä tapahtuva pienimuotoinen jätteen käsittely

Poiketen siitä, mitä 41 §:n 1 momentissa säädetään, jätteen haltija voi itse käsitellä 32 §:ssä tarkoitettua jätteen kiinteistöllään tai luovuttaa biojätteen, saostus- ja umpisäiliölietteen tai siihen rinnastettavan muun jätteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Jätteen haltijan on annettava tiedot biojätteen kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta käsittelystä kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Kunnan jätehuoltoviranomaisen on merkittävät tiedot 143 §:ssä säädettyyn rekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta biojätteen käsittelystä ja siitä kunnan jätehuoltoviranomaiselle annettavista tiedoista sekä niiden toimittamisajankohdasta.

43 §

Kunnan jätehuollon palvelutehtävien siirtäminen kuntien omistamalle yhtiölle

Palvelujen hankinnasta säädetään julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa.

46 §

Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

Tuottajan on järjestettävä markkinoille saattamiensa 48 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden jätehuolto sekä vastattava siitä aiheutuvista kustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tuottajan velvollisuus koskee käytöstä poistettuja tuotteita, jotka luovutetaan 49 §:ssä, 49 a §:ssä tai 56 §:ssä tarkoitettuun vastaanottopaikkaan tai kuljetukseen.

Tuottajan 1 momentin mukainen velvollisuus koskee tuottajan Suomen markkinoille saattamia tuotteita tai etäkaupalla suoraan käyttäjille myymiä tuotteita ja tuottajan markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta muista vastaavista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille saattamisen ajankohdasta.

47 §

Tuottajan ensisijainen oikeus järjestää jätehuolto

Kunta voi osana 5 luvun mukaan järjestämäänsä jätehuoltoa täydentää käytöstä poistettujen tuotteiden kuljetusta ja vastaanottoa siltä osin kuin tuottaja ei sitä järjestä. Tällöin käytöstä poistetut tuotteet on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kunnan ja pakkausten tuottajan velvollisuudesta järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen keräys yhteistoiminnassa säädetään 49 a §:ssä.

48 §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee myyntitavasta riippumatta seuraavia tuotteita ja niitä ammattimaisesti markkinoille saattavia tai etäkaupalla suoraan käyttäjille myyviä tuottajia:

49 a §

Kunnan ja pakkausten tuottajan yhteistoiminta pakkausjätteen erilliskeräyksessä

Kunnan ja pakkausten tuottajan on sovittava 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräyksen järjestämisestä yhteistoiminnassa siten, että:

- 1) pakkausjätteen kiinteistöittäinen keräys ja alueellinen vastaanotto muodostavat maantieteellisesti kattavan ja väestötiheys huomioon ottaen kiinteistön haltijoita hyvin palvelevan keräysverkon;
- 2) pakkausjäte saadaan talteen tehokkaasti ja jäte on laadultaan kierrätykseen soveltuvaa;
- 3) pakkausjäte kerätään mahdollisuuksien mukaan yhdessä muiden samaa materiaalia olevien jätteiden kanssa;

4) jätteen keräys ja kuljetus järjestetään kustannustehokkaasti ja niin, että päästöt ympäristöön sekä haitat asuin ympäristön viihtyisyydelle ja turvallisuudelle ovat mahdollisimman vähäiset.

Kunnan ja pakkausten tuottajan on lisäksi yhteistoiminnassa:

1) järjestettävä riittävästi neuvontaa ja tiedotusta sekä toteuttava muita toimia, joilla tehostetaan pakkausjätteen lajittelua kiinteistöillä;

2) seurattava erilliskeräyksen toimivuutta ja tehokkuutta sekä arvioitava tarvetta lisätoimiteisiin kerätyn pakkausjättemäärän lisäämiseksi tai pakkausjätteen laadun parantamiseksi.

49 b §

Kunnille maksettavista korvauksista sopiminen ja pakkausten tuottajan kustannusvastuu

Pakkausten tuottajayhteisön ja kuntien on valtakunnallisilla sopimuksilla sovittava korvauksista, jotka tuottaja maksaa kunnille pakkausjätteen erilliskeräyksestä ja kuljetuksesta asuin kiinteistöiltä tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Korvaukset on maksettava kunnille tasapuolisin perustein.

Pakkausten tuottajan on sopimuksen seurauksena vastattava vähintään kahdeksastakymmenestä prosentista pakkausjätehuollon kokonaiskustannuksista, joihin lasketaan kuuluvaksi:

1) pakkausjätteiden erilliskeräys asuin kiinteistöiltä, jonka kunnat järjestävät 15 §:n nojalla annetun asetuksen tai sitä lievemmän, 91 §:n nojalla annetun kunnan jätehuoltomääräyksen mukaisesti; kustannuksia määriteltäessä on otettava lähtökohdaksi kustannustehokkaat keräyspalvelut;

2) pakkausjätteen alueellinen vastaanotto, jonka tuottajat järjestävät 49 §:n 1 momentin tai sen nojalla annetun asetuksen mukaisesti;

3) edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen sekä muun tuottajan järjestämään jätehuoltoon toimitettujen jätteen jatkokuljetus ja käsittely;

4) käytöstä poistettaviin pakkauksiin ja niiden jätehuoltoon liittyvä 51 §:n mukainen tiedotus ja neuvonta sekä 54 §:n mukainen kirjanpito- ja seurantatietojen ilmoittaminen.

49 c §

Sovittelu ja yhteistoiminnasta poikkeaminen

Jos 49 b §:ssä tarkoitettua sopimusta ei synny, tuottajat voivat käynnistää sovittelun ilmoittamalla siitä ympäristöministeriölle. Ympäristöministeriön on viipymättä kuultava molempia osapuolia ja tehtävä esitys sovinnon aikaansaamiseksi.

Jos sopimusta ei synny kuuden kuukauden kuluessa sovittelun käynnistäneestä ilmoituksesta, pakkausten tuottajien on järjestettävä 15 §:ssä ja 49 §:ssä tarkoitettu pakkausjätteen erilliskeräys sekä siihen liittyvä tiedotus, neuvonta, kirjanpito ja seurantatietojen ilmoittaminen, alkaen kolmen vuoden kuluttua sovittelulle annetun määräajan päättymisestä.

49 d §

Sopimusta koskevien tietojen antaminen valvontaviranomaiselle

Pakkausten tuottajan on vuosittain toimitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yhteenveto kuntien kanssa edellisenä kalenterivuonna tehdyistä sopimuksista ja niiden toimeenpanosta. Yhteenvetoon on sisällytettävä ainakin tiedot sopimusten osapuolista ja voimassaoloajoista sekä kiinteistöiltä ja alueellisista vastaanotto paikoista kerätyn pakkausjät-

teen määrästä. Yhteenvedoon on myös liitettävä riippumattoman tarkastajan arvio tuottajan kustannusvastuun toteutumisesta, mukaan lukien tiedot kiinteistöittäisen erilliskeräyksen kustannusten korvaamisesta kunnille ja jätteen haltijoille sekä korvausten perusteista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteenvedoon sisällytettävistä tiedoista ja niiden toimittamisajankohdasta sekä riippumattoman tarkastajan pätevyysvaatimuksista.

51 §

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

Tuottajan on tiedotettava käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanottoaikkojen sijainnista ja aukioloajoista, niissä vastaanotettavista jätteistä sekä muista vastaanoton toimivuuden kannalta tarpeellisista asioista. Tuottajan on lisäksi tiedotettava ja neuvottava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevista toimista, uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä sekä roskaantumisen ehkäisemisestä. Tuottajan on tarvittaessa järjestettävä tiedottaminen ja neuvonta yhdessä kunnan ja muiden jätehuollon toimijoiden kanssa.

Tuottajan on vuosittain toimitettava selvitys järjestämästään tiedotuksesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 103 §:n mukaisessa päätöksessään määrätä 1 ja 2 momentissa säädettyä suppeamman tiedotusvelvollisuuden tuottajalle, joka saattaa markkinoille ainoastaan yritysten käyttöön tarkoitettuja tuotteita silloin, kun se on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuottajan 1 ja 2 momentin mukaisista velvollisuuksista.

53 a §

Tuottajan omavalvonta

Tuottajan on valvottava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti tässä luvussa säädettyjen velvoitteiden toteutumista sekä kehitettävä tätä koskevan tiedon laatua (*omavalvonta*). Tuottajan on laadittava omavalvonnasta kirjallinen suunnitelma, joka on liitettävä 101 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

1) tuottajan 54 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kirjanpidon ja seurannan toteuttaminen ja näiden tietojen laadun arviointi ja kehittäminen;

2) tuottajan 46 ja 49 b §:ssä tarkoitettujen kustannusvastuun täyttymisen arviointi;

3) tuottajan 63 a §:ssä tarkoitettujen maksuosuuksien seuranta ja kehittäminen;

4) omavalvonnan tueksi tarvittaessa tehtävät säännölliset ja riippumattomat tarkastukset.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä poikkeuksen 2 momentissa tarkoitettusta vaatimuksesta, jos se on perusteltua tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentin 1–3 kohdassa säädettyistä vaatimuksista sekä 4 kohdassa tarkoitettuja riippumattomia tarkastuksia tekevän henkilön pätevyysvaatimuksista ja tarkastusten sisällöstä.

54 §

Tuottajan kirjanpito- ja seurantatietojen ilmoittaminen

Tuottajan on pidettävä tuotetyypeittäin kirjaa markkinoille saattamiensa tuotteiden ja vastaanottamiensa käytöstä poistettujen tuotteiden sekä niistä syntyneiden jätteiden lajista, laadusta ja määrästä samoin kuin muista niihin rinnastettavista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeellisista seikoista. Kirjanpidossa on lisäksi eriteltävä tarvittaessa toimituskohteittain uudelleenkäyttöön, uudelleenkäytön valmisteluun, kierrätykseen, muuhun hyödyntämiseen ja loppukäsittelyyn toimitetut tuotteet ja jätteet. Kirjanpidossa on oltava vastaavat tiedot myös 48 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen ja 3 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osista sekä niistä syntyvistä jätteistä samoin kuin toiseen maahan viedyistä käytöstä poistetuista tuotteista ja jätteistä.

Tuottajan on toimitettava tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sekä tiedot 53 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen suunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kalenterivuositain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tuottajan on myös 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvollisuuksiensa täyttymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä, viranomaiselle toimitettavista ja yleisessä tietoverkossa julkaistavista tiedoista sekä niiden toimittamis- ja julkaisuajankohdasta.

60 §

Korvaus lisäkustannuksista

Jos romutettavaan ajoneuvoon tai käytöstä poistettuihin renkaisiin on lisätty uudelleenkäyttöä tai jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita, kerääjä tai käsittelijä voi periä ajoneuvon tai käytöstä poistettujen renkaiden haltijalta jätehuollolle aiheutuvia lisäkustannuksia vastaavan korvauksen.

62 §

Tuottajayhteisöön liittyminen

Tässä luvussa säädettyjen velvollisuuksiensa täyttämiseksi tuottajan on liityttävä 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa. Tuottajayhteisöön ei saa kuulua muita kuin tuottajia. Pakkaus-ten tuottajayhteisön toimialan on katettava kaikki pakkausmateriaalit.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta.

Tuottajayhteisön on otettava huolehdittavakseen uuden tuottajan velvollisuudet tämän pyynnöstä, jos tuottajan toiminta kuuluu tuottajayhteisön toimialaan. Uuteen tuottajaan on sovellettava tasapuolisia ja yhdenvertaisia ehtoja verrattuna tuottajayhteisön muihin tuottajiin sovellettaviin ehtoihin.

Juomapakkausten tuottaja voi huolehtia velvollisuuksistaan myös liittymällä 68 §:ssä tarkoitettuun juomapakkausten palautusjärjestelmään.

63 §

Tuottajayhteisön toiminta

Tuottajayhteisön on oltava voittoa tavoittelematon yhteisö, jonka tarkoituksena on hoitaa siihen liittyneiden tuottajien tuottajavastuuelvoitteet. Tuottajayhteisössä oikeudet ja velvoitteet on jaettava tuottajien kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajayhteisöön liittymistä ja tuottajayhteisölle annettavia seurantatietoja koskevat velvoitteet on osoitettava kevennettyinä sellaiselle tuottajalle, joka saattaa markkinoille vähäisiä määriä tuotteita, jos velvoitteet muutoin olisivat tuottajalle kohtuuttomat.

Tuottajayhteisön on ylläpidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa omistajistaan sekä tuottajista, jotka ovat siirtäneet sille tuottajavastuunsa. Luetteloon merkitään jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä tiedot jäsenen markkinoille saattamista tuotteista ja näiden tuottajayhteisölle maksamista maksuista yksikkö- tai tonniperusteisesti. Luettelo on myös oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tuottajayhteisöön liittymistä ja seurantatietoja koskevien kevennettyjen velvoitteiden vähimmäisvaatimuksista.

63 a §

Tuottajien maksuosuudet ja niiden mukauttaminen

Tuottajayhteisössä maksuosuudet on jaettava tuottajien kesken tasapuolisesti suhteessa näiden markkinoille saattamiin tuotteisiin.

Maksuosuuksia määrittäessään tuottajayhteisön tulee mahdollisuuksien mukaan yksittäisten tuotteiden tai toisiaan vastaavien tuoteryhmien osalta ottaa erityisesti huomioon niiden kestävyys, korjattavuus ja uudelleenkäytettävyys sekä kierrätettävyys ja vaarallisten aineiden esiintyminen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen maksuosuuksien perusteista tarvittaessa tuoteryhmittäin.

64 §

Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuuelvoitteista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys vakavaraisuudestaan ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 103 §:n mukaisessa päätöksessä tuottajarekisteriin hyväksymiseksi edellyttää 1 momentissa tarkoitettua selvitystä vakavaraisuudesta ja toimintasuunnitelmaa uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä muulta kuin tuottajayhteisöön kuuluvalta tuottajalta silloin, kun se on tarkoituksenmukaista tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakavaraisuuden osoittamiseksi ja toiminnan turvaamiseksi laadittavista selvityksistä ja suunnitelmista sekä niiden toimittamisesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

65 §

Tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyö

Eri tuoteryhmien tuottajien ja tuottajayhteisöjen on tarpeellisin yhteistoimin huolehdittava siitä, että tuottajavastuun täytäntöönpanosta ei aiheudu toisen tuoteryhmän tuottajille tai tuottajayhteisöille kaksinkertaisia maksuja silloin, kun käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotto ja muu jätehuolto järjestetään yhteistoiminnassa. Tuottajayhteisöjen on lisäksi tarpeellisin yhteistoimin taattava tuottajille mahdollisuus hoitaa eri tuotteita koskevat tuottajavastuuvaihtoiteensa yhden toimijan kautta.

Valtioneuvosto voi velvoittaa tuottajat ja tuottajayhteisöt yhteistoimintaan ja määrätä yhteistoiminnalle asetettavista vaatimuksista, jos tämä on tarpeen:

1) sellaisten rinnakkaisten uudelleenkäyttö- ja jätehuoltojärjestelmien poistamiseksi tai muodostumisen estämiseksi, jotka haittaavat tuottajavastuujärjestelmien yleistä toimivuutta tai tuotteen haltijan mahdollisuutta luovuttaa käytöstä poistettu tuote uudelleenkäyttöön tai jätehuoltoon;

2) helpottamaan sellaisten tuottajien tuottajavastuuvaihtoteiden hoitamista, jotka saattavat markkinoille kahden tai useamman tuottajayhteisön toimialaan kuuluvia tuotteita.

66 §

Tuottajayhteisöjen palvelunhankinta

Tuottajayhteisön on hankkiessaan tuotteiden uudelleenkäyttöön ja jätehuoltoon liittyviä palveluja otettava tasapuolisesti huomioon muut taloudelliset toimijat ja heidän toimintamahdollisuutensa kyseisillä markkinoilla siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajayhteisön on julkaistava yleisessä tietoverkossa tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

66 a §

Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

Suomeen sijoittautuneen tuottajan, joka myy etäkaupalla suoraan käyttäjille tuottajavastuun piiriin kuuluvia tuotteita, on vastattava tuottajavastuuvaihtoteidensa täyttämistä kyseisessä valtiossa. Sähkö- ja elektroniikkalaitteita etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon myyvän tuottajan on nimettävä kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautunut valtuutettu edustaja vastaamaan vaihtoteidensa täyttämistä.

Toiseen valtioon sijoittautunut etämyyjä voi nimetä Suomeen sijoittautuneen valtuutetun edustajan vastaamaan vaihtoteistaan Suomessa tai liittyä suoraan hyväksytyyn tuottajayhteisöön. Muu tuottajaa vastaava toimija, joka toimittaa Suomen markkinoille tuotteita muulla kuin etäkaupalla, voi nimetä Suomeen sijoittautuneen valtuutetun edustajan vastaamaan Suomeen sijoittautuneen tuottajan sijasta tämän velvollisuuksista taikka vastaavassa tarkoituksessa tehdä sopimuksen hyväksytyyn tuottajayhteisön kanssa.

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneen tuottajan, joka myy sähkö- ja elektroniikkalaitteita etäkaupalla suoraan käyttäjille Suomeen, on nimettävä valtuutettu edustaja vastaamaan vaihtoteidensa täyttämistä Suomessa.

66 b §

Suomessa valtuutettuna edustajana toimiminen

Suomessa toimiva valtuutettu edustaja on nimettävä kirjallisella valtuutuksella. Valtuutetuksi edustajaksi nimetyn on muiden kuin suoraan etäkaupalla myytävien tuotteiden osalta tiedotettava asianomaisille tuottajille saamastaan valtuutuksesta ja sen muuttamisesta tai peruuttamisesta. Tuottajayhteisö voi pyynnöstä toimia valtuutettuna edustajana.

Mitä tässä laissa säädetään tuottajasta, lukuun ottamatta 62 §:n 1 momentin mukaista tuottajien mahdollisuutta perustaa tuottajayhteisö, koskee valtuutettua edustajaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtuutetun edustajan nimeämistä koskevasta menettelystä sekä tämän velvollisuudesta tiedottaa tuottajalle saamastaan valtuutuksesta ja toiminnastaan.

66 c §

Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on yhteistyössä tuottajien kanssa asetettava yksi tai useampi yhteistyöryhmä tuottajavastuujärjestelmien ja 68 §:ssä tarkoitettujen palautusjärjestelmien toimintaa koskevaa säännöllistä tiedonvaihtoa varten. Yhteistyöryhmässä on oltava tuottajien, jakelijoiden ja paikallisten viranomaisten edustajat sekä edustajat sellaisista julkisista ja yksityisistä jätealan toiminnanharjoittajista ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista yhdistyksistä ja säätiöistä, joiden toimialaan yhteistyöryhmän tehtävät voivat olennaisesti liittyä. Tarvittaessa yhteistyöryhmässä on oltava edustajat uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä.

7 luku

Juomapakkaukset

68 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmän perustaminen ja järjestelmään liittyminen

Panttiin perustuvan juomapakkausten palautusjärjestelmän voi perustaa *juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjänä* toimiva tuottajavastuun piiriin 48 §:n 1 momentin nojalla kuuluva juomapakkausten tuottaja tai eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004) säädetty verovelvollinen, yksin tai yhdessä muiden juomapakkausten tuottajien tai verovelvollisten kanssa. Juomapakkausten tuottaja tai verovelvollinen voi myös liittyä sellaiseen juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä.

Juomapakkausten palautusjärjestelmässä veloitteet on jaettava tuottajien ja verovelvollisten kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Palautusjärjestelmään liittymistä ja palautusjärjestelmälle annettavia seurantatietoja koskevat veloitteet on osoitettava kevennettyinä sellaiselle tuottajalle tai verovelvolliselle, joka saattaa markkinoille vähäisiä määriä tuotteita, jos veloitteet muutoin olisivat sille kohtuuttomat. Uuteen jäseneen on sovellettava ehtoja, jotka ovat tasapuolisia ja yhdenvertaisia verrattuna palautusjärjestelmän muihin jäseniin sovellettaviin ehtoihin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetuista palautusjärjestelmään liittymistä ja tuottajaa koskevien kevennettyjen veloitteiden vähimmäisvaatimuksista.

69 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on järjestettävä toimiva juomapakkausten palautusjärjestelmä, johon kuuluvat pakkausten vastaanotto, uudelleenkäyttö sekä kierrätys ja muu jätehuolto. Ylläpitäjän on myös huolehdittava järjestelmään kuuluvan, suuruudeltaan järjestelmän toimivuuden takaavan pantin hallinnoinnista sekä toimintaan liittyvästä tiedottamisesta ja neuvonnasta ottaen huomioon 51 §:ssä säädetty vaatimukset.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on pidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa omistajistaan ja jäsenistään. Luetteloon merkitään jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä tiedot jäsenen markkinoille saattamista tuotteista ja näiden palautusjärjestelmälle maksamista maksuista yksikkö- tai tonniperusteisesti. Luettelo on myös oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on noudatettava, mitä 53 a §:ssä säädetään omavalvonnasta ja 54 §:ssä tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta. Juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä, sovelletaan lisäksi, mitä 63 a §:ssä säädetään tuottajien maksuosuuksista ja niiden mukauttamisesta, 64 §:ssä tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaamisesta, 65 §:ssä tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyöstä, 66 §:ssä tuottajayhteisöjen palvelunhankinnasta sekä 66 a §:ssä valtuutetusta edustajasta ja 66 b §:ssä valtuutettuna edustajana toimimisesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pantin vähimmäismäärästä, palautusjärjestelmän toimintaan liittyvästä tiedottamisesta sekä järjestelmään kuuluvien pakkausten uudelleenkäyttö- ja kierrätystavoitteista ja -velvoitteista, jotka voivat olla ankarampia kuin pakkauksia yleisesti koskevat vastaavat tavoitteet ja velvoitteet.

78 §

Kunnan jätemaksu

Jättemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

80 §

Velvollisuus suorittaa kunnan jätemaksu

Kunnan jätemaksun on velvollinen suorittamaan kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, jonka jätteen jätehuollon kunta järjestää.

Jos saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksen järjestää 37 §:n mukaisesti kiinteistön haltija, kunta voi periä maksun saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelystä jätteen kuljettajalta.

80 a §

Kirjanpito kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta perittävistä maksuista

Jos kunta perii saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelystä maksun 37 §:ssä tarkoitettulta jätteen kuljettajalta 80 §:n 2 momentin mukaisesti, on kuljettajan pidettävä kirjaa lietteen käsittelystä asiakkailtaan perityistä maksuista sekä annettava näitä koskevat tiedot pyynnöstä kunnan jätehuoltoviranomaisen nähtäväksi.

81 §

Kunnan jätemaksun määrääminen

Kunnan jätehuoltoviranomainen määrää jätemaksun kunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti.

Jos jätetaksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä ottaen huomioon jätteen määrä, kunnan järjestämän jätehuollon palvelutaso ja jätteen haltijan tai kiinteistön haltijan 41 §:n mukaisesti järjestämä jätteen kuljetus taikka 41 a §:n mukaisesti järjestämä jätteen käsittely, maksu voidaan maksuvelvollisen hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen tai jättää perimättä. Jos jätemaksu määrätään jätetaksasta poiketen, maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

85 §

Kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta perittävä maksu

Kiinteistön haltijan järjestämästä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksesta perittävän maksun on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia. Kiinteistön haltijalle annettavassa tarjouksessa on maksun perusteet ilmoitettava selkeästi.

Kiinteistön haltijalle on toimitettava saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksesta lasku, josta ilmenevät maksettava määrä, eräpäivä, maksuosoite, maksun peruste riittävän tarkasti yksilöitynä, tieto viivästysseuraamuksista, ohjeet muistutuksen tekemistä varten sekä laskuttajan yhteystiedot kiinteistön haltijan yhteydenottoa varten.

Jos kunta perii 80 §:n 2 momentin nojalla saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelyä koskevan maksun jätteen kuljettajalta, tämän on eriteltävä käsittelyn ja kuljetuksen osuus kiinteistön haltijalle tekemässään tarjouksessa ja laskussa.

87 §

Valtakunnallinen jätesuunnitelma

Ympäristöministeriön on tämän lain tarkoituksen toteuttamisen ja säännösten täytäntöönpanon edistämiseksi valmistettava valtioneuvoston hyväksyttäväksi valtakunnallinen jätesuunnitelma. Suunnitelmassa on esitettävä arvio jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen sekä jätehuollon nykytilasta, näitä koskevat tavoitteet ja toimet tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien toimet roskaantumisen ehkäisemiseksi ja roskaantuneiden alueiden siivoamiseksi. Suunnitelmassa voidaan esittää myös alueellisista oloista johtuvia tavoitteita ja toimia jätehuollon kehittämiseksi. Suunnitelmaan on liitettävä arvio sen vaikuttavuudesta. Jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskeva valtakunnallisen jätesuunnitelman osa voidaan laatia erillisenä suunnitelmana.

Ympäristöministeriön on seurattava ja arvioitava valtakunnallisen jätesuunnitelman ja erillisen suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta vähintään joka kuudes vuosi sekä tarvittaessa valmistettava tarkistettu suunnitelma valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Suunnitelmaa valmisteltaessa tai tarkistettaessa on noudatettava, mitä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa (200/2005) ja sen nojalla säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelusta ja sisällöstä sekä suunnitelman toteutumisen seurannasta ja arvioinnista.

Alueellinen yhteistyöryhmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on asetettava alueellinen yhteistyöryhmä tukemaan valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seuranta. Alueellisessa yhteistyöryhmässä on oltava edustettuina toimialueen kunnat sekä sellaiset toiminnanharjoittajat ja 134 §:ssä tarkoitetut yhdistykset ja säätiöt, joiden tehtäviin tai tarkoitukseen asia voi liittyä. Kaksi tai useampi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta voivat asettaa yhteistyöryhmän yhdessä, jos se on tarpeen tehtävän hoitamiseksi alueellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Yhteistyöryhmän on alueellaan edistettävä valtakunnallisen jätesuunnitelman toimeenpanoa ja seurattava toimeenpanon toteutumista. Sen on myös koottava ja toimitettava ympäristöministeriölle valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua tai sen tarkistamista varten tarpeelliset tiedot alueen jätteenkäsittelykapasiteetista ja jätehuollon järjestämisestä sekä jätehuollon kehittämistarpeista.

Kunnan on annettava alueelliselle yhteistyöryhmälle ja tämän edelleen ympäristöministeriölle valtakunnallisen jätesuunnitelman laadintaa varten tarpeelliset tiedot kunnassa syntyvistä jätteistä, jätehuollon järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevista kehittämistavoitteista.

Kunnan jätehuoltomääräykset

Kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä:

1) 32 §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen määrän vähentämisestä, lajittelusta syntypaikalla, vastaanottoaikan järjestämisestä kiinteistöllä, toimittamisesta alueelliseen vastaanottoaikaan, säilyttämisestä, keräyksestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja lopukäsittelystä sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

2) 13 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen jätteiden keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön järjestelyistä kiinteistöillä tai jätteen vastaanottoaikoilla sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

3) toimista roskaantumisen ehkäisemiseksi;

4) velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tietoja 1 kohdassa tarkoitetuista jätteistä, 39 §:ssä tarkoitetuista jätteen kuljetuksesta tai muusta jätehuollosta.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla annettavat määräykset voivat koskea myös muun kuin 32 §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen kompostointia tai muuta vastaavaa jätteen pienimuotoista käsittelyä sen syntypaikalla, ei kuitenkaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristöluvanvaraista tai rekisteröitävää jätteen käsittelyä.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla annetut jätteiden kiinteistöittäistä erilliskeräystä koskevat määräykset voivat olla 15 §:n 3 momentin nojalla annettua valtioneuvoston asetusta ankarampia, jos se on tarpeen 15 §:n 1 momentin täytäntöön panemiseksi, ja asetusta lievempiä, jos jokin 15 §:n 2 momentin mukaisista erilliskeräysvelvollisuudesta poikkeamisen edellytyksistä täyttyy. Asetusta lievempien määräysten edellytysten täyttymistä on arvioitava vähintään viiden vuoden välein, ja jos edellytykset eivät enää täyty, määräykset on kumottava tai niitä on muutettava.

Kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomaisella voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein.

93 §

Jäteneuvonta

Kunnan on järjestettävä neuvontaa, tiedotusta ja valistusta 32 §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi, lajittelun tehostamiseksi, erilliskeräyksen lisäämiseksi ja jätehuollon asianmukaiseksi toteuttamiseksi sekä mainitusta toiminnasta aiheutuvan roskaantumisen ehkäisemiseksi. Neuvonnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota elintarvikejätteen määrän vähentämiseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 3 §:n 2 momentin mukaista tehtävää suorittaessaan erityisesti edistettävä 12 §:n 1 momentissa tuotannon harjoittajalle sekä tuotteen valmistajalle ja maahantuojalle säädetyn selvilläolovelvollisuuden toteutumista.

94 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Sen, joka aikoo harjoittaa jätteen ammattimaista kuljettamista tai toimia jätteen välittäjänä, on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymiseksi 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin.

Hakemus on toimitettava XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sähköisesti. Toiminnanharjoittajan asemassa oleva luonnollinen henkilö voi jättää hakemuksen myös paperisena.

Hakemuksessa on oltava sen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta ja toiminnasta ja toiminta-alueesta. Lisäksi hakemuksessa on esitettävä selvitys toiminnanharjoittajan ammattitaidosta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja sen tekemisestä sekä hakemuksen käsittelystä.

95 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset

Toiminta hyväksytään jätehuoltorekisteriin, jos:

1) toimintaa harjoitetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti ja ammattitaitoisesti;

2) toimintaa harjoitetaan aiheuttamatta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;

3) toiminnassa käytettävä laitteisto ja kalusto on teknisesti asianmukaista;

4) hakijalla ei ole veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien velvollisuuksien laiminlyöntejä eikä muita ulosotossa olevia velkoja, jotka ovat hakijan maksukykyyn nähden vähäistä suurempia, eikä velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuustodistuksin;

5) hakijana olevaa luonnollista henkilöä tai hakijana olevan oikeushenkilön toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai näihin rinnastettavassa asemassa olevaa henkilöä ei ole viimeisen kahden vuoden aikana lainvoimaisella tuomiolla todettu syylliseksi rikoslain 48 luvun 1 §:ssä säädettyyn ympäristön turmelemiseen tai 2 §:ssä säädettyyn törkeään ympäristön turmelemiseen;

6) jätteen välittäjällä on kotipaikka Suomessa tai toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa;

7) jätteen kuljettajalla on maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1071/2009 tarkoitettu lupa (*yhteisön liikennelupa*), jos toiminta edellyttää liikennelupaa, taikka jätteen kuljettajalla, jonka kotipaikka

on Euroopan talousalueen ulkopuolella, on voimassa oleva International Transport Forumin kuljetuslupa.

96 §

Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheutonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi tai määräajan.

Päätöksessä voidaan antaa määräyksiä 95 §:ssä säädettyjen hyväksymisen edellytysten täyttämiseksi, jätteitä koskevasta kirjanpidosta, velvollisuudesta toimittaa valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja viranomaiselle ja muista toiminnan valvomiseksi tarpeellisista toimista. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan lajiltaan tai laadultaan tietyntyyppistä jätettä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä päätöksen sisällöstä.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin. Päätös on toimitettava hakijalle. Jos toimintaa harjoitetaan kahden tai useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, tieto päätöksen antamisesta on toimitettava näille muille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

96 a §

Vastavuoroinen tunnustaminen

Poiketen siitä, mitä edellä 94 §:n 1 momentissa säädetään, toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity jätteen kuljettaja voi toimittaa todistuksen rekisteröinnistä XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jätehuoltorekisteriin tehtävää merkitsemistä varten (*vastavuoroinen tunnustaminen*). Todistuksessa on oltava tiedot kuljettajasta, rekisteröintiviranomaisesta ja rekisteröinnin voimassaolosta sekä muut olennaiset tiedot rekisteröinnin sisällöstä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun todistuksen sisällöstä ja todistuksen käsittelystä viranomaisessa.

97 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksyty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, on siitä viivytyksettä ilmoitettava XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus. XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä voidaan XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

98 §

Ote jätehuoltorekisteristä

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaan päätökseen on liitettävä ote jätehuoltorekisteriin merkityistä tiedoista. Ote jätehuoltorekisteriin merkityistä tiedoista on annettava myös vastavaroista tunnustamista koskevasta rekisteröinnistä. Otteeseen tulee sisältyä tieto siitä, mihin mennessä ote on tarkistettava. Kuljettajan, jonka toiminta on hyväksytty tai merkitty rekisteriin, on pidettävä ote mukana kuljetuksen aikana ja pyydettyä esitettävä se valvontaviranomaisille ja poliisille. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä otteeseen sisällytettävistä tiedoista.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyn tai merkityn toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä tai merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

99 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen, jos:

1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;

2) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen tai merkitsemisen edellytyksiin; tai

3) säännöksiä tai päätöksen määräyksiä on viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta aiheutuu merkittävää vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen tai merkitseminen raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen jätehuoltorekisteristä poistamista.

102 §

Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytyksenä on, että:

1) tuottajayhteisö on perustettu ja toimii 62, 63 ja 63 a §:n mukaisesti sekä juomapakkausten palautusjärjestelmä 68 ja 69 §:n mukaisesti;

2) tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä on esittänyt 64 §:n mukaisen hyväksyttävän selvityksen ja toimintasuunnitelman.

108 §

Jätteen kansainvälinen siirto ja aluksen siirtäminen purettavaksi

Jätteen kansainvälisessä siirrossa ja sen hyväksymisessä noudatetaan, mitä jätteensiirtoasetuksessa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

Aluksen siirrosta purettavaksi säädetään aluskierrätysasetuksessa.

108 a §

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa

Aluehallintovirasto myöntää aluskierrätysasetuksen 14 artiklassa tarkoitetun luvan aluskierrätyslaitokselle.

Aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu aluskierrätysuunnitelma on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyntää varten. Ellei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 21 päivän kuluessa suunnitelman saatuaan ilmoita kirjallisesti aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle, aluksen omistajalle ja Liikenne- ja viestintävirastolle vastustavansa aluskierrätysuunnitelmaa, hyväksyntä katsotaan annetuksi.

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastustaa aluskierrätysuunnitelmaa, sen on vastustamista koskevassa ilmoituksessaan varattava aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle mahdollisuus täydentää suunnitelmaa määräajassa. Täydennetyn suunnitelman saatuaan tai ilmoituksessa asetetun määräajan päätyttyä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava viipymättä aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle kirjallisesti luopuvansa vastustamisesta, jolloin hiljainen hyväksyntä katsotaan annetuksi, tai tehtävä aluskierrätysuunnitelman vastustamista koskeva kirjallinen päätös. Päätös on toimitettava aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle sekä annettava tiedoksi aluksen omistajalle ja Liikenne- ja viestintävirastolle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee vastustamista koskevassa ilmoituksessaan todeta, millä tavoin suunnitelmaa on täydennettävä tai muutettava, jotta aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaiset suunnitelmaa koskevat vaatimukset täyttyvät.

Suomen ympäristökeskus ja Liikenne- ja viestintävirasto toimivat yhteistyössä aluskierrätysasetuksen 22 artiklassa tarkoitetun aluskierrätysasetuksen kiertämisen ja rikkomisen ehkäisemiseksi.

Suomen ympäristökeskus seuraa aluskierrätysasetuksen toimeenpanoa Suomessa ja toimii tarvittaessa asiantuntijaviranomaisena, kun alus on tarkoitus siirtää purettavaksi aluskierrätysasetuksen 15 artiklan mukaiseen kolmannessa maassa sijaitsevaan aluskierrätyslaitokseen.

117 §

Tullin tehtävät

Tullin on tarvittaessa pysäytettävä jätteen kansainvälinen siirto, joka ei täytä jätteensiirtoasetuksen tai tämän lain vaatimuksia ja ilmoitettava asiasta Suomen ympäristökeskukselle jatko-toimista päättämistä varten.

Tulli voi määrätä Suomen tullitoimipaikat, joiden kautta jäte on siirrettävä Euroopan talousalueelle tai Euroopan talousalueelta.

117 b §

Asianmukaisuuden osoittaminen siirrettäessä jätettä Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Sen, joka siirtää jätettä Euroopan talousalueen ulkopuoliseen maahan käsiteltäväksi, on voitava jätteensirtoasetuksen mukaisesti osoittaa, että jätteen käsittely talousalueen ulkopuolella on kyseisen asetuksen vaatimusten mukaista ja tapahtuu olosuhteissa, jotka suurelta osin vastaavat asiaa koskevassa Euroopan unionin ympäristölainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia.

117 c §

Jätettä toiseen maahan siirtävän selvilläolo-, kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Jätettä toiseen maahan hyödynnettäväksi siirtävän on oltava selvillä ja pidettävä kirjaa seuraavista tiedoista siinä laajuudessa kuin on tarpeen jätettä koskevien tietojen laskennasta, todentamisesta ja toimittamisesta annetuissa Euroopan unionin säädöksissä edellytettyjen tietojen tuottamiseksi:

- 1) jätteen uudelleenkäytön valmistelussa, kierrätyksessä, hyödyntämisessä tai näitä edeltävissä valmistelutoimissa syntyvien jätteiden laatu, laji, toimituspaikka ja käsittelytapa;
- 2) uudelleenkäytön valmistelussa, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvät uudet tuotteet ja materiaalit sekä niiden käyttötarkoitus.

Tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista kirjanpitotiedoista on toimitettava vuosittain Suomen ympäristökeskukselle. Aikaisemmalle jätteen haltijalle ja 48 §:ssä tarkoitettulle tuottajalle on pyynnöstä annettava näiden luovuttamia jätteitä koskevat kirjanpitotiedot.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) jätteistä, joita selvilläolo- ja kirjanpitoovelvollisuus koskee;
- 2) kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista; ja
- 3) Suomen ympäristökeskukselle toimitettavista tiedoista sekä tietojen toimittamisajankohdasta.

13 luku

Valvonta ja hallintopakko

118 §

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on:

- 1) toiminta, jossa syntyy vähintään 100 tonnia jätettä vuodessa;
- 2) toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä tai POP-jätettä;
- 3) ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1 ja 2 olevassa 13 kohdassa tarkoitettu jätteen ammattimainen tai laitostyöläinen käsittely, ei kuitenkaan mainitun lain 32 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettu käsittely;
- 4) toiminta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista;
 - 4 a) elintarviketeollisuuden toiminta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan ilmoituksenvaaraista;
- 5) 94 §:ssä tarkoitettu jätteen kuljettaminen ja välittäjänä toimiminen sekä 100 §:ssä tarkoitettu jätteen keräys.

Lisäksi toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvistä tuotteista ja materiaaleista, jos kysymyksessä on 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu toiminta.

Aikaisemmalle jätteen haltijalle ja 48 §:ssä tarkoitetulle tuottajalle on pyynnöstä annettava näiden luovuttamien jätteiden jätehuoltoa koskevat kirjanpitoliedot. Elohopeajätteen väliaikaisesta varastoinnista huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien sekä elohopeajätteen muuntamisesta ja tarvittaessa kiinteyttämisestä huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien velvollisuudesta perustaa rekisteri elohopeajätteen jäljittämiseksi ja tiedonantovelvollisuudesta toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään elohopea-asetuksen 14 artiklassa.

118 a §

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus elintarvikejätteestä

Elintarvikelain (23/2006) 6 §:n 11 kohdassa tarkoitetun elintarvikealan toimijan on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyvän elintarvikejätteen määrästä ja käsittelystä, mukaan lukien arvio jätteenä käytöstä poistetun syömäkelpoisen elintarvikkeen kokonaismäärästä. Velvollisuus ei koske elintarvikelain 13 §:n 6 momentissa tarkoitettuja toimijoita, jotka ovat suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan ulkopuolella, alkutuotannon toimijoita eikä yleishyödyllisiä yhteisöjä. Kirjanpitoliedot on säilytettävä paperisena tai sähköisesti kuusi vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista ja niiden toimittamisesta valvontaviranomaiselle tai viranomaisen ylläpitämään tietojärjestelmään sekä kirjanpidon säilyttämisen määräajasta, jos kuuden vuoden säilytysaika on toiminnan valvonnan kannalta ilmeisen tarpeeton.

119 §

Kirjanpitoon sisällytettävät tiedot ja niiden käsittely

Edellä 118 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kirjanpitoon on sisällytettävä myös tiedot mainitun momentin 1 kohdassa tarkoitetussa toiminnassa syntyneen jätteen määrästä suhteessa liikevaihdolla, työntekijöiden määrällä tai muulla vastaavalla tavalla ilmaistuun toiminnan laajuuteen (*ominaisjättemäärä*). Mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitetun toiminnan kirjanpitoon on sisällytettävä tiedot jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvien tuotteiden ja materiaalien määrästä ja käyttötarkoituksesta tuote- ja materiaalityypittain eriteltyinä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista ja niiden toimittamisesta valvontaviranomaiselle tai viranomaisen ylläpitämään tietojärjestelmään toiminnoittain, jätelajeittain tai tuote- tai materiaalityypittain eriteltyinä sekä ominaisjättemäärän laskemisesta.

Kirjanpitoliedot on säilytettävä paperisena tai sähköisesti kuusi vuotta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tätä lyhyemmästä määräajasta, jos kuuden vuoden säilytysaika on toiminnan valvonnan kannalta ilmeisen tarpeeton.

121 §

Velvollisuus laatia siirtoasiakirja

Jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, POP-jätteestä, saostus- ja umpisäiliölietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- ja purkujätteestä kuin pilaantumattomasta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja

seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä, käsittelytavasta toimituspaikassa sekä kuljettajasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettu jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta laadittava siirtoasiakirja sekä huolehdittava asiakirjan antamisesta vastaanottajalle ja sen säilyttämisestä. Jätteen kansainvälisessä siirrossa käytettävästä siirtoasiakirjasta säädetään jätteesiirtoasetuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista.

121 a §

Siirtoasiakirjan käyttöön liittyvät menettelyt

Edellä 121 §:ssä tarkoitettu siirtoasiakirja on laadittava sähköisenä. Siirtoasiakirjan tietojen on oltava koneluettavassa muodossa. Siirtoasiakirjaan tehtävät muutokset on voitava havaita jälkikäteen ja muutokset on tehtävä niin, etteivät alkuperäiset tiedot häviä. Siirtoasiakirjan on oltava luettavissa jätteen siirron aikana ja siinä olevien tietojen on oltava saatavissa kaikille siirtoon osallistuville. Jätteen haltijan on vahvistettava siirtoasiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuus, jätteen kuljettajan jätteen kuljetettavaksi ottaminen ja vastaanottajan jätteen vastaanotto sähköisellä allekirjoituksella tai muulla sähköisellä todentamismenetelmällä. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä sähköisen siirtoasiakirjan tiedot kolmen vuoden ajan siirron päättymisestä.

Siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Jos jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta huolehdittava tietojen toimittamisesta ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Tiedot on toimitettava tietojärjestelmään viivytyksettä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siirtoasiakirjan muodosta ja käytöstä, siinä olevien tietojen vahvistamisesta sekä 2 momentissa tarkoitettuun tietojärjestelmään toimitettavista tiedoista ja niiden toimitustavasta.

121 b §

Paperisen siirtoasiakirjan käyttöön liittyvät menettelyt

Poiketen siitä, mitä 121 a §:n 1 momentissa säädetään, siirtoasiakirja voidaan laatia paperisena asiakirjana, jos jätteen haltijalla ei ole edellytyksiä laatia siirtoasiakirjaa sähköisenä. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että paperinen siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Jätteen haltijan on vahvistettava siirtoasiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuus, jätteen kuljettajan jätteen kuljetettavaksi ottaminen ja vastaanottajan jätteen vastaanotto siirtoasiakirjaan tehdyllä allekirjoituksellaan. Vahvistus voidaan tehdä myös muin järjestelyin, jos tämä ei heikennä vahvistuksen luotettavuutta. Siirtoasiakirjan laatijan on toimitettava siirtoasiakirjan tiedot tietojärjestelmään kolmen kuukauden kuluessa siirron päättymisestä.

122 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella tai tämän määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä elohopea-asetuksen ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

1) tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta;

2) tarpeelliset tiedot tuotteen valmistuksesta ja siinä käytettävistä aineista, toiminnassa syntyvistä tämän lain 5 a §:ssä tarkoitetuista sivutuotteista, 5 b §:ssä tarkoitettuun hyödynnetyn jätteen jätteeksi luokittelun päättymisestä ja näitä koskevista arviointiperusteista sekä valmistettavista, maahan tuotavista tai muutoin markkinoille saatettavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta tuotteen valmistajalta, maahantuojalta tai muulta markkinoille saattajalta;

3) tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta tässä pykälässä tarkoitettulta viranomaiselta, virkamieheltä tai viranhaltijalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn sallassapitovelvollisuuden estämättä.

124 §

Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on määrääjain asianmukaisesti tarkastettava sellaiset laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa:

- 1) harjoitetaan jätteen ammattimaista tai laitosmaista käsittelyä;
- 2) syntyy vaarallista jätettä;
- 3) harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä;
- 4) toimitaan jätteen välittäjänä;
- 5) toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja.

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on laadittava yhteistyössä muiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten valtakunnallinen suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitettujen jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomaisen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

127 §

Tuotetta tai tuotemerkintöjä koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos tuote on kielletty tai se ei täytä tässä laissa tai 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyjä yksilöityjä vaatimuksia, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi:

1) velvoittaa tuotteen valmistajan, maahantuojan tai muun markkinoille saattajan tekemään tuotteeseen tai sen merkintöihin sellaiset muutokset, että ne täyttävät tässä laissa tai sen nojalla säädetty vaatimukset, ja osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää säännösten vastaisen tuotteen valmistajaa, maahantuojaa, muuta markkinoille saattajaa tai jakelijaa tilapäisesti tai pysyvästi valmistamasta, maahantuomasta, välittämästä, myymästä tai luovuttamasta tuotetta taikka kieltää tuotteen käytön tai velvoittaa rikkojan ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotka koskevat jo markkinoille saatettuja tuotteita;

3) velvoittaa rikkoja toimittamaan tuote asianmukaisesti käsiteltäväksi jätteenä.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun määräyksen antaa Tulli, jos kysymyksessä on 68 §:ssä tarkoitettuun juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvista juomapakkauksista. Määräys kohdistetaan tällöin juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjään.

129 §

Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

131 §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksua on velvollinen maksamaan myös:

5) se, joka laiminlyö 121 §:ssä säädetyn siirtoasiakirjan laatimisvelvollisuuden taikka 121 a tai 121 b §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää siirtoasiakirja mukana jätteen siirron aikana tai velvollisuuden vahvistaa jätteen vastaanotto tai siirtoasiakirjan tietojen toimittamisen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään;

136 §

Toiminta rikosasiassa

Valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus poliisille tai, jos kysymys on tullirikoksesta, ensisijaisesti Tullille esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä 147 §:n 1 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on asianomistaja tuottajavastuuta koskevassa rikosasiassa sekä Suomen ympäristökeskus jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevassa rikosasiassa, jos yleistä etua on loukattu.

142 §

Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin ylläpito

Suomen ympäristökeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ylläpitävät ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään kuuluvia rekistereitä seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus ylläpitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä;

2) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ylläpitävät jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä säädetyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, 96 a §:ssä tarkoitettua vasta- vuoroista tunnustamista koskevista merkinnöistä sekä 100 §:ssä säädetyistä ilmoituksista;

3) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ylläpitää tuottajarekisteriä, jossa on tiedot 101 §:ssä säädetyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä säädetyistä ilmoituksista;

4) Suomen ympäristökeskus ylläpitää rekisteriä, jossa on tiedot 121 §:ssä tarkoitetuista siirtoasiakirjoista.

Suomen ympäristökeskus, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat osaltaan siitä, että 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin rekistereihin merkitään niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot.

142 a §

Jätehuoltorekisteriä koskeva tietopalvelu

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ylläpidettävä tietoverkossa tietopalvelua, jossa on ajantasaiset tiedot jätehuoltorekisteriin hyväksytyistä tai merkityistä jätteen kuljettajista ja välittäjistä sekä näiden toiminnasta. Tietopalvelusta on voitava hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena jätteen kuljettajan tai välittäjän nimeä, pääasiallista toiminta- aluetta tai jätteenimikettä.

Tietojärjestelmässä julkaistavat tiedot saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää jätteen kuljettajan tai välittäjän nimeä ja yhteystietoa koskevat tiedot. Henkilötiedot on poistettava tietopalvelusta viipymättä sen jälkeen, kun jätehuoltorekisteriin hyväksyty tai merkitty toiminta on päättynyt ja tieto päättymisestä on merkitty jätehuoltorekisteriin taikka hyväksyminen on jätelain 99 §:n nojalla peruutettu tai määrätty raukeamaan lainvoimaisella päätöksellä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietopalveluun sisällytettävistä tiedoista ja niiden käsittelystä.

143 §

Rekisteri jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä

Kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa ja 41 a §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Rekisteriin merkityt kuljetusta koskevat henkilötiedot säilytetään viisi vuotta rekisteriin merkitsemisen jälkeen. Rekisteriin merkityt henkilötiedot, jotka koskevat kiinteistöllä tapahtuvaa biojätteen käsittelyä, säilytetään kaksi vuotta käsittelyn päättymisestä ilmoittamisen jälkeen.

Rekisteriin tallennettujen henkilö- ja muiden tietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä henkilötietojen muusta käsittelystä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, jäljempänä *yleinen tietosuoja-asetus*, ja tietosuojalaissa (1050/2018).

Kunnan jätehuoltoviranomaisen on jätehuollon yleistä ohjausta, seurantaa, kehittämistä ja raportointia varten pyydettyä koostettava ja luovutettava rekisteriin tallennetut muut kuin salassa pidettävät tiedot 22 §:ssä tarkoitetulle valtion viranomaiselle ja 27 §:ssä tarkoitetulle asiantuntijaviranomaiselle ja -laitokselle.

143 a §

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoalusta

Motiva Oy ylläpitää jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustaa sekä vastaa yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa alustan sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä. Motiva Oy on myös yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettu rekisterinpitäjä.

146 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessa saatuja tietoja yksityisen ja yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle ja ympäristöministeriölle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi sekä Syyttäjälaitokselle, Poliisille ja Tullille rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa Verohallinnolle ja Tullille jäteverolain (1126/2010) ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain toimeenpanon valvontaa varten.

147 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain (39/1889) 48 luvun 1–4 §:ssä. Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) rikkoo 13 §:n 1 momentin mukaista kieltoa hylätä tai käsitellä jätettä hallitsemattomasti,
- 2) rikkoo 15 a §:n mukaista kieltoa polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä,
- 3) laiminlyö 15 b §:n mukaisen velvollisuuden varmistaa hyödynnettävän vaarallisen jätteen laatu,
- 4) rikkoo 17 §:n 1 momentin mukaista vaarallisen jätteen sekoittamiskieltoa,
- 5) rikkoo 18 §:n mukaista kieltoa polttaa jätettä Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä,
- 6) laiminlyö 28 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,
- 7) luovuttaa jätteen muulle kuin 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle,
- 8) laiminlyö 31 §:n mukaisen velvollisuuden,
- 9) laiminlyö 35 §:n 3 momentin mukaisen velvollisuuden toimittaa jäte kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan,

10) laiminlyö 39 §:n 2 momentin mukaisen velvollisuuden antaa kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta koskevat tiedot,

11) laiminlyö 40 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottoaika,

12) laiminlyö 41 §:n 1 momentin mukaisen velvollisuuden luovuttaa jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen,

13) laiminlyö 46 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,

14) laiminlyö 49 §:n mukaisen tuottajan vastaanottovelvollisuuden,

15) laiminlyö 50 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottoaika,

16) laiminlyö 56 §:n mukaisen tuotteen jakelijan vastaanottovelvollisuuden,

17) rikkoo 72 §:n mukaista roskaamiskieltoa,

18) laiminlyö 76 §:n mukaisen keräysvelvollisuuden,

19) rikkoo tai laiminlyö 91 §:n, 96 §:n 2 momentin, 103 §:n 2 momentin, 125 §:n, 126 §:n 1 momentin, 127 tai 128 §:n perusteella annettua kieltoa tai määräystä,

20) rikkoo 8 §:n 3 momentin, 10 §:n, 12 §:n 3 momentin, 14 §:n, 15 §:n 3 momentin, 16 §:n 3 momentin tai 49 §:n 1 momentin nojalla annettua asetusta,

21) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen taikka jätteensirtoasetuksen vastaisesti, lukuun ottamatta kuitenkin 131 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohdassa säädettyjä laiminlyöntejä,

22) rikkoo elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä tuontia jätteenä loppukäsittelyä varten koskevaa rajoitusta, 10 artiklan 4 kohdassa säädettyä velvollisuutta varustaa hammashoitolaite vaatimuksenmukaisella amalgaamin erottimella tai amalgaamin erottimen huoltoa koskevaa vaatimusta tai 6 kohdassa säädettyä amalgaamijätteen jätehuollon järjestämistä koskevaa velvollisuutta, 11 artiklassa säädettyä suurista lähteistä peräisin olevan jätteen loppukäsittelyä koskevaa vaatimusta taikka laiminlyö 12 artiklassa tai 14 artiklan 4 kohdassa säädetyn tietojen toimittamista koskevan velvollisuuden taikka

23) rikkoo aluskierrätysasetuksen 7 artiklassa säädettyä velvoitetta laatia alukselle aluskierrätysuunnitelma tai laiminlyö 108 a §:n mukaisesti hyväksytyyn aluskierrätysuunnitelman noudattamisen,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *jätelain rikkomisesta* sakkoon.

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 72 §:ssä säädetyn roskaamiskiellon vähäisestä rikkomisesta säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (986/2016).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olleet asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Jos muutoksenhakutuomioistuin tämän lain voimaan tultua kumoaa päätöksen ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Jos kunnassa on tämän lain voimaan tullessa muun kuin saostus- ja umpisäiliölaitteen osalta käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen on siirryttävä sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta viiden vuoden kuluessa lain voimaantulosta ja muiden kiinteiden yhdyskuntajätteiden osalta viimeistään kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Pakkausten tuottajien ja kuntien on tehtävä 49 a ja 49 b §:ssä tarkoitettu sopimus yhteistoiminnasta ja kustannusten korvaamisesta viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2021. Sopimuksen mukaisia korvauksia on maksettava 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen.

Tuottajayhteisön, juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän sekä tuottajan, joka ei ole liittynyt tuottajayhteisöön, on tehtävä 101 §:ssä tarkoitettu hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2021.

Tämän lain 121 a §:n mukaista velvollisuutta huolehtia sähköisen tai paperisen siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään sovelletaan muihin 121 §:ssä tarkoitettuihin jätteisiin kuin vaarallisiin jätteisiin ja POP-jätteisiin 1 päivästä tammikuuta 2022 alkaen.

2.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 51 §:n 2 momentti, 62 §:n 1 momentti, 204 §:n 4 momentti, 220 §:n 1 momentti sekä 225 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 51 §:n 2 momentti ja 225 §:n 1 momentti laissa 1166/2018 ja 204 §:n 4 momentti laissa 49/2019, seuraavasti:

51 §

Eräiden suunnitelmien ja ohjelmien vaikutus

Luvanvaraisen jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan luvassa on otettava huomioon jätelain 87 §:ssä tarkoitettu valtakunnallinen jätesuunnitelma.

62 §

Seuranta- ja tarkkailumääräykset

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. Toiminnan jätekirjanpitoon sisällytetyjä tietoja koskevan tiivistelmän toimittamisesta valvontaviranomaiselle säädetään jätelain 118 a tai 119 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

204 §

Eräät valtakunnalliset suunnitelmat ja ohjelmat

Päästökattodirektiivin edellyttämästä kansallisesta ilmansuojeluohjelmasta säädetään 149 c §:ssä. Valtakunnallisesta jätesuunnitelmasta säädetään jätelaissa.

220 §

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevat erityissäännökset

Tämän lain mukaista lupa- tai ilmoitusasiaa käsiteltäessä on noudatettava, mitä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 6 artiklan 3 kohdassa ja 7 artiklassa säädetään.

225 §

Ympäristönsuojelulain rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) laiminlyö 99, 115 a, 116, 118–120, 123, 136 tai 178 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
 - 2) laiminlyö ympäristöluvan lupamääräyksen mukaisen velvollisuutensa tai ilmoituspäätökseen perustuvan velvollisuutensa tai viranomaisen 80 §:n 3 momentin, 94 §:n 3 momentin, 95 §:n 1 momentin, 99 tai 136 §:n nojalla antamaan määräykseen perustuvan velvollisuutensa,
 - 3) rikkoo 16–18 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai 9, 10, 17, 156, 216 tai 217 §:n nojalla annettua valtioneuvoston asetusta,
 - 4) laiminlyö 94 §:n 1 ja 2 momentin, 114, 115, 133, 134, 139 tai 155 §:n mukaisen velvollisuutensa tai rikkoo 213 §:n nojalla annettuun ympäristöministeriön päätökseen sisältyviä ehtoja,
 - 5) aloittaa ilmoituksenvaraisen toiminnan ennen 115 c §:ssä säädettyä määräaikaa,
 - 6) ryhtyy 118 §:ssä tarkoitettuun toimenpiteeseen tai aloittaa siinä tarkoitettua toiminnan ennen 118 §:n 3 momentin mukaisen ajan kulumista,
 - 7) laiminlyö otsoniasetuksen 4–8, 10–13, 15–17, 20, 22–24 tai 27 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai F-kaasuasetuksen 3–8, 10–17 tai 19 artiklan tai 165 §:n mukaisen velvollisuutensa tai toimii epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006 5 tai 6 artiklassa taikka 9 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuutensa vastaisesti taikka toimii 159 §:n 1 momentin tai 161 §:n vastaisesti taikka 17 luvun nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tai F-kaasuasetuksen vastaisesti,
 - 8) laiminlyö pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 7 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai
 - 9) saattaa markkinoille työkoneisiin tarkoitettua polttomoottorin tai työkoneen, johon on asennettu polttomoottori, vastoin työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen 8, 9, 11–15 tai 31–33 artiklassa säädettyä, jättää ilmoittamatta sellaisia tietoja tyyppihyväksyntäviranomaiselle, jotka saattaisivat johtaa työkoneemoottorien tyyppihyväksyntäasetuksessa tarkoitettua tyyppihyväksynnän epäämiseen, peruuttamiseen tai 40 artiklassa tarkoitettuun palauttamismenettelyyn taikka käyttää työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen 18 artiklan vastaisesti 3 artiklan 63 kohdassa tarkoitettua estostrategiaa,
- on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ympäristönsuojelulain* rikkomisesta sakkoon.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lupahakemukseen, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kemikaalilain (599/2013) 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 kohdan f alakohta, 15 §:n 2 momentti ja 59 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laissa 756/2018 ja 15 §:n 2 momentti laissa 756/2018, sekä
lisätään lakiin uusi 22 a § seuraavasti:

3 §

Lain soveltaminen puolustushallinnossa

Poikkeukset voivat koskea:

- 1) tiedottamista toimitusketjussa sekä jatkokäyttäjien velvollisuuksia;
 - 2) REACH-asetuksen mukaista lupamenettelyä;
 - 3) CLP-asetuksen mukaista luokitusta, merkintöjä ja ilmoituksia;
 - 4) tietojen luovuttamista valvontaviranomaisille;
 - 5) tämän lain 22 a §:ssä tarkoitettujen tietojen toimittamista.
-

6 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan

1) Euroopan unionin kemikaalilainsäädännöllä seuraavia EU:n asetuksia ja näiden nojalla annettuja säädöksiä:

f) pysyvästä orgaanisista yhdisteistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1021, jäljempänä *POP-asetus*; ja

15 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Suomen ympäristökeskus toimii POP-asetuksen 19 artiklassa ja elohopea-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena, siltä osin kuin kyse ei ole elohopea-asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna viranomaisesta, sekä PIC-asetuksen 4 artiklan mukaisena nimettynä kansallisena viranomaisena. Suomen ympäristökeskus toimii lisäksi Rotterdamin yleissopimuksessa tarkoitettuna nimettynä kansallisena viranomaisena, jollei PIC-asetuksesta muuta johdu.

22 a §

Tietojen toimittaminen esineen sisältämästä erityistä huolta aiheuttavasta aineesta

REACH-asetuksen 3 artiklan 33 kohdassa tarkoitetun esineen toimittajan on toimitettava mainitun asetuksen 33 artiklan 1 kohdan mukaiset tiedot Euroopan kemikaalivirastolle. Tiedot on toimitettava käyttäen Euroopan kemikaaliviraston tätä tarkoitusta varten saataville asettamia lomakkeita ja ohjelmistotyökaluja.

59 §

Kemikaalirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) rikkoo 20 §:ssä säädettyä kemikaalia koskevien tietojen kielivaatimusta tai 21 §:n säännöstä kemikaalien markkinoinnista,
 - 2) laiminlyö 22 tai 22 a §:ssä tarkoitetun tietojen toimittamisvelvollisuuden,
 - 3) laiminlyö 23 §:n 2 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
 - 4) laiminlyö 27 §:ssä säädetyn biosidivalmisteen hyväksyttämisenvelvollisuuden taikka 34 §:ssä tarkoitetun koetoimintaa koskevan luvan hakemisen tai ilmoituksen tekemisen,
 - 5) rikkoo 35 §:n mukaista velvoitetta käyttää biosidivalmistettä asianmukaisesti ja käyttöohjeita noudattaen,
 - 6) laiminlyö 36 §:ssä tarkoitettujen näytteiden toimittamisen tai
 - 7) laiminlyö 40, 43 tai 44 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
- on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kemikaalirikkomuksesta* sakkoon.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 48 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 761/2018, seuraavasti:

48 luku

Ympäristörikoksista

1 §

Ympäristön turmeleminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) saattaa, päästää tai jättää ympäristöön esineen, ainetta, säteilyä tai muuta sellaista lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti taikka ilman laissa edellytettyä lupaa tai lupaehtojen vastaisesti,

2) valmistaa, luovuttaa, kuljettaa, käyttää, käsittelee tai säilyttää ainetta, valmistetta, seosta, tuotetta tai esinettä taikka käyttää laitetta vastoin

- a) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia,
 - b) kemikaalilakia,
 - c) REACH-asetusta,
 - d) CLP-asetusta,
 - e) biosidiasetusta,
 - f) kasvinsuojeluaineasetusta,
 - g) a–f alakohdassa mainitun säädöksen tai ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla annettua säännöstä,
 - h) otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009,
 - i) fluoratuista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 517/2014,
 - j) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1021,
 - k) pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 3, 4 tai 4 a artiklaa,
 - l) jätelain (646/2011) 147 §:n 2 momentissa mainittua säännöstä,
 - m) jätelain nojalla annettua säännöstä, yksittäistapausta koskevaa määräystä tai kieltoa taikka
 - n) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,
 - 3) laiminlyö jätelain mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuutensa,
 - 4) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä vastoin
- a) jätelakia, sen nojalla annettua säännöstä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä,
- b) jätteiden siirrosta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1013/2006 taikka

c) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

5) tuo maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai tuotetta vastoin

a) ympäristönsuojelulain nojalla annettua asetusta,

b) otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009,

c) fluoratuista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 517/2014,

d) vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 649/2012,

e) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1021 tai

f) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

6) vie maasta muuntogeenisiä organismeja, niitä sisältäviä elintarvikkeita tai rehuja vastoin muuntogeenisten organismien valtioiden rajat ylittävistä siirroista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1946/2003 taikka

7) aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013 vastaisesti laiminlyö huolehtia siitä, että asetuksen 5 artiklassa tarkoitettu vaarallisten materiaalien luettelo on ajan tasalla silloin kun alus toimitetaan aluspurkamoon, tai siirtää aluksen purettavaksi muualle kuin asetuksen 16 artiklassa tarkoitettussa eurooppalaisessa luettelossa mainittuun aluspurkamoon

siten, että teko on omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, muuta vastaavaa ympäristön haitallista muuttumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön turmelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

rikesakkorikkomuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 16 § seuraavasti:

16 §

Roskaamiskiellon vähäinen rikkominen

Jätelain (646/2011) 72 §:ssä säädetyn roskaamiskiellon tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta vähäisestä rikkomisesta määrätään roskaajalle 100 euron rikesakko.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
_____ .

Helsingissä päivänä kuuta 20

Pääministeri

Sanna Marin

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen

1.

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan jätelain (646/2011) 5 §:n 2—5 momentti, 45 §, 89 §, sellaisena kuin se on laissa 328/2016, ja 90 §,

muutetaan 1, 3 §:n 1 momentti, 6 ja 9 §, 10 §:n johdantokappale ja 6 kohta, 12 §:n 3 momentti, 15 §, 17 §:n 1 momentti, 20, 22 §, 23 §:n 1 momentti, 32 ja 35—37 §, 39 §:n 2 momentti, 41 §, 43 §:n 3 momentti, 46 §, 47 §:n 3 momentti, 48 §:n 1 momentin johdantokappale, 51, 54, 60, 62—66, 66 a, 68 ja 69 §, 78 §:n 2 momentti, 80, 81, 85, 87, 88, 91 ja 93—99 §, 102 §:n 2 momentti, 108, 108 a, 117—119 ja 121 §, 122 §:n 1 momentti, 124 §:n 1 ja 2 momentti, 127 §, 129 §:n 1 momentti, 131 §:n 2 momentin 5 kohta, 136 §, 142 §:n 1 ja 2 momentti, 143 §, 143 a §:n 2 momentti, 146 ja 147 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentti osaksi laissa 195/2012, 6 § osaksi laissa 410/2014, 22 § osaksi laissa 757/2018, 32 § osaksi laissa 445/2018, 41 § osaksi laissa 528/2014, 66 a ja 121 § sekä 131 §:n 2 momentin 5 kohta laissa 410/2014, 78 §:n 2 momentti ja 143 a §:n 2 momentti laissa 438/2019, 108 § laissa 626/2017, 108 a § laissa 967/2018, 118 § osaksi laissa 528/2014 ja osaksi laissa 757/2018, 122 §:n 1 momentti laissa 1104/2011 ja osaksi laissa 757/2018, 124 §:n 1 ja 2 momentti laissa 834/2017, 127 § osaksi laissa 25/2014, 129 §:n 1 momentti laissa 528/2014, 146 § laissa 686/2018, 147 § laissa 626/2017 ja osaksi laissa 757/2018, sekä

lisätään lakiin uusi 5 a, 5 b, 11 a, 15 a ja 15 b §, 25 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 757/2018, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyy 4 ja 5 momentiksi, sekä uusi 41 a, 49 a—d, 53 a, 63 a, 66 b, 66 c, 80 a, 96 a, 117 b, 117 c, 118 a, 121 a, 121 b ja 142 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain tarkoitus

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä, varmistaa toimiva jätehuolto ja ehkäistä roskaantumista.

Tämän lain tarkoituksena on *edistää kiertoaloutta ja luonnonvarojen kestävästä käyttöä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista.*

Soveltamisalan rajaukset

Soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin jätteisiin:

- 1) ilmaan johdettaviin päästöihin;
- 2) hiilidioksidiin, joka on otettu talteen ja siirretty geologista varastointia varten tai varastoitu geologisesti siltä osin kuin siitä säädetään muualla laissa eikä hiilidioksidin geologiseen varastointiin, jos aiottu varastoitava kokonaismäärä on alle 100 000 tonnia ja tarkoituksena on uusien tuotteiden ja menetelmien tutkiminen, kehittäminen tai testaaminen;
- 3) jäteveteen siltä osin kuin siitä säädetään muualla laissa;
- 4) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) tarkoitettuun räjähteeseen, ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettuun ydinjätteeseen eikä säteilylaissa (592/1991) tarkoitettuun radioaktiiviseen jätteeseen;
- 5) pilaantumattoman ruoppausmassan sijoittamiseen, joka tehdään vesilain (587/2011) 2 luvun 6 §:n nojalla tai joka edellyttää vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla lupaa;
- 6) eläimistä saataviin sivutuotteisiin siltä osin kuin niistä säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1069/2009 (*sivutuoteasetus*), mukaan lukien sivutuoteasetuksen soveltamisalaan kuuluva lanta ja käsitellyt tuotteet; lakia sovelletaan kuitenkin sellaisiin sivutuotteisiin ja niistä johdettuihin tuotteisiin, jotka on tarkoitettu poltettaviksi, kaatopaikalle sijoitettaviksi tai käytettäväksi biologisessa käsittelylaitoksessa;
- 7) kallio- tai maaperästä irrottamattomaan pilaantuneeseen maa-ainekseen.

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin jätteisiin:

- 1) ilmaan johdettaviin päästöihin;
- 2) hiilidioksidiin, joka on otettu talteen ja siirretty geologista varastointia varten tai varastoitu geologisesti siltä osin kuin siitä säädetään muualla laissa eikä hiilidioksidin geologiseen varastointiin, jos aiottu varastoitava kokonaismäärä on alle 100 000 tonnia ja tarkoituksena on uusien tuotteiden ja menetelmien tutkiminen, kehittäminen tai testaaminen;
- 3) jäteveteen siltä osin kuin siitä säädetään muualla laissa;
- 4) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) tarkoitettuun räjähteeseen, ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettuun ydinjätteeseen eikä säteilylaissa (859/2018) tarkoitettuun radioaktiiviseen jätteeseen;
- 5) pilaantumattoman ruoppausmassan sijoittamiseen, joka tehdään vesilain (587/2011) 2 luvun 6 §:n nojalla tai joka edellyttää vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla lupaa;
- 6) eläimistä saataviin sivutuotteisiin siltä osin kuin niistä säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1069/2009 (*sivutuoteasetus*), mukaan lukien sivutuoteasetuksen soveltamisalaan kuuluva lanta ja käsitellyt tuotteet; lakia sovelletaan kuitenkin sellaisiin sivutuotteisiin ja niistä johdettuihin tuotteisiin, jotka on tarkoitettu poltettaviksi, kaatopaikalle sijoitettaviksi tai käytettäväksi biologisessa käsittelylaitoksessa;
- 7) kallio- tai maaperästä irrottamattomaan pilaantuneeseen maa-ainekseen;
- 8) aineisiin, jotka on tarkoitus käyttää rehuaineina sellaisina kuin ne on määritelty rehun markkinoille saattamisesta ja käytöstä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen

(EY) N:o 1831/2003 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 79/373/ETY, komission direktiivin 80/511/ETY, neuvoston direktiivien 82/471/ETY, 83/228/ETY, 93/74/ETY, 93/113/EY ja 96/25/EY ja komission päätöksen 2004/217/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2009 3 artiklan 2 kohdan g alakohdassa ja siltä osin kuin ne eivät koostu eläimistä saatavista sivutuotteista tai sisällä niitä.

5 §

Jätteen määritelmä

Tässä laissa tarkoitetaan *jätteellä* ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Aine tai esine ei ole jäte vaan sivutuote, jos se syntyy sellaisessa tuotantoprosessissa, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen tai esineen valmistaminen, ja:

1) *aineen tai esineen jatkokäytöstä on varmuus;*

2) *ainetta tai esinettä voidaan käyttää suoraan sellaisenaan tai sen jälkeen, kun sitä on muunnettu enintään tavanomaisen teollisen käytännön mukaisesti;*

3) *aine tai esine syntyy tuotantoprosessin olennaisena osana; sekä*

4) *aine tai esine täyttää sen suunniteltuun käyttöön liittyvät tuotetta sekä ympäristön- ja terveysuojelua koskevat vaatimukset eikä sen käyttö kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetuista sivutuotteeksi luokittelun edellytyksistä sivutuotteittain eriteltyinä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä jätelajeittain siitä, milloin aine tai esine ei ole enää jätettä, jos:

1) *se on läpikäynyt hyödyntämistoimen;*

2) *sillä on käyttötarkoitus, johon sitä käytetään yleisesti;*

5 §

Jätteen määritelmä

Tässä laissa tarkoitetaan *jätteellä* ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

(kumotaan 2–5 momentti)

- 3) sillä on markkinat tai kysyntää;
4) se täyttää käyttötarkoituksensa mukaiset tekniset vaatimukset ja on vastaaviin tuotteisiin sovellettavien säännösten mukainen; ja
5) sen käyttö ei kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös 4 momentissa tarkoitettussa aineessa tai esineessä sallituista haitta-aineiden pitoisuuksista ja liukoisuuksista, aineen tai esineen käyttöä koskevista teknisistä vaatimuksista sekä muista vastaavista seikoista.

5 a §

Sivutuotteet

Aine tai esine ei ole jäte, vaan sivutuote, jos se syntyy sellaisessa tuotantoprosessissa, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen tai esineen valmistaminen, ja:

1) aineen tai esineen jatkokäytöstä on varmuus;

2) ainetta tai esinettä voidaan käyttää suoraan sellaisenaan tai sen jälkeen, kun sitä on muunnettu enintään tavanomaisen teollisen käytännön mukaisesti;

3) aine tai esine syntyy tuotantoprosessin olennaisena osana; sekä

4) aine tai esine täyttää sen suunniteltuun käyttöön liittyvät tuotetta sekä ympäristön- ja terveydensuojelua koskevat vaatimukset eikä sen käyttö kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista sivutuotteeksi luokittelun edellytyksistä sivutuotteittain eriteltyinä.

5 b §

Jätteen luokittelun päätyminen

Jäte, joka on kierrätetty tai muuten hyödynnetty, ei ole enää jätettä, jos:

1) sitä on määrää käyttäjä erityisiin tarkoituksiin;

2) sillä on markkinat tai kysyntää;

3) se täyttää käyttötarkoituksensa mukaiset tekniset vaatimukset ja on vastaaviin tuotteisiin sovellettavien säännösten ja standardien mukainen; ja

4) sen käyttö ei kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yksityiskohtaisista arviointiperusteista 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten soveltamiseksi tiettyihin jätelajeihin. Arviointiperusteisiin on sisällytettävä vähintään:

1) jättemateriaalit, jotka on sallittua toimittaa hyödyntämistoimeen;

2) sallitut käsittelyprosessit ja -tekniikat;

3) tuotteisiin sovellettavien säännösten ja standardien mukaiset laatuvaatimukset materiaaleille, joita ei hyödyntämisen seurauksena enää luokitella jätteeksi, mukaan lukien tarvittaessa epäpuhtauksien raja-arvot;

4) hallintajärjestelmille asetettavat vaatimukset, joilla osoitetaan jätteeksi luokittelun päättymistä koskevien arviointiperusteiden noudattaminen, mukaan lukien vaatimukset laadunvalvonnasta ja omavalvonnasta sekä tarvittaessa akkreditoinnista; ja

5) vaatimustenmukaisuudesta ilmoittaminen.

Jos tietyn jätteen jätteeksi luokittelun päättymisen arviointiperusteista ei säädetä Euroopan unionin lainsäädännössä tai 2 momentin mukaisella valtioneuvoston asetuksella, ympäristölupaviranomainen voi päättää tapauskohtaisesti jätteeksi luokittelun päättymisestä 1 momentissa säädettyjen edellytysten perusteella. Päätöksenteossa on soveltuvin osin noudatettava, mitä 2 momentissa säädetään, ja otettava huomioon materiaalia koskevat epäpuhtauksien raja-arvot sekä materiaalista mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta terveydelle tai ympäristölle. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään ympäristölupa-asian käsittelystä.

Sen, joka käyttää ensimmäistä kertaa materiaalia, joka on lakannut olemasta jätettä ja jota ei ole saatettu markkinoille, taikka saattaa materiaalin markkinoille ensimmäistä

kertaa sen jälkeen, kun se on lakannut olemasta jätettä, on varmistettava, että materiaali on siihen sovellettavan kemikaali- ja tuotelainsäädännön vaatimusten mukaista.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vaarallisella jätteellä* jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava ominaisuus (*vaaraominaisuus*);

2) *yhdyskuntajätteellä* vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä, mukaan lukien sako- ja umpikaivoliete, sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä;

3) *sekalaisella yhdyskuntajätteellä* yhdyskuntajätettä, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet;

3 a) *kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteella* kotitaloudessa käytettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta sekä laadultaan ja määrältään siihen rinnastettavaa kaupassa, teollisuudessa, laitoksissa ja muussa toiminnassa käytettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta; laitetta, jota todennäköisesti käytetään sekä kotitaloudessa että muussa toiminnassa, pidetään kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteena;

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vaarallisella jätteellä* jätettä, jolla on jokin vaarallinen ominaisuus (*vaaraominaisuus*);

1 a) *vaarattomalla jätteellä* jätettä, jolla ei ole vaaraominaisuuksia;

2) *yhdyskuntajätteellä* vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä, mukaan lukien paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi-, tekstiili- ja biojäte sekä käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet, paristot, akut ja suurikokoiset esineet, sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä, ei kuitenkaan saostus- ja umpisäiliölietettä;

2 a) *saostus- ja umpisäiliölietteellä* talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä;

3) *sekalaisella yhdyskuntajätteellä* yhdyskuntajätettä, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet;

3 a) *rakennus- ja purkujätteellä* rakennuksen tai muun kiinteän rakennelman uudis- ja korjausrakentamisessa ja purkamisessa, maa- ja vesirakentamisessa sekä muissa rakennus- ja purkutoiminnoissa syntyvää jätettä;

3 b) *biojätteellä* asumisessa, toimistoissa, ravintoloissa, tukkuliikkeissä, ruokaloissa, ateriapalveluissa, vähittäisliikkeissä ja muissa vastaavissa toiminnoissa syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä, elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä sekä biologisesti hajoavaa puutarha- ja puisto- jätettä;

3 c) *elintarvikejätteellä* elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja

4) *jätteen tuottajalla* sitä, jonka toiminnasta syntyy jätettä tai jonka esikäsittely-, sekoittamis- tai muun toiminnan tuloksena jätteen ominaisuudet tai koostumus muuttuvat;

5) *jätteen haltijalla* jätteen tuottajaa, kiinteistön haltijaa tai muuta, jonka hallussa jätteen on;

6) *kiinteistön haltijalla* kiinteistön omistajaa tai vuokraoikeuden haltijaa;

7) *jätteen kuljettajalla* sitä, joka vastaa jätteen kuljetuksesta;

8) *jätteen välittäjällä* sitä, joka ammattimaisesti ostaa tai myy jätettä taikka välittää jätettä tai jätehuollon palveluita muiden lukuun, mukaan lukien välittäjä, joka ei ota jätettä fyysisesti haltuunsa;

9) *jätehuollolla* jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja loppukäsittelyä, mukaan lukien tällaisen toiminnan tarkkailu ja seuranta sekä loppukäsittelypaikkojen jälkihoito ja toiminta välittäjänä;

10) *jätteen keräyksellä* jätteen kokoamista kiinteistön haltijan, kunnan, tuottajan, jakelijan tai muun järjestämään vastaanottopaikkaan omatoimista käsittelyä varten tai jätteen kuljettamiseksi käsittelyyn, mukaan lukien

vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 (**yleinen elintarvikeasetus**) 2 artiklassa tarkoitettua elintarviketta, josta on tullut jätettä;

3 d) **POP-jätteellä** jätettä, joka sisältää pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 (**POP-asetus**) liitteessä IV lueteltuja yhdisteitä yli kyseisessä liitteessä säädetyn pitoisuusrajan;

3 e) *kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteella* kotitaloudessa käytettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta sekä laadultaan ja määrältään siihen rinnastettavaa kaupassa, teollisuudessa, laitoksissa ja muussa toiminnassa käytettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta; laitetta, jota todennäköisesti käytetään sekä kotitaloudessa että muussa toiminnassa, pidetään kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteena;

4) *jätteen tuottajalla* sitä, jonka toiminnasta syntyy jätettä tai jonka esikäsittely-, sekoittamis- tai muun toiminnan tuloksena jätteen ominaisuudet tai koostumus muuttuvat;

5) *jätteen haltijalla* jätteen tuottajaa, kiinteistön haltijaa tai muuta, jonka hallussa jätteen on;

6) *kiinteistön haltijalla* kiinteistön omistajaa tai vuokraoikeuden haltijaa;

7) *jätteen kuljettajalla* sitä, joka vastaa jätteen kuljetuksesta;

8) *jätteen välittäjällä* sitä, joka ammattimaisesti ostaa tai myy jätettä taikka välittää jätettä tai jätehuollon palveluita muiden lukuun, mukaan lukien välittäjä, joka ei ota jätettä fyysisesti haltuunsa;

9) *jätehuollolla* jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja loppukäsittelyä, mukaan lukien tällaisen toiminnan tarkkailu ja seuranta sekä loppukäsittelypaikkojen jälkihoito ja toiminta välittäjänä;

10) *jätteen keräyksellä* jätteen kokoamista kiinteistön haltijan, kunnan, tuottajan, jakelijan tai muun järjestämään vastaanottopaikkaan omatoimista käsittelyä varten tai jätteen kuljettamiseksi käsittelyyn, mukaan lukien

jätteen alustava lajittelu ja tilapäinen varastointi;

10 a) *jätteen erilliskeräyksellä* jätteen keräystä siten, että lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet pidetään toisistaan erillään uudelleenkäytön valmistelun, kierrätyksen, muun hyödyntämisen taikka muun erityisen käsittelyn helpottamiseksi;

11) *jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisellä* sellaista toimintaa ennen kuin tuotteesta tulee jätettä, jolla edistetään tuotteen uudelleenkäyttöä, pidennetään sen käyttöikää tai ehkäistään muulla tavoin jätteen syntymistä taikka vähennetään tuotteessa olevien haitallisten aineiden määrää tai syntyvän jätteen haitallisia ympäristö- ja terveysvaikutuksia;

12) *uudelleenkäytöllä* tuotteen tai sen osan käyttämistä uudelleen samaan tarkoitukseen kuin mihin se on alun perin suunniteltu;

13) *uudelleenkäytön valmistelulla* jätteen tarkistamiseksi, puhdistamiseksi tai korjaamiseksi toteutettavaa toimintaa, jolla käytöstä poistettu tuote tai sen osa valmistellaan siten, että se voidaan käyttää uudelleen ilman muuta esikäsittelyä;

14) *jätteen kierrätyksellä* toimintaa, jossa jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen; jätteen kierrätyksenä ei pidetä jätteen hyödyntämistä energiana eikä jätteen valmistamista polttoaineeksi tai maantäyttöön käytettäväksi aineeksi;

15) *jätteen hyödyntämisellä* toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä, mukaan lukien jätteen valmistelu tällaista tarkoitusta varten;

jätteen alustava lajittelu ja tilapäinen varastointi;

10 a) *jätteen erilliskeräyksellä* jätteen keräystä siten, että lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet pidetään toisistaan erillään uudelleenkäytön valmistelun, kierrätyksen, muun hyödyntämisen taikka muun erityisen käsittelyn helpottamiseksi;

11) *jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisellä* sellaista toimintaa ennen kuin tuotteesta tulee jätettä, jolla edistetään tuotteen uudelleenkäyttöä, pidennetään sen käyttöikää tai ehkäistään muulla tavoin jätteen syntymistä taikka vähennetään tuotteessa olevien vaarallisten ja muiden haitallisten aineiden määrää tai syntyvän jätteen haitallisia ympäristö- ja terveysvaikutuksia;

12) *uudelleenkäytöllä* tuotteen tai sen osan käyttämistä uudelleen samaan tarkoitukseen kuin mihin se on alun perin suunniteltu;

13) *uudelleenkäytön valmistelulla* jätteen tarkistamiseksi, puhdistamiseksi tai korjaamiseksi toteutettavaa toimintaa, jolla käytöstä poistettu tuote tai sen osa valmistellaan siten, että se voidaan käyttää uudelleen ilman muuta esikäsittelyä;

14) *jätteen kierrätyksellä* toimintaa, jossa jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen; jätteen kierrätyksenä ei pidetä jätteen hyödyntämistä energiana eikä jätteen valmistamista polttoaineeksi tai maantäyttöön käytettäväksi aineeksi;

15) *jätteen hyödyntämisellä* toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä, mukaan lukien jätteen valmistelu tällaista tarkoitusta varten;

15 a) *materiaalina hyödyntämisellä* muuta jätteen hyödyntämistä kuin jätteen hyödyntämistä energiana taikka jätteen valmistamista polttoaineeksi tai muutoin energian tuotannossa käytettäväksi materiaaliksi;

15 b) *maantäytöllä* jätteen hyödyntämistä, jossa tarkoitukseen soveltuvaa vaaratonta jä-

16) *jätteen loppukäsittelyllä* jätteen sijoittamista kaatopaikalle, polttoa ilman energian talteenottoa tai muuta näihin rinnastettavaa toimintaa, joka ei ole jätteen hyödyntämistä, vaikka toiminnan toissijaisena seurauksena on jätteen sisältämän aineen tai energian hyödyntäminen, mukaan lukien jätteen valmistelu loppukäsittelyä varten;

17) *jätteen käsittelyllä* jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, mukaan lukien hyödyntämisen tai loppukäsittelyn valmistelu;

18) *tuotteen jakelijalla* tuotteen ammattimaista myyjää tai muuta tahoa, joka tarjoaa tuotteen käyttäjän saataville;

19) *jätteen kansainvälisellä siirrolla* jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013/2006, jäljempänä *jätteensiirtoasetus*, tarkoitettua jätteen siirtoa Suomesta toiseen maahan, toisesta maasta Suomeen ja jätteen siirtoa Suomen kautta.

Mitä tässä laissa säädetään kunnasta, koskee myös pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 2 §:ssä tarkoitettua kuntayhtymää ja muuta kuntayhtymää siltä osin kuin sille on annettu kunnalle tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tehtäviä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista ominaisuuksista, joiden perusteella jätettä on pidettävä vaarallisena jätteenä, sekä säätää jätteiden luokittelusta vaarallisiin ja muihin jätteisiin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös siitä, mitkä toimet ovat 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettua jätteen hyödyntämistä ja 16 kohdassa tarkoitettua jätteen loppukäsittelyä, sekä 1 momentin 18 kohdassa tarkoitettua tuotteen jakelijan määrittämiseksi.

tettä käytetään louhittujen alueiden kunnostamisessa tai maisemointiin liittyvissä maarakennustöissä;

16) *jätteen loppukäsittelyllä* jätteen sijoittamista kaatopaikalle, polttoa ilman energian talteenottoa tai muuta näihin rinnastettavaa toimintaa, joka ei ole jätteen hyödyntämistä, vaikka toiminnan toissijaisena seurauksena on jätteen sisältämän aineen tai energian hyödyntäminen, mukaan lukien jätteen valmistelu loppukäsittelyä varten;

17) *jätteen käsittelyllä* jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, mukaan lukien hyödyntämisen tai loppukäsittelyn valmistelu;

18) *tuotteen jakelijalla* tuotteen ammattimaista myyjää tai muuta tahoa, joka tarjoaa tuotteen käyttäjän saataville;

19) *jätteen kansainvälisellä siirrolla* jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013/2006, jäljempänä *jätteensiirtoasetus*, tarkoitettua jätteen siirtoa Suomesta toiseen maahan, toisesta maasta Suomeen ja jätteen siirtoa Suomen kautta.

Mitä tässä laissa säädetään kunnasta, koskee myös pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 2 §:ssä tarkoitettua kuntayhtymää ja muuta kuntayhtymää siltä osin kuin sille on annettu kunnalle tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tehtäviä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *jätteiden luokittelusta vaarallisiin ja muihin jätteisiin*. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös siitä, mitkä toimet ovat 1 momentin 12–15, 15 a, 15 b ja 16 kohdassa tarkoitettuja toimintoja sekä 1 momentin 18 kohdassa tarkoitettua tuotteen jakelijan määrittämiseksi.

Jätteen vaaraominaisuuksista annetaan tarkemmat säännökset jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY mukaisesti valtioneuvoston asetuksella.

*Tuotteen valmistajan, markkinoille saattajan ja jakelijan huolehtimisvelvollisuudet****Tuotteita koskevat huolehtimisvelvollisuudet ja kiellot***

Tuotteen valmistajan on tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että:

1) valmistuksessa käytetään säästeliäästi raaka-aineita ja raaka-aineina käytetään jätteitä, jätteestä valmistettuja raaka-aineita tai käytettyjä tuotteita tai niiden osia;

2) valmistuksessa vältetään ympäristölle ja terveydelle haitallisia aineita sisältävien raaka-aineiden käyttöä ja ne korvataan haitattomammilla raaka-aineilla;

3) tuotantomenetelmä valitaan siten, että valmistuksessa syntyy mahdollisimman vähän jätettä ja syntyvä jäte on terveydelle ja ympäristölle mahdollisimman haitatonta;

4) tuotetta ei pakata tarpeettomasti;

5) tuote on kestävä, korjattava ja uudelleenkäytettävä sekä jätteenä kierrätettävä ja siitä ja sen käytöstä syntyy mahdollisimman vähän jätettä;

6) tuotteesta ei jätteenä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai roskaantumista eikä huomattavaa haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle.

Tuotteen valmistajan on tarpeen mukaan huolehdittava siitä, että:

1) tuotteessa on sen ominaisuuksia selventävät ja käyttöä, uudelleenkäyttöä, jätehuoltoa ja tuottajavastuun kohdentamista helpottavat merkinnät tai että siihen liitetään tiedot näistä seikoista;

2) tuotteen käyttäjille tiedotetaan tuotteen tehdyistä merkinnöistä ja niiden merkityksestä sekä uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestelyistä;

3) jätehuollon toimijoille annetaan tarpeelliset tiedot tuotteen tai sen osien uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja kierrätyksestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa.

Tuotteen valmistajan on tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että:

1) valmistuksessa käytetään säästeliäästi raaka-aineita ja raaka-aineina käytetään jätteitä, jätteestä valmistettuja raaka-aineita tai käytettyjä tuotteita tai niiden osia;

2) valmistuksessa vältetään ympäristölle ja terveydelle haitallisia aineita sisältävien raaka-aineiden käyttöä ja ne korvataan haitattomammilla raaka-aineilla;

3) tuotantomenetelmä valitaan siten, että valmistuksessa syntyy mahdollisimman vähän jätettä ja syntyvä jäte on terveydelle ja ympäristölle mahdollisimman haitatonta;

4) tuotetta ei pakata tarpeettomasti;

5) tuote on *resurssitehokas, elinkaareltaan ja käyttöiältään* kestävä, korjattava, *päivitetäv*ä ja uudelleenkäytettävä sekä jätteenä kierrätettävä ja siitä ja sen käytöstä syntyy mahdollisimman vähän jätettä;

6) tuotteesta ei jätteenä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai roskaantumista eikä huomattavaa haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle;

7) *kriittisiä raaka-aineita sisältävä tuote on uudelleenkäytettävä ja jätteenä kierrätettävä.*

Tuotteen valmistajan on tarpeen mukaan huolehdittava siitä, että:

1) tuotteessa on sen ominaisuuksia selventävät ja käyttöä, *lajittelua*, uudelleenkäyttöä, jätehuoltoa ja tuottajavastuun kohdentamista helpottavat merkinnät tai että siihen liitetään tiedot näistä seikoista;

2) tuotteen käyttäjille tiedotetaan tuotteen tehdyistä merkinnöistä ja niiden merkityksestä sekä lajittelun, uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestelyistä;

3) jätehuollon toimijoille annetaan tarpeelliset tiedot tuotteen tai sen osien uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja kierrätyksestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa;

Tuotteen markkinoille saattajan ja jakelijan on tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan varmistuttava siitä, että tuote täyttää 1 momentin 4–6 kohdassa säädetyt vaatimukset ja että tuote merkitään sekä siitä tiedotetaan ja annetaan tietoja 2 momentin mukaisesti.

Jos tuotteen valmistuksessa, käytössä tai käytöstä poistamisessa syntyy jätettä, jonka on todettu tai voidaan perustellusti odottaa aiheuttavan huomattavaa haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle taikka vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, näiden tuotteiden valmistus, markkinoille saattaminen, vienti tai käyttö voidaan kieltää tai rajoittaa taikka asettaa sille ehtoja.

10 §

Valtioneuvoston asetukset tuotteista

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tuotteen valmistajaan, markkinoille saattajaan ja jakelijaan kohdistuvista 9 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa ja 2 momentissa säädetyistä tuotantoa ja tuotteita koskevista vaatimuksista sekä 9 §:n 4 momentissa tarkoitettua kiellosta, rajoituksesta tai ehdosta tarkempia säännöksiä:

6) muusta näihin rinnastettavasta ja Euroopan unionin asianomaisten säädösten täytäntöönpanemiseksi tarpeellisesta toimintaa, tuotetta tai *jätettä* koskevasta vaatimuksesta ja sen noudattamisen valvonnasta sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta.

4) saatavilla on varaosia, käyttöohjeet, tekniset tiedot taikka muut välineet, laitteet tai ohjelmistot, jotka mahdollistavat tuotteen laadukkaan korjauksen ja turvallisen uudelleen käytön.

Tuotteen markkinoille saattajan ja jakelijan on tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan varmistuttava siitä, että tuote täyttää 1 momentin 4–7 kohdassa säädetyt vaatimukset ja että tuote merkitään sekä siitä tiedotetaan ja annetaan tietoja 2 momentin mukaisesti.

Jos tuotteen valmistuksessa, käytössä tai käytöstä poistamisessa syntyy jätettä, jonka on todettu tai voidaan perustellusti odottaa aiheuttavan huomattavaa haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle taikka vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, näiden tuotteiden valmistus, markkinoille saattaminen, vienti tai käyttö voidaan kieltää tai rajoittaa taikka asettaa sille ehtoja.

10 §

Valtioneuvoston asetukset tuotteista

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tuotteen valmistajaan, markkinoille saattajaan ja jakelijaan kohdistuvista 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyistä tuotantoa ja tuotteita koskevista vaatimuksista sekä 9 §:n 4 momentissa tarkoitettua kiellosta, rajoituksesta tai ehdosta tarkempia säännöksiä:

6) muusta näihin rinnastettavasta ja Euroopan unionin asianomaisten säädösten täytäntöönpanemiseksi tarpeellisesta toimintaa tai tuotetta koskevasta *kiellosta tai* vaatimuksesta ja sen noudattamisen valvonnasta sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta.

11 a §

Uudelleenkäytön valmistelun edistäminen

Kunnan, tuottajan tai muun jätteen ammattimaista keräystä harjoittavan on jätteen keräyksen yhteydessä varattava uudelleenkäytön valmistelua harjoittaville yrityksille ja yhteisöille tasapuolinen mahdollisuus saada uudelleenkäytön valmisteluun soveltuva jäte osoittamastaan vastaanotto paikasta siltä osin kuin se ei itse järjestä kyseisen jätteen uudelleenkäytön valmistelua. Jätteen luovuttamisesta uudelleenkäytön valmisteluun on tehtävä kirjallinen sopimus.

Jätteen luovuttaja voi periä uudelleenkäytön valmistelua harjoittavalta yritykseltä tai yhteisöltä jätteen kustannustehokkaasta keräyksestä aiheutuneet kustannukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen sopimuksen sisällöstä ja 2 momentissa tarkoitettujen kustannusten perusteista.

12 §

Selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) jätteen haltijan velvollisuudesta seurata ja tarkkailla jätteen ja jätteen käsittelyn ympäristö- ja terveysvaikutuksia;

2) jätettä ja jätteen käsittelyä koskevien tietojen antamisesta jätteen aikaisemmalle haltijalle tai käsittelijälle;

3) muista näihin rinnastettavista toimista 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

15 §

Jätteiden erilläänpitovelvollisuus

Lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä ja pidettävä jätehuollossa toisistaan

12 §

Selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) jätteen haltijan velvollisuudesta seurata ja tarkkailla jätteen ja jätteen käsittelyn ympäristö- ja terveysvaikutuksia sekä seurata jätteen koostumusta;

2) jätettä ja jätteen käsittelyä koskevien tietojen antamisesta jätteen aikaisemmalle haltijalle tai käsittelijälle;

3) muista näihin rinnastettavista toimista 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

15 §

Jätteiden erilliskeräysvelvollisuus

Lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä toisistaan erillään siinä laajuudessa

erillään siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, 8 §:n 1 momentissa säädetyn etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

kuin se on tarpeen uudelleenkäyttöön valmistelun, kierrätyksen tai muun hyödyntämisen helpottamiseksi taikka terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, eikä niitä saa sekoittaa muihin lajiltaan ja laadultaan erilaisiin jätteisiin tai materiaaleihin. Edellä tarkoitetut jätteet voidaan kerätä yhdessä vain, jos yhdessä kerääminen ei heikennä niiden laatua eikä vähennä mahdollisuuksia valmistella ne uudelleenkäyttöön, kierrättää ne tai hyödyntää ne muulla tavoin etusijajärjestyksen mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta velvollisuudesta voidaan poiketa, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) erilliskeräys ei johda parhaaseen mahdolliseen kokonaistulokseen, kun otetaan huomioon jätteen jätehuollon kokonaisvaikutukset ympäristöön;

2) erilliskeräys ei ole teknisesti toteutettavissa, kun otetaan huomioon jätteen keräyksen hyvät käytännöt;

3) erilliskeräyksen kustannukset olisivat kohtuuttomia ottaen huomioon mahdollisuudet parantaa erilliskeräyksen kustannustehokkuutta, erilliskerätyn jätteen ja siitä jalostetun uusioraaka-aineen myynnistä saatavat tulot sekä kustannukset, jotka syntyvät lajittelemattoman jätteen keräyksen ja käsittelyn kielteisistä ympäristö- ja terveysvaikutuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) jätteen erillään pitämistä koskevista vaatimuksista ja lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden yhdistämisen edellytyksistä;

2) jätteen erilliskeräyksestä, jota koskevat vaatimukset voivat olla erilaisia eri alueilla ottaen huomioon alueen väestötiheys, syntyvän jätteen määrä ja hyödyntämismahdollisuudet sekä erilliskeräyksen järjestämisestä aiheutuvat ympäristövaikutukset ja kustannukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) jätteen erillään pitämistä koskevista vaatimuksista, lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden yhdistämisen edellytyksistä sekä 2 momentissa tarkoitettujen poikkeusten soveltamisesta tiettyyn jätteeseen;

2) kunnan, tuottajan, kiinteistön haltijan ja jätteen haltijan velvollisuudesta järjestää jätteen erilliskeräys, jota koskevat vaatimukset voivat olla erilaisia eri alueilla ottaen huomioon alueen väestötiheys, syntyvän jätteen määrä ja hyödyntämismahdollisuudet sekä erilliskeräyksen järjestämisestä aiheutuvat ympäristövaikutukset ja kustannukset.

15 a §

Kielto polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä

Uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä ei saa toimittaa poltettavaksi eikä sijoitettavaksi kaatopaikalle. Erilliskerätyn jätteen myöhemmästä käsittelystä syntyvä jäte voidaan kuitenkin polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle, jos näin saavutetaan kokonaisuutena arvioiden lain tarkoituksen kannalta paras tulos.

15 b §

Hyödynnettävän vaarallisen jätteen laadun varmistaminen

Ammattimaisesti tai laitospäisesti vaarallista jätettä hyödyntävän toiminnanharjoittajan on ennen hyödyntämistä tai sen aikana poistettava jätteestä vaaralliset aineet, seokset tai osat, jos se on tarpeen jätteen käsittelyä varten etusijajärjestyksen mukaisesti tai 13 §:ssä tarkoitetun vaaran tai haitan aiheutumisen estämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettua vaarallisista aineista, seoksista tai osista sekä toimista niiden poistamiseksi.

17 §

Vaarallisten jätteiden sekoittamiskielto

Vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. Sekoittamiskiellosta voidaan poiketa, jos sekoittaminen on jätteen käsittelyä varten tarpeellista ja toimintaan on ympäristönsuojelulain mukainen ympäristöluva. Jätteet on eroteltava, jos vaarallista jätettä on sekoitettu kiellon vastaisesti ja jos erottelu on tarpeen terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran

17 §

Vaarallisten jätteiden sekoittamiskielto

Vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. Sekoittamiskiellosta voidaan poiketa, jos sekoittaminen on jätteen käsittelyä varten tarpeellista ja toimintaan on ympäristönsuojelulain mukainen ympäristöluva. Jätteet on eroteltava, jos vaarallista jätettä on sekoitettu kiellon vastaisesti ja jos erottelu on tarpeen terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi ja teknisesti mahdollista.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tai haitan ehkäisemiseksi ja teknisesti mahdollista aiheuttamatta kohtuuttomia kustannuksia.

20 §

Aiheuttamisperiaate

Jätteen alkuperäinen tuottaja taikka nykyinen tai aiempi jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista (*aiheuttamisperiaate*).

22 §

Valtion viranomaiset

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluu ympäristöministeriölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan

Suomen ympäristökeskus on jätteensiirtoasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa jätteen kansainvälisen siirron valvonnassa. Suomen ympäristökeskus on myös jätteensiirtoasetuksen mukainen yhteyshenkilö. Suomen ympäristökeskus on lisäksi elohopea-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen siltä osin kuin kyse ei ole mainitun asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettusta viranomaisesta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

20 §

Aiheuttamisperiaate

Jätteen alkuperäinen tuottaja taikka nykyinen tai aiempi jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista *mukaan lukien tarvittavasta infrastruktuurista ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset.*

22 §

Valtion viranomaiset

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluu ympäristöministeriölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan.

Suomen ympäristökeskus on jätteensiirtoasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa jätteen kansainvälisen siirron valvonnassa. Suomen ympäristökeskus on myös jätteensiirtoasetuksen mukainen yhteyshenkilö. Suomen ympäristökeskus on lisäksi elohopea-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen siltä osin kuin kyse ei ole mainitun asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettusta viranomaisesta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla anne-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

23 §

Kunnan jätehuoltoviranomainen

Kunnalle kuuluvista tämän lain mukaisista jätehuollon viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä kuntalaisia (365/1995) tarkoitettu toimielin (*kunnan jätehuoltoviranomainen*).

25 §

Muut valvontaviranomaiset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo tuotteita sekä niiden ominaisuuksia ja merkintöjä koskevien vaatimusten noudattamista siten kuin siitä tarkemmin säädetään 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Tulli valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4

tuissa säännöksissä tarkoitettujen jätehuoltorekisteriin hyväksymistä ja merkitsemistä koskevien tehtävien hoitamista.

Aluehallintovirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ovat aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013, jäljempänä **aluskierrätysasetus**, 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

23 §

Kunnan jätehuoltoviranomainen

Kunnalle kuuluvista tämän lain mukaisista jätehuollon viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä kuntalaisia (410/2015) tarkoitettu toimielin (*kunnan jätehuoltoviranomainen*).

25 §

Muut valvontaviranomaiset

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo valtakunnallisena viranomaisena jätehuoltorekisteriin hyväksymistä ja merkitsemistä koskevien säännösten noudattamista yhteistyössä muiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo tuotteita sekä niiden ominaisuuksia ja merkintöjä koskevien vaatimusten noudattamista siten kuin siitä tarkemmin säädetään 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Tulli valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4

artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

32 §

Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

Kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto:

1) vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien sako- ja umpikaivo-liete;

2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;

3) liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa;

4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1–3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kunnan on lisäksi järjestettävä asumisessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely. Maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely kuuluu kunnan vastuulle, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Kunnan 1 ja 2 momentin mukainen velvollisuus ei koske jätettä, joka toimitetaan 6 tai 7 luvun mukaisesti tuottajan tai jakelijan järjestämään jätehuoltoon.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mikä jäte ja missä toiminnoissa syntyvä jäte on 1 momentissa tarkoitettua jätettä.

32 §

Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

Kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto:

1) vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien *kotitalouden pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvä jäte*;

2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;

3) liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa;

4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1–3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kunnan on lisäksi järjestettävä:

1) *edellä 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto*;

2) *asumisessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely*;

3) *maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä*.

Kunnan 1 ja 2 momentin mukainen velvollisuus ei koske jätettä, joka toimitetaan 6 tai 7 luvun mukaisesti tuottajan tai jakelijan järjestämään jätehuoltoon. *Kunnan ja pakkausten tuottajan velvollisuudesta järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen keräys yhteistoiminnassa säädetään 49 a §:ssä.*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mikä jäte ja missä toiminnoissa syntyvä jäte on 1 momentissa tarkoitettua jätettä.

Voimassa oleva laki

35 §

Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

Kunnan on huolehdittava siitä, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitettun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta 36 tai 37 §:n mukaisesti (kiinteistöittäinen jätteenkuljetus). Kunta voi lisäksi huolehtia 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän erilliskerätyn pakkausjätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen järjestämisestä tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on *järjestämistavasta riippumatta* järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Kunta voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisena.

36 §

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, jollei 37 tai 41 §:stä muuta johdu (kunnan järjestämä jätteenkuljetus).

Jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan luona.

Hankkiessaan palveluja jätteenkuljetusta varten kunnan on noudatettava, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007) säädetään. Hankinnassa on huolehdittava siitä, että palvelujen alue ja kesto määritellään sekä hankinnat ajoitetaan ottaen huomioon mainittu lain 2 §:ssä säädetty periaatteet.

Ehdotus

35 §

Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

Kunnan on järjestettävä 32 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa toiminnoissa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetus ja tarvittaessa muun erilliskerättävän jätteen kuljetus kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta sekä huolehdittava 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksen järjestämisestä kiinteistöltä (kiinteistöittäinen jätteenkuljetus).

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Kunta voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisena.

36 §

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätteen saa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan luona.

Hankkiessaan palveluja jätteenkuljetusta varten kunnan on noudatettava, mitä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016) säädetään. Tasaapuolisten kilpailuolosuhteiden turvaamiseksi kunnan on hankintaa suunnitellessaan käyt-

Kunnan on *pyynnöstä* annettava kiinteistön haltijalle tiedot kiinteistöltä kuljetetun jätteen määrästä ja toimituspaikasta jätelajeittain eriteltyinä.

37 §

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus

Kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (*kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus*), jos:

1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset;

2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;

3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Kunta voi päättää, että kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus koskee lajiltaan tai laadultaan tiettytyypistä jätettä.

Kunnan on seurattava ja valvottava 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpa-

tävä markkinavuoropuhelua alueen toiminnan harjoittajien kanssa ja huolehdittava siitä, että palvelun tarjoajalle asetettavat ehdot ovat kohtuullisia ja palvelujen alue ja kesto määritellään sekä hankinnat ajoitetaan ottaen mainitun lain 2 §:n mukaisesti huomioon pienten ja keski suurten yritysten mahdollisuudet päästä tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Jätekuljetukset on kilpailutettava osiin jaettuina siten, että useampi kuin yksi yritys voidaan valita palvelun tarjoajaksi. Jakamisveloitteesta voidaan poiketa vain erityisen painavista syistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hankinnan kohteen määrittelystä ja muista kilpailutukseen kohdistuvista vaatimuksista.

Kunnan on annettava kiinteistön haltijalle tiedot kiinteistöltä kuljetetun jätteen määrästä ja toimituspaikasta jätelajeittain eriteltyinä, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta.

37 §

Kiinteistön haltijan järjestämä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus

Poiketen siitä, mitä 36 §:ssä säädetään, kunta voi päättää, että saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (*kiinteistön haltijan järjestämä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus*), jos näin järjestetty kuljetus täyttää 13 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 35 §:n 2 ja 3 momentissa säädetty vaatimukset.

(kumotaan 2 momentti)

Kunnan on seurattava ja valvottava 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpa-

Voimassa oleva laki

noa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

39 §

Tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta

Jätteen kuljettajan on vuosittain annettava tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. *Kunnan jätehuoltoviranomainen voi pyytää toimittamaan tiedot neljännesvuosittain, jos tämä on toiminnan seuraukseksi tarpeellista.* Kuljettajan on lisäksi vuosittain annettava jätelajeittain tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista.

41 §

Jätteen luovuttaminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen vastaanotto- paikkaan

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanotto- paikkaan.

Jätteen haltija voi 1 momentin estämättä järjestää sellaisen jätteen kuljetuksen, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljettavaksi tavanomaisessa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, jos kuljetus on hyväksytty kunnan jätehuoltomääräyksissä tai ympäristönsuojelulain 202 §:n nojalla annetuissa kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä. *Jätteen haltija voi myös itse käsitellä 1 momen-*

Ehdotus

noa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä *saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusta* koskeva asia uudelleen.

39 §

Tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta

Jätteen kuljettajan on *vähintään neljännes-* vuosittain annettava *sähköisesti muokattavassa muodossa ajantasaiset* tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kuljettajan on lisäksi vuosittain annettava *sähköisesti muokattavassa muodossa* jätelajeittain tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista.

41 §

Jätteen luovuttaminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen vastaanotto- paikkaan

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanotto- paikkaan.

Jätteen haltija voi 1 momentin estämättä järjestää sellaisen jätteen kuljetuksen, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljettavaksi tavanomaisessa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, jos kuljetus on hyväksytty kunnan jätehuoltomääräyksissä tai ympäristönsuojelulain 202 §:n nojalla annetuissa kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

tissa tarkoitetun jätteen kiinteistöllään tai luovuttaa asumisessa syntyvän biojätteen, jätevesilietteen tai siihen rinnastettavan muun jätteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Kiinteistön haltija voi 1 momentin estämättä järjestää erilliskerätyn pakkausjätteen kuljetuksen, jos pakkausjätettä ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Jäte on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kuljetuksessa on muutoin noudatettava, mitä tässä laissa säädetään kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta.

Kiinteistön haltija voi 1 momentin estämättä järjestää erilliskerätyn pakkausjätteen kuljetuksen, jos kiinteistö ei kuulu 15 §:n 3 momentin nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen pakkausjätteen erilliskeräysvelvoitteiden tai kunnan 91 §:n nojalla antamien jätehuoltomääräysten mukaan pakkausjätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin. Jäte on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kuljetuksessa on muutoin noudatettava, mitä tässä laissa säädetään kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta.

41 a §

Kiinteistöllä tapahtuva pienimuotoinen jätteen käsittely

Poiketen siitä, mitä 41 §:n 1 momentissa säädetään, jätteen haltija voi itse käsitellä 32 §:ssä tarkoitetun jätteen kiinteistöllään tai luovuttaa biojätteen, saostus- ja umpisäiliölietteen tai siihen rinnastettavan muun jätteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Jätteen haltijan on annettava tiedot biojätteen kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta käsittelystä kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Kunnan jätehuoltoviranomaisen on merkittävä tiedot 143 §:ssä säädettyyn rekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta biojätteen käsittelystä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ja siitä kunnan jätehuoltoviranomaiselle annettavista tiedoista sekä niiden toimittamisajankohdasta.

43 §

Kunnan jätehuollon palvelutehtävien siirtäminen kuntien omistamalle yhtiölle

Palvelujen hankinnasta säädetään julkisista hankinnoista annetussa laissa.

45 §

Jätteen kuljettajan kirjanpito eräissä tapauksissa

Jos kunta perii jätteen käsittelystä jätemaksun 37 §:ssä tarkoitettua jätteen kuljettajalta 80 §:n 2 momentin mukaisesti, on kuljettajan pidettävä kirjaa jätteen käsittelystä asiakkailtaan perityistä jätemaksuista sekä annettava näitä koskevat tiedot pyynnöstä kunnan jätehuoltoviranomaisen nähtäväksi.

46 §

Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

Tuottajan on järjestettävä markkinoille saatamiensa 48 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden jätehuolto sekä vastattava siitä aiheutuvista kustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tuottajan velvollisuus koskee käytöstä poistettuja tuotteita, jotka luovutetaan 49 §:ssä tai 56 §:ssä tarkoitettuun vastaanottopaikkaan tai kuljetukseen.

Tuottajan 1 momentin mukainen velvollisuus koskee tuottajan Suomen markkinoille saattamia tuotteita ja tuottajan markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta muista vastaavista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille saattamisen ajankohdasta.

43 §

Kunnan jätehuollon palvelutehtävien siirtäminen kuntien omistamalle yhtiölle

Palvelujen hankinnasta säädetään julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa.

(kumotaan 45 §)

46 §

Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

Tuottajan on järjestettävä markkinoille saatamiensa 48 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden jätehuolto sekä vastattava siitä aiheutuvista kustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tuottajan velvollisuus koskee käytöstä poistettuja tuotteita, jotka luovutetaan 49 §:ssä, 49 a §:ssä tai 56 §:ssä tarkoitettuun vastaanottopaikkaan tai kuljetukseen.

Tuottajan 1 momentin mukainen velvollisuus koskee tuottajan Suomen markkinoille saattamia tuotteita tai etäkaupalla suoraan käyttäjille myymiä tuotteita ja tuottajan markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsotta-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vaa osuutta muista vastaavista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille saattamisen ajankohdasta.

47 §

47 §

Tuottajan ensisijainen oikeus järjestää jätehuolto

Tuottajan ensisijainen oikeus järjestää jätehuolto

Kunta voi osana 5 luvun mukaan järjestäänsä jätehuoltoa täydentää käytöstä poistettujen tuotteiden kuljetusta ja vastaanottoa siltä osin kuin tuottaja ei sitä järjestä. Tällöin käytöstä poistetut tuotteet on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

Kunta voi osana 5 luvun mukaan järjestäänsä jätehuoltoa täydentää käytöstä poistettujen tuotteiden kuljetusta ja vastaanottoa siltä osin kuin tuottaja ei sitä järjestä. Tällöin käytöstä poistetut tuotteet on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon. *Kunnan ja pakkausten tuottajan velvollisuudesta järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen keräys yhteistoiminnassa säädetään 49 a §:ssä.*

48 §

48 §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee myyntitavasta riippumatta seuraavia tuotteita ja niitä ammattimaisesti markkinoille saattavia tuottajia:

Tuottajavastuu koskee myyntitavasta riippumatta seuraavia tuotteita ja niitä ammattimaisesti markkinoille saattavia *tai etäkaupalla suoraan käyttäjille myyviä* tuottajia:

49 a §

Kunnan ja pakkausten tuottajan yhteistointa pakkausjätteen erilliskeräyksessä

Kunnan ja pakkausten tuottajan on sovittava 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräyksen järjestämisestä yhteistoiminnassa siten, että:

1) pakkausjätteen kiinteistöittäinen keräys ja alueellinen vastaanotto muodostavat maantieteellisesti kattavan ja väestötiheys huomioon ottaen kiinteistön haltijoita hyvin palvelevan keräysverkoston;

2) pakkausjäte saadaan talteen tehokkaasti ja jäte on laadultaan kierrätykseen soveltuva;

3) pakkausjäte kerätään mahdollisuuksien mukaan yhdessä muiden samaa materiaalia olevien jätteiden kanssa;

4) jätteen keräys ja kuljetus järjestetään kustannustehokkaasti ja niin, että päästöt ympäristöön sekä haitat asuin ympäristön viihtyisyydelle ja turvallisuudelle ovat mahdollisimman vähäiset.

Kunnan ja pakkausten tuottajan on lisäksi yhteistoiminnassa:

1) järjestettävä riittävästi neuvontaa ja tietoa sekä toteuttava muita toimia, joilla tehostetaan pakkausjätteen lajittelua kiinteistöillä;

2) seurattava erilliskeräyksen toimivuutta ja tehokkuutta sekä arvioitava tarvetta lisätoimenpiteisiin kerätyn pakkausjättemäärän lisäämiseksi tai pakkausjätteen laadun parantamiseksi.

49 b §

Kunnille maksettavista korvauksista sopiminen ja pakkausten tuottajan kustannusvastuu

Pakkausten tuottajayhteisön ja kuntien on valtakunnallisilla sopimuksilla sovittava korvauksista, jotka tuottaja maksaa kunnille pakkausjätteen erilliskeräyksestä ja kuljetuksesta asuin kiinteistöiltä tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Korvaukset on maksettava kunnille tasapuolisin perustein.

Pakkausten tuottajan on sopimuksen seurauksena vastattava vähintään kahdeksastakymmenestä prosentista pakkausjätehuollon kokonaiskustannuksista, joihin lasketaan kuuluvaksi:

1) pakkausjätteiden erilliskeräys asuin kiinteistöiltä, jonka kunnat järjestävät 15 §:n nojalla annetun asetuksen tai sitä lievemman, 91 §:n nojalla annetun kunnan jätehuoltomääräyksen mukaisesti; kustannuksia määriteltäessä on otettava lähtökohdaksi kustannustehokkaat keräyspalvelut;

2) pakkausjätteen alueellinen vastaanotto, jonka tuottajat järjestävät 49 §:n 1 momentin tai sen nojalla annetun asetuksen mukaisesti;

3) edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun sekä muun tuottajan järjestämään jätehuoltoon toimitetun jätteen jatkokuljetus ja käsittely;

4) käytöstä poistettaviin pakkauksiin ja niiden jätehuoltoon liittyvä 51 §:n mukainen tiedotus ja neuvonta sekä 54 §:n mukainen kirjanpito- ja seurantatietojen ilmoittaminen.

49 c §

Sovittelu ja yhteistoiminnasta poikkeaminen

Jos 49 b §:ssä tarkoitettua sopimusta ei synny, tuottajat voivat käynnistää sovittelun ilmoittamalla siitä ympäristöministeriölle. Ympäristöministeriön on viipymättä kuultava molempia osapuolia ja tehtävä esitys sovinnon aikaansaamiseksi.

Jos sopimusta ei synny kuuden kuukauden kuluessa sovittelun käynnistäneestä ilmoituksesta, pakkausten tuottajien on järjestettävä 15 §:ssä ja 49 §:ssä tarkoitettu pakkausjätteen erilliskeräys sekä siihen liittyvä tiedotus, neuvonta, kirjanpito ja seurantatietojen ilmoittaminen, alkaen kolmen vuoden kuluttua sovittelulle annetun määräajan päättymisestä.

49 d §

Sopimusta koskevien tietojen antaminen valvontaviranomaiselle

Pakkausten tuottajan on vuosittain toimitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yhteenveto kuntien kanssa edellisenä kalenterivuonna tehdyistä sopimuksista ja niiden toimeenpanosta. Yhteenvetoon on sisällytettävä ainakin tiedot sopimusten osapuolista ja voimassaoloajoista sekä kiinteistöiltä ja alueellisista vastaanottopaikoista kerätyn pakkausjätteen määristä. Yhteenvetoon on myös liitettävä riippumattoman tarkastajan arvio tuottajan kustannusvastuun toteutumisesta, mukaan lukien tiedot kiinteis-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

51 §

Tuottajan velvollisuus tiedottaa vastaanotosta

Tuottajan on tiedotettava käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanottoaikkojen sijainnista ja aukioloajoista, niissä vastaanotettavista jätteistä sekä muista vastaanoton toimivuuden kannalta tarpeellisista asioista. Tuottajan on tarvittaessa järjestettävä tiedottaminen yhdessä kunnan ja muiden jätehuollon toimijoiden kanssa.

Tuottajan on vuosittain toimitettava selvitys järjestämästään tiedotuksesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuottajan 1 ja 2 momentin mukaisista velvollisuuksista.

51 §

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

töittäisen erilliskeräyksen kustannusten korvaamisesta kunnille ja jätteen haltijoille sekä korvausten perusteista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteenvedoon sisällytettävistä tiedoista ja niiden toimittamisajankohdasta sekä riippumattoman tarkastajan pätevyysvaatimuksista.

Tuottajan on tiedotettava käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanottoaikkojen sijainnista ja aukioloajoista, niissä vastaanotettavista jätteistä sekä muista vastaanoton toimivuuden kannalta tarpeellisista asioista. *Tuottajan on lisäksi tiedotettava ja neuvottava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevista toimista, uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä sekä roskaantumisen ehkäisemisestä.* Tuottajan on tarvittaessa järjestettävä tiedottaminen ja neuvonta yhdessä kunnan ja muiden jätehuollon toimijoiden kanssa.

Tuottajan on vuosittain toimitettava selvitys järjestämästään tiedotuksesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 103 §:n mukaisessa päätöksessään määrätä 1 ja 2 momentissa säädetyä suppeamman tiedotusvelvollisuuden tuottajalle, joka saattaa markkinoille ainoastaan yritysten käyttöön tarkoitettuja tuotteita silloin, kun se on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuottajan 1 ja 2 momentin mukaisista velvollisuuksista.

53 a §

Tuottajan omavalvonta

Tuottajan on valvottava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti tässä luvussa säädettyjen

velvoitteiden toteutumista sekä kehitettävä tätä koskevan tiedon laatua (**omavalvonta**). Tuottajan on laadittava omavalvonnasta kirjallinen suunnitelma, joka on liitettävä 101 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

1) tuottajan 54 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kirjanpidon ja seurannan toteuttaminen ja näiden tietojen laadun arviointi ja kehittäminen;

2) tuottajan 46 ja 49 b §:ssä tarkoitettujen kustannusvastuun täyttymisen arviointi;

3) tuottajan 63 a §:ssä tarkoitettujen mak-suosuuksien seuranta ja kehittäminen;

4) omavalvonnan tueksi tarvittaessa tehtävät säännölliset ja riippumattomat tarkastukset.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä poikkeuksen 2 momentissa tarkoitettua vaatimuksesta, jos se on perusteltua tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentin 1–3 kohdassa säädetyistä vaatimuksista sekä 4 kohdassa tarkoitettuja riippumattomia tarkastuksia tekevän henkilön pätevyysvaatimuksista ja tarkastusten sisällöstä.

54 §

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on pidettävä tuotetyypeittäin kirjaa markkinoille saattamiensa tuotteiden ja vastaanottamiensa käytöstä poistettujen tuotteiden sekä niistä syntyneiden jätteiden laajista, laadusta ja määrästä samoin kuin muista niihin rinnastettavista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeellisista seikoista. Kirjanpidossa on lisäksi eriteltävä tarvittaessa toimituskohteittain uudelleenkäyttöön, uudelleenkäytön valmisteluun, kierrätykseen, muuhun hyödyn-

54 §

Tuottajan kirjanpito- ja seurantatietojen ilmoittaminen

Tuottajan on pidettävä tuotetyypeittäin kirjaa markkinoille saattamiensa tuotteiden ja vastaanottamiensa käytöstä poistettujen tuotteiden sekä niistä syntyneiden jätteiden laajista, laadusta ja määrästä samoin kuin muista niihin rinnastettavista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeellisista seikoista. Kirjanpidossa on lisäksi eriteltävä tarvittaessa toimituskohteittain uudelleenkäyttöön, uudelleenkäytön valmisteluun, kierrätykseen, muuhun hyödyn-

tämiseen ja loppukäsittelyyn toimitetut tuotteet ja jätteet. Kirjanpidossa on oltava vastaavat tiedot myös 48 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen ja 3 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osista sekä niistä syntyvistä jätteistä samoin kuin toiseen maahan viedyistä käytöstä poistetuista tuotteista ja jätteistä.

Tuottajan on toimitettava tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kalenterivuositain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä ja viranomaiselle toimitettavista tiedoista sekä niiden toimittamisajankohdasta.

60 §

Korvaus lisäkustannuksista

Jos romutettavaan ajoneuvoon on lisätty uudelleenkäyttöä tai jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita, kerääjä tai käsittelijä voi periä ajoneuvon haltijalta jätehuollolle aiheutuvia lisäkustannuksia vastaavan korvauksen.

62 §

Tuottajayhteisön perustaminen ja tuottaja-vastuun siirtäminen

Tuottajat voivat yhdessä perustaa oikeustoimikelpoisen yhteisön (*tuottajayhteisö*) huolehtimaan tuottajalle tässä luvussa säädettyistä

tämiseen ja loppukäsittelyyn toimitetut tuotteet ja jätteet. Kirjanpidossa on oltava vastaavat tiedot myös 48 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen ja 3 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osista sekä niistä syntyvistä jätteistä samoin kuin toiseen maahan viedyistä käytöstä poistetuista tuotteista ja jätteistä.

Tuottajan on toimitettava tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista *sekä tiedot 53 a §:n 1 momentissa tarkoitettun suunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista* Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kalenterivuositain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi. *Tuottajan on myös 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvollisuuksiensa täyttymisestä.*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä, viranomaiselle toimitettavista ja yleisessä tietoverkossa julkaistavista tiedoista sekä niiden toimittamis- ja julkaisuajankohdasta.

60 §

Korvaus lisäkustannuksista

Jos romutettavaan ajoneuvoon *tai käytöstä poistettuihin renkaisiin* on lisätty uudelleenkäyttöä tai jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita, kerääjä tai käsittelijä voi periä ajoneuvon *tai käytöstä poistettujen renkaiden* haltijalta jätehuollolle aiheutuvia lisäkustannuksia vastaavan korvauksen.

62 §

Tuottajayhteisöön liittyminen

Tässä luvussa säädettyjen velvollisuuksiensa täyttämiseksi tuottajan on liityttävä

velvollisuuksista. Tuottajayhteisöön ei saa kuulua muita kuin tuottajia. Tuottaja voi siirtää tuottajavastuuta koskevat velvollisuutensa vain sellaiselle tuottajayhteisölle, joka on hyväksytty 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin.

Tuottajayhteisön on otettava huolehdittavakseen uuden tuottajan velvollisuudet tämän pyynnöstä, jos tuottajan toiminta kuuluu tuottajayhteisön toimialaan. Uuteen tuottajaan on sovellettava tasapuolisia ja yhdenvertaisia ehtoja verrattuna tuottajayhteisön muihin tuottajiin sovellettaviin ehtoihin.

Pakkausten tuottaja voi huolehtia juomapakkausten tuottajavastuuta koskevista velvollisuuksistaan myös liittymällä 68 §:ssä tarkoitettuun juomapakkausten palautusjärjestelmään.

63 §

Tuottajayhteisön toiminta

Tuottajayhteisössä velvoitteet on jaettava tuottajien kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen.

Tuottajayhteisön on ylläpidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa tuottajista, jotka ovat siirtäneet sille tuottajavastuunsa. Luetteloon merkitään jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus. Luettelo on myös oltava saatavilla tietoverkossa.

142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksyttyyn tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa. Tuottajayhteisöön ei saa kuulua muita kuin tuottajia. Pakkausten tuottajayhteisön toimialan on katettava kaikki pakkausmateriaalit.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta.

Tuottajayhteisön on otettava huolehdittavakseen uuden tuottajan velvollisuudet tämän pyynnöstä, jos tuottajan toiminta kuuluu tuottajayhteisön toimialaan. Uuteen tuottajaan on sovellettava tasapuolisia ja yhdenvertaisia ehtoja verrattuna tuottajayhteisön muihin tuottajiin sovellettaviin ehtoihin.

Juomapakkausten tuottaja voi huolehtia velvollisuuksistaan myös liittymällä 68 §:ssä tarkoitettuun juomapakkausten palautusjärjestelmään.

63 §

Tuottajayhteisön toiminta

Tuottajayhteisön on oltava voittoa tavoittelematon yhteisö, jonka tarkoituksena on hoitaa siihen liittyneiden tuottajien tuottajavastuovelvoitteet. Tuottajayhteisössä oikeudet ja velvoitteet on jaettava tuottajien kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajayhteisöön liittymistä ja tuottajayhteisölle annettavia seurantatietoja koskevat velvoitteet on osoitettava kevennettyinä sellaiselle tuottajalle, joka saattaa markkinoille vähäisiä määriä tuotteita, jos velvoitteet muutoin olisivat tuottajalle kohtuuttomat.

Tuottajayhteisön on ylläpidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa omistajistaan sekä tuottajista, jotka ovat siirtäneet sille tuottajavastuunsa. Luetteloon merkitään jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä

tiedot jäsenen markkinoille saattamista tuotteista ja näiden tuottajayhteisölle maksamista maksuista yksikkö- tai tonniperusteisesti. Luettelo on myös oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettua tuottajayhteisöön liittymistä ja seurattavien kevennettyjen velvoitteiden vähimmäisvaatimuksista.

63 a §

Tuottajien maksuosuudet ja niiden mukauttaminen

Tuottajayhteisössä maksuosuudet on jaettava tuottajien kesken tasapuolisesti suhteessa näiden markkinoille saattamiin tuotteisiin.

Maksuosuuksia määrittäessään tuottajayhteisön tulee mahdollisuuksien mukaan yksittäisten tuotteiden tai toisiaan vastaavien tuoteryhmien osalta ottaa erityisesti huomioon niiden kestävyys, korjattavuus ja uudelleenkäytettävyys sekä kierrätettävyys ja vaarallisten aineiden esiintyminen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen maksuosuuksien perusteista tarvittaessa tuoteryhmittäin.

64 §

Tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuovelvoitteista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys vakavaraisuudestaan ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

64 §

Tuottajarekisteriin hyväksytyin tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuovelvoitteista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys vakavaraisuudestaan ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakavaraisuuden osoittamiseksi ja toiminnan turvaamiseksi laadittavista selvityksistä ja suunnitelmista sekä niiden toimittamisesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

65 §

Tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyö

Eri tuoteryhmien tuottajien ja tuottajayhteisöjen on tarpeellisin yhteistoimin huolehdittava siitä, että tuottajavastuun täytäntöönpanosta ei aiheudu toisen tuoteryhmän tuottajille tai tuottajayhteisöille kaksinkertaisia maksuja silloin, kun käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotto ja muu jätehuolto järjestetään yhteistoiminnassa.

Valtioneuvosto voi velvoittaa tietyn tuoteryhmän tuottajat ja tuottajayhteisöt yhteistoimintaan ja määrätä yhteistoiminnalle asetettavista vaatimuksista, jos tämä on tarpeen sellaisten rinnakkaisten uudelleenkäyttö- ja jätehuoltojärjestelmien poistamiseksi tai muodostumisen estämiseksi, jotka haittaavat tuottajavastuujärjestelmien yleistä toimivuutta tai tuotteen haltijan mahdollisuutta luovuttaa käytöstä poistettu tuote uudelleenkäyttöön tai jätehuoltoon.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 103 §:n mukaisessa päätöksessä tuottajarekisteriin hyväksymiseksi edellyttää 1 momentissa tarkoitettua selvitystä vakavaraisuudesta ja toimintasuunnitelmaa uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä muulta kuin tuottajayhteisöön kuuluvalta tuottajalta silloin, kun se on tarkoituksenmukaista tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioiden.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakavaraisuuden osoittamiseksi ja toiminnan turvaamiseksi laadittavista selvityksistä ja suunnitelmista sekä niiden toimittamisesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

65 §

Tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyö

Eri tuoteryhmien tuottajien ja tuottajayhteisöjen on tarpeellisin yhteistoimin huolehdittava siitä, että tuottajavastuun täytäntöönpanosta ei aiheudu toisen tuoteryhmän tuottajille tai tuottajayhteisöille kaksinkertaisia maksuja silloin, kun käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotto ja muu jätehuolto järjestetään yhteistoiminnassa. *Tuottajayhteisöjen on lisäksi tarpeellisin yhteistoimin taattava tuottajille mahdollisuus hoitaa eri tuotteita koskevat tuottajavastuuvelitteensa yhden toimijan kautta.*

Valtioneuvosto voi velvoittaa tuottajat ja tuottajayhteisöt yhteistoimintaan ja määrätä yhteistoiminnalle asetettavista vaatimuksista, jos tämä on tarpeen:

1) sellaisten rinnakkaisten uudelleenkäyttö- ja jätehuoltojärjestelmien poistamiseksi tai muodostumisen estämiseksi, jotka haittaavat tuottajavastuujärjestelmien yleistä toimivuutta tai tuotteen haltijan mahdollisuutta luovuttaa käytöstä poistettu tuote uudelleenkäyttöön tai jätehuoltoon;

2) *helpottamaan sellaisten tuottajien tuottajavastuuvelitteiden hoitamista, jotka saattavat markkinoille kahden tai useamman tuottajayhteisön toimialaan kuuluvia tuotteita.*

66 §

66 §

*Tuottajayhteisöjen palvelunhankinta**Tuottajayhteisöjen palvelunhankinta*

Tuottajayhteisön on hankkiessaan tuotteiden uudelleenkäyttöön ja jätehuoltoon liittyviä palveluja otettava tasapuolisesti huomioon muut taloudelliset toimijat ja heidän toimintamahdollisuutensa kyseisillä markkinoilla siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen.

Tuottajayhteisön on hankkiessaan tuotteiden uudelleenkäyttöön ja jätehuoltoon liittyviä palveluja otettava tasapuolisesti huomioon muut taloudelliset toimijat ja heidän toimintamahdollisuutensa kyseisillä markkinoilla siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. *Tuottajayhteisön on julkaistava yleisessä tietoverkossa tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.*

66 a §

66 a §

*Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja****Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja***

Tuottajan, joka on sijoittautunut Suomeen ja myy sähkö- ja elektroniikkalaitteita etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon, on nimettävä valtuutettu edustaja, joka tuottajan sijasta vastaa tämän velvollisuuksien täyttämistä kyseisessä jäsenvaltiossa. Toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneen tuottajan, joka myy sähkö- ja elektroniikkalaitteita etäkaupalla suoraan käyttäjille Suomeen, on vastavasti nimettävä valtuutettu edustaja, joka tuottajan sijasta vastaa tämän velvollisuuksien täyttämistä Suomessa.

Suomeen sijoittautuneen tuottajan, joka myy etäkaupalla suoraan käyttäjille tuottajavastuun piiriin kuuluvia tuotteita, on vastattava tuottajavastuovelvoitteidensa täyttämistä kyseisessä valtiossa. Sähkö- ja elektroniikkalaitteita etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon myyvän tuottajan on nimettävä kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautunut valtuutettu edustaja vastaamaan velvoitteidensa täyttämistä.

Euroopan unionin toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut tuottajaa vastaava toimija, joka toimittaa sähkö- ja elektroniikkalaitteita markkinoille muulla kuin etäkaupalla Suomessa, voi nimetä valtuutetun edustajan, joka Suomeen sijoittautuneen tuottajan sijasta vastaa tämän velvollisuuksien täyttämistä Suomessa.

Toiseen valtioon sijoittautunut etämyyjä voi nimetä Suomeen sijoittautuneen valtuutetun edustajan vastaamaan velvoitteistaan Suomessa tai liittyä suoraan hyväksytyyn tuottajayhteisöön. Muu tuottajaa vastaava toimija, joka toimittaa Suomen markkinoille tuotteita muulla kuin etäkaupalla, voi nimetä Suomeen sijoittautuneen valtuutetun edustajan vastaamaan Suomeen sijoittautuneen tuottajan sijasta tämän velvollisuuksista taikka vastavassa tarkoituksessa tehdä sopimuksen hyväksytyyn tuottajayhteisön kanssa.

Valtuutetuksi edustajaksi on nimettävä luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on sijoittautunut siihen maahan, johon sähkö- ja elektroniikkalaitteet 1 tai 2 momentin mukaan myydään. Edustaja on nimettävä kirjallisella valtuutuksella. Valtuutetuksi edustajaksi

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneen tuottajan, joka myy sähkö- ja elektroniikkalaitteita etäkaupalla suoraan käyttäjille Suomeen, on nimettävä valtuutettu edustaja vastaamaan velvoitteidensa täyttämistä Suomessa.

nimety on tiedotettava asianomaisille tuottajille saamastaan valtuutuksesta ja sen muuttamisesta tai peruuttamisesta.

Mitä tässä laissa säädetään tuottajasta, lukuun ottamatta 62 §:n 1 momentin mukaista tuottajien oikeutta perustaa tuottajayhteisö, koskee 1 ja 2 momentissa tarkoitettua valtuutettua edustajaa. Tätä koskee myös, mitä jäljempänä 105 §:ssä säädetään tuottajayhteisöstä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtuutetun edustajan nimeämistä koskevasta menettelystä sekä tämän velvollisuudesta tiedottaa tuottajalle saamastaan valtuutuksesta ja toiminnastaan.

(kumotaan 4 ja 5 momentti)

66 b §

Suomessa valtuutettuna edustajana toimiminen

Suomessa toimiva valtuutettu edustaja on nimettävä kirjallisella valtuutuksella. Valtuutetuksi edustajaksi nimety on muiden kuin suoraan etäkaupalla myytävien tuotteiden osalta tiedotettava asianomaisille tuottajille saamastaan valtuutuksesta ja sen muuttamisesta tai peruuttamisesta. Tuottajayhteisö voi pyynnöstä toimia valtuutettuna edustajana.

Mitä tässä laissa säädetään tuottajasta, lukuun ottamatta 62 §:n 1 momentin mukaista tuottajien mahdollisuutta perustaa tuottajayhteisö, koskee valtuutettua edustajaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtuutetun edustajan nimeämistä koskevasta menettelystä sekä tämän velvollisuudesta tiedottaa tuottajalle saamastaan valtuutuksesta ja toiminnastaan.

66 c §

Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on yhteistyössä tuottajien

kanssa asetettava yksi tai useampi yhteistyöryhmä tuottajavastuujärjestelmien ja 68 §:ssä tarkoitettujen palautusjärjestelmien toimintaa koskevaa säännöllistä tiedonvaihtoa varten. Yhteistyöryhmässä on oltava tuottajien, jakeilijoiden ja paikallisten viranomaisten edustajat sekä edustajat sellaisista julkisista ja yksityisistä jätealan toiminnanharjoittajista ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista yhdistyksistä ja säätiöistä, joiden toimialaan yhteistyöryhmän tehtävät voivat olennaisesti liittyä. Tarvittaessa yhteistyöryhmässä on oltava edustajat uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä.

7 luku

Juomapakkaukset

68 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmän perustaminen ja järjestelmään liittyminen

Panttiin perustuvan juomapakkausten palautusjärjestelmän voi perustaa *juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjänä* toimiva tuottajavastuun piiriin 48 §:n 1 momentin nojalla kuuluva juomapakkausten tuottaja tai eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004) säädetty verovelvollinen, yksin tai yhdessä muiden juomapakkausten tuottajien tai verovelvollisten kanssa. Juomapakkausten tuottaja tai verovelvollinen voi myös liittyä sellaiseen juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä.

Juomapakkausten palautusjärjestelmässä velvoitteet on jaettava tuottajien ja verovelvollisten kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Uuteen jäseneseen on sovellettava ehtoja, jotka ovat tasapuolisia ja yhdenvertaisia verrattuna palautusjärjestelmän muihin jäseniin sovellettaviin ehtoihin.

7 luku

Juomapakkaukset

68 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmän perustaminen ja järjestelmään liittyminen

Panttiin perustuvan juomapakkausten palautusjärjestelmän voi perustaa *juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjänä* toimiva tuottajavastuun piiriin 48 §:n 1 momentin nojalla kuuluva juomapakkausten tuottaja tai eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004) säädetty verovelvollinen, yksin tai yhdessä muiden juomapakkausten tuottajien tai verovelvollisten kanssa. Juomapakkausten tuottaja tai verovelvollinen voi myös liittyä sellaiseen juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä.

Juomapakkausten palautusjärjestelmässä velvoitteet on jaettava tuottajien ja verovelvollisten kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. *Palautusjärjestelmään liittymistä ja palautusjärjestelmälle annettavia seuranta-tietoja koskevat velvoitteet on osoitettava kevennettyinä sellaiselle tuottajalle tai verovelvolliselle, joka saattaa markkinoille vähäisiä*

69 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on järjestettävä toimiva juomapakkausten palautusjärjestelmä, johon kuuluvat pakkausten vastaanotto sekä uudelleenkäyttö tai kierrätys. Ylläpitäjän on myös huolehdittava järjestelmään kuuluvan, suuruudeltaan järjestelmän toimivuuden takaavan pantin hallinnoinnista sekä toimintaan liittyvästä tiedottamisesta.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on pidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa jäsenistään. Luetteloon merkitään jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä se, minkä juomapakkausten osalta jäsen on palautusjärjestelmään liittynyt. Luettelo on myös oltava saatavilla tietoverkossa.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on noudatettava, mitä 54 §:ssä säädetään tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta. Juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä, sovelletaan lisäksi, mitä 64 §:ssä säädetään tuottajayhteisön toiminnan turvaamisesta, 65 §:ssä tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyöstä sekä 66 §:ssä tuottajayhteisöjen palvelunhankinnasta.

69 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet

määriä tuotteita, jos velvoitteet muutoin olisivat sille kohtuuttomat. Uuteen jäseneen on sovellettava ehtoja, jotka ovat tasapuolisia ja yhdenvertaisia verrattuna palautusjärjestelmän muihin jäseniin sovellettaviin ehtoihin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetuista palautusjärjestelmään liittymistä ja tuottajaa koskevien kevennettyjen velvoitteiden vähimmäisvaatimuksista.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on järjestettävä toimiva juomapakkausten palautusjärjestelmä, johon kuuluvat pakkausten vastaanotto, uudelleenkäyttö sekä kierrätys ja muu jätehuolto. Ylläpitäjän on myös huolehdittava järjestelmään kuuluvan, suuruudeltaan järjestelmän toimivuuden takaavan pantin hallinnoinnista sekä toimintaan liittyvästä tiedottamisesta ja neuvonnasta ottaen huomioon 51 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on pidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa omistajistaan ja jäsenistään. Luetteloon merkitään jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä tiedot jäsenen markkinoille saattamista tuotteista ja näiden palautusjärjestelmälle maksamista maksuista yksikkö- tai tonniperusteisesti. Luettelo on myös oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on noudatettava, mitä 53 a §:ssä säädetään omavalvonnasta ja 54 §:ssä tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta. Juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä, sovelletaan lisäksi, mitä 63 a §:ssä säädetään tuottajien maksuosuuksista ja niiden mukauttamisesta, 64 §:ssä tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaamisesta, 65 §:ssä tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyöstä, 66 §:ssä tuottajayhteisöjen palvelunhankinnasta sekä 66 a §:ssä valtuutetusta edustajasta ja 66 b §:ssä valtuutettuna edustajana toimimisesta.

Voimassa oleva laki

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pantin vähimmäismäärästä, palautusjärjestelmän toimintaan liittyvästä tiedottamisesta sekä järjestelmään kuuluvien pakkausten uudelleenkäyttö- ja kierrätystavoitteista ja -velvoitteista, jotka voivat olla ankarampia kuin pakkauksia yleisesti koskevat vastaavat tavoitteet ja velvoitteet.

78 §

Kunnan jätemaksu

Jätetaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja *mahdollisuuksien mukaan* kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

80 §

Velvollisuus suorittaa kunnan jätemaksu

Kunnan jätemaksun on velvollinen suorittamaan kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, jonka jätteen jätehuollon kunta järjestää.

Jos kunta järjestää jätteen käsittelyn mutta ei sen kuljetusta, kunta voi periä jätemaksun jätteen käsittelystä jätteen kuljettajalta.

Ehdotus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pantin vähimmäismäärästä, palautusjärjestelmän toimintaan liittyvästä tiedottamisesta sekä järjestelmään kuuluvien pakkausten uudelleenkäyttö- ja kierrätystavoitteista ja -velvoitteista, jotka voivat olla ankarampia kuin pakkauksia yleisesti koskevat vastaavat tavoitteet ja velvoitteet.

78 §

Kunnan jätemaksu

Jätetaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

80 §

Velvollisuus suorittaa kunnan jätemaksu

Kunnan jätemaksun on velvollinen suorittamaan kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, jonka jätteen jätehuollon kunta järjestää.

Jos saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksen järjestää 37 §:n mukaisesti kiinteistön haltija, kunta voi periä maksun saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelystä jätteen kuljettajalta.

80 a §

Kirjanpito kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta perittävistä maksuista

Jos kunta perii saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelystä maksun 37 §:ssä tarkoitetulta jätteen kuljettajalta 80 §:n 2 momentin mukaisesti, on kuljettajan pidettävä kirjaa lietteen käsittelystä asiakkailtaan perityistä maksuista sekä annettava näitä koskevat tiedot pyynnöstä kunnan jätehuoltoviranomaisen nähtäväksi.

81 §

Kunnan jätemaksun määrääminen

Kunnan jätehuoltoviranomainen määrää jätemaksun kunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti.

Jos jätetaksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä ottaen huomioon jätteen määrä, kunnan järjestämän jätehuollon palvelutaso ja jätteen tuottajan tai kiinteistön haltijan 41 §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti järjestämä jätteen käsittely tai kuljetus, maksu voidaan maksuvelvollisen hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen tai jättää perimättä. Jos jätemaksu määrätään jätetaksasta poiketen, maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

85 §

Kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta perittävä maksu

Kiinteistön haltijan järjestämistä jätteenkuljetuksista perittävien maksujen on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia. Kiinteistön haltijalle annettavassa tarjouksessa on maksun perusteet ilmoitettava selkeästi.

Kiinteistön haltijalle on toimitettava jätteen kuljetuksesta lasku, josta ilmenevät maksettava määrä, eräpäivä, maksuosoite, maksun peruste riittävän tarkasti yksilöitynä, tieto viivästysseuraamuksista, ohjeet muistutuksen tekemistä varten sekä laskuttajan yhteystiedot kiinteistön haltijan yhteydenottoa varten.

Jos kunta perii 80 §:n 2 momentin nojalla jätteen käsittelyä koskevan jätemaksun jätteen kuljettajalta, tämän on eriteltävä käsittelyn ja kuljetuksen osuus kiinteistön haltijalle tekemässään tarjouksessa ja laskussa.

81 §

Kunnan jätemaksun määrääminen

Kunnan jätehuoltoviranomainen määrää jätemaksun kunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti.

Jos jätetaksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä ottaen huomioon jätteen määrä, kunnan järjestämän jätehuollon palvelutaso ja jätteen haltijan tai kiinteistön haltijan 41 §:n mukaisesti järjestämä jätteen kuljetus taikka 41 a §:n mukaisesti järjestämä jätteen käsittely, maksu voidaan maksuvelvollisen hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen tai jättää perimättä. Jos jätemaksu määrätään jätetaksasta poiketen, maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

85 §

Kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta perittävä maksu

Kiinteistön haltijan järjestämästä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksesta perittävän maksun on oltava tasapuolinen ja kohtuullinen. Kiinteistön haltijalle annettavassa tarjouksessa on maksun perusteet ilmoitettava selkeästi.

Kiinteistön haltijalle on toimitettava saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksesta lasku, josta ilmenevät maksettava määrä, eräpäivä, maksuosoite, maksun peruste riittävän tarkasti yksilöitynä, tieto viivästysseuraamuksista, ohjeet muistutuksen tekemistä varten sekä laskuttajan yhteystiedot kiinteistön haltijan yhteydenottoa varten.

Jos kunta perii 80 §:n 2 momentin nojalla saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelyä koskevan maksun jätteen kuljettajalta, tämän on eriteltävä käsittelyn ja kuljetuksen osuus kiinteistön haltijalle tekemässään tarjouksessa ja laskussa.

*Valtakunnallinen jätesuunnitelma**Valtakunnallinen jätesuunnitelma*

Ympäristöministeriön on tämän lain tarkoituksen toteuttamisen ja säännösten täytäntöönpanon edistämiseksi valmistettava valtioneuvoston hyväksyttäväksi valtakunnallinen jätesuunnitelma. Suunnitelmassa on esitettävä arvio jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen sekä jätehuollon nykytilasta, näitä koskevat tavoitteet ja toimet tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelmaan on liitettävä arvio sen vaikuttavuudesta.

Ympäristöministeriön on tämän lain tarkoituksen toteuttamisen ja säännösten täytäntöönpanon edistämiseksi valmistettava valtioneuvoston hyväksyttäväksi valtakunnallinen jätesuunnitelma. Suunnitelmassa on esitettävä arvio jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen sekä jätehuollon nykytilasta, näitä koskevat tavoitteet ja toimet tavoitteiden saavuttamiseksi, *mukaan lukien toimet roskaantumisen ehkäisemiseksi ja roskaantuneiden alueiden siivoamiseksi*. Suunnitelmassa voidaan esittää myös alueellisista oloista johtuvia tavoitteita ja toimia jätehuollon kehittämiseksi. Suunnitelmaan on liitettävä arvio sen vaikuttavuudesta. Jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskeva valtakunnallisen jätesuunnitelman osa voidaan laatia erillisenä suunnitelmana.

Jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskeva valtakunnallisen jätesuunnitelman osa voidaan laatia erillisenä suunnitelmana.

Ympäristöministeriön on *seurattava ja arvioitava* valtakunnallisen jätesuunnitelman ja erillisen suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta vähintään joka kuudes vuosi sekä tarvittaessa valmistettava tarkistettu suunnitelma valtioneuvoston hyväksyttäväksi. *Suunnitelmaa valmisteltaessa tai tarkistettaessa on noudatettava, mitä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa (200/2005) ja sen nojalla säädetään.*

Ympäristöministeriön on arvioitava valtakunnallisen jätesuunnitelman ja erillisen suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta vähintään joka kuudes vuosi sekä tarvittaessa valmistettava tarkistettu suunnitelma valtioneuvoston hyväksyttäväksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelusta ja sisällöstä sekä suunnitelman toteutumisen seurannasta ja arvioinnista.

*Alueellinen jätesuunnitelma**Alueellinen yhteistyöryhmä*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja siinä esitettyjen toimien täytäntöönpanon edistämiseksi laadittava yksin tai yhdessä toisen tai

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on asetettava alueellinen yhteistyöryhmä tukemaan valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seurantaa. Alueellisessa yhteistyöryhmässä on oltava edustettuina toimialueen kunnat

useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa toimialueelleen alueellinen jätesuunnitelma. Suunnitelmassa voidaan esittää myös alueellisista oloista johtuvia muita tarpeellisia tavoitteita ja toimia jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi sekä jätehuollon kehittämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on arvioitava alueellisen jätesuunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta vähintään joka kuudes vuosi sekä tarvittaessa laadittava tarkistettu suunnitelma.

sekä sellaiset toiminnanharjoittajat ja 134 §:ssä tarkoitetut yhdistykset ja säätiöt, joiden tehtäviin tai tarkoitukseen asia voi liittyä. Kaksi tai useampi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta voivat asettaa yhteistyöryhmän yhdessä, jos se on tarpeen tehtävän hoitamiseksi alueellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Yhteistyöryhmän on alueellaan edistettävä valtakunnallisen jätesuunnitelman toimeenpanoa ja seurattava toimeenpanon toteutumista. Sen on myös koottava ja toimitettava ympäristöministeriölle valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua tai sen tarkistamista varten tarpeelliset tiedot alueen jätteenkäsittelykapasiteetista ja jätehuollon järjestämisestä sekä jätehuollon kehittämistarpeista.

Kunnan on annettava alueelliselle yhteistyöryhmälle ja tämän edelleen ympäristöministeriölle valtakunnallisen jätesuunnitelman laadintaa varten tarpeelliset tiedot kunnassa syntyvistä jätteistä, jätehuollon järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevista kehittämistavoitteista.

89 §

(kumotaan 89 §)

Menettely jätesuunnitelmia valmisteltaessa

Valtakunnallista jätesuunnitelmaa tai jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevaa erillistä suunnitelmaa valmisteltaessa on suunnitelmaluonnoksesta pyydettävä lausunto niiltä viranomaisilta, joiden toimialaan tai tehtäviin suunnitelma olennaisesti liittyy. Kaikille muille on varattava mahdollisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää. Hyväksytystä suunnitelmasta perusteluineen sekä siitä, miten lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon, on tiedotettava yleisessä tietoverkossa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valmisteltava alueellinen jätesuunnitelma vuorovaikutuksessa alueen kuntien ja muiden viranomaisten sekä sellaisten alueella toimi-

vien toiminnanharjoittajien ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen yhdistysten ja säätiöiden kanssa, joiden toimialaan alueellinen jätesuunnitelma voi olennaisesti liittyä, ja asetettava tätä varten yhteistyöryhmä. Alueellisen jätesuunnitelman valmistelussa on maakunnan liitolle varattava tilaisuus antaa suunnitelmaluonnoksesta lausuntonsa. Osallistumiseen säädetään lisäksi viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa (200/2005).

Valtakunnallista jätesuunnitelmaa tai jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevaa erillistä suunnitelmaa tarkistettaessa on noudatettava, mitä 1 momentissa säädetään lausuntojen pyytämisestä ja mielipiteiden esittämisestä. Alueellista jätesuunnitelmaa tarkistettaessa on noudatettava, mitä 2 momentissa säädetään suunnitelman valmistelusta sekä osallistumisesta valmisteluun.

Kunnan on annettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja sen edelleen ympäristöministeriölle valtakunnallisen ja alueellisen jätesuunnitelman laadintaa varten tarpeelliset tiedot kunnassa syntyvistä jätteistä, jätehuollon järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevista kehittämistavoitteista.

90 §

(kumotaan 90 §)

Valtioneuvoston asetukset jätesuunnitelmista

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtakunnallisen ja alueellisen jätesuunnitelman valmistelusta, laatimisesta ja sisällöstä sekä suunnitelman toteutumisen ja vaikutusten arvioinnista ja suunnitelman tarkistamisesta.

91 §

Kunnan jätehuoltomääräykset

Kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä:

91 §

Kunnan jätehuoltomääräykset

Kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä:

1) 32 §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen määrän vähentämisestä, lajittelusta, säilyttämisestä, keräyksestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

2) 13 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen jätteiden keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön järjestelyistä kiinteistöillä tai jätteen vastaanottopaikoilla sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

3) toimista roskaantumisen ehkäisemiseksi;

4) velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tietoja 1 kohdassa tarkoitetuista jätteistä tai 39 §:ssä tarkoitetuista jätteen kuljetuksista.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla annettavat määräykset voivat koskea myös muun kuin 32 §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen kompostointia tai muuta vastaavaa jätteen pienimuotoista käsittelyä sen syntypaikalla, ei kuitenkaan ympäristöluvanvaraista jätteen käsittelyä.

Kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein.

1) 32 §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen määrän vähentämisestä, lajittelusta *syntypaikalla, vastaanottopaikan järjestämisestä kiinteistöllä, toimittamisesta alueelliseen vastaanottopaikkaan*, säilyttämisestä, keräyksestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

2) 13 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen jätteiden keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön järjestelyistä kiinteistöillä tai jätteen vastaanottopaikoilla sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

3) toimista roskaantumisen ehkäisemiseksi;

4) velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tietoja 1 kohdassa tarkoitetuista jätteistä, 39 §:ssä tarkoitetuista jätteen kuljetuksista *tai muusta jätehuollosta*.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla annettavat määräykset voivat koskea myös muun kuin 32 §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen kompostointia tai muuta vastaavaa jätteen pienimuotoista käsittelyä sen syntypaikalla, ei kuitenkaan *ympäristönsuojelulaisissa tarkoitettua* ympäristöluvanvaraista *tai rekisteröitävää* jätteen käsittelyä.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla annetut jätteiden kiinteistöittäistä erilliskeräystä koskevat määräykset voivat olla 15 §:n 3 momentin nojalla annettua valtioneuvoston asetusta ankarampia, jos se on tarpeen 15 §:n 1 momentin täytäntöön panemiseksi, ja asetusta lievempiä, jos jokin 15 §:n 2 momentin mukaisista erilliskeräysvelvollisuudesta poikkeamisen edellytyksistä täyttyy. Asetusta lievempien määräysten edellytysten täyttymistä on arvioitava vähintään viiden vuoden välein, ja jos edellytykset eivät enää täyty, määräykset on kumottava tai niitä on muutettava.

Kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

93 §

93 §

Jäteneuvonta

Jäteneuvonta

Kunnan on järjestettävä neuvontaa, tiedotusta ja valistusta 32 §:ssä tarkoitetussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi ja jätehuollon asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

Kunnan on järjestettävä neuvontaa, tiedotusta ja valistusta 32 §:ssä tarkoitetussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi, *lajittelun tehostamiseksi, erilliskeräyksen lisäämiseksi* ja jätehuollon asianmukaiseksi toteuttamiseksi *sekä mainitusta toiminnasta aiheutuvan roskaantumisen ehkäisemiseksi. Neuvonnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota elintarviketehteen määrän vähentämiseen.*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain (897/2009) 3 §:n 2 momentin mukaista tehtävää suorittaessaan erityisesti edistettävä 12 §:n 1 momentissa tuotannon harjoittajalle sekä tuotteen valmistajalle ja maahantuojalle säädetyn selvilläolovelvollisuuden toteutumista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain (897/2009) 3 §:n 2 momentin mukaista tehtävää suorittaessaan erityisesti edistettävä 12 §:n 1 momentissa tuotannon harjoittajalle sekä tuotteen valmistajalle ja maahantuojalle säädetyn selvilläolovelvollisuuden toteutumista.

94 §

94 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Sen, joka aikoo harjoittaa jätteen ammatti- maista kuljettamista tai toimia jätteen välittäjänä, on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymiseksi 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin.

Sen, joka aikoo harjoittaa jätteen ammatti- maista kuljettamista tai toimia jätteen välittäjänä, on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymiseksi 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin.

Hakemus tehdään sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella suurinta osaa toiminnasta harjoitetaan. Jos toimivaltainen viranomainen ei mainitulla perusteella ole osoitettavissa, hakemus tehdään toiminnanharjoittajan kotipaikan mukaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Hakemus on toimitettava XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sähköisesti. Toiminnanharjoittajan asemassa oleva luonnollinen henkilö voi jättää hakemuksen myös paperisena.

Hakemuksessa on oltava sen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta, toiminnasta ja toiminta-alueesta. Lisäksi ha-

Hakemuksessa on oltava sen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta ja toiminnasta ja toiminta-alueesta. Lisäksi

Voimassa oleva laki

kemuksessa on esitettävä selvitys toiminnanharjoittajan ammattitaidosta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja sen käsittelystä.

95 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset

Toiminta hyväksytään jätehuoltorekisteriin, jos:

- 1) toimintaa harjoitetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti ja ammattitaitoisesti;
- 2) toimintaa harjoitetaan aiheuttamatta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) toiminnassa käytettävä laitteisto ja kalusto on teknisesti asianmukaista;
- 4) hakija asettaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi riittävän vakuuden kuljetettavan tai välitettävän jätteen asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi, jollei viranomainen päätä, että vakuuden asettaminen on toiminnan laajuus ja luonne huomioon ottaen tarpeetonta.

Ehdotus

hakemuksessa on esitettävä selvitys toiminnanharjoittajan ammattitaidosta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja *sen tekemisestä sekä hakemuksen* käsittelystä.

95 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset

Toiminta hyväksytään jätehuoltorekisteriin, jos:

- 1) toimintaa harjoitetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti ja ammattitaitoisesti;
- 2) toimintaa harjoitetaan aiheuttamatta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) toiminnassa käytettävä laitteisto ja kalusto on teknisesti asianmukaista;
- 4) *hakijalla ei ole veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien velvollisuuksien laiminlyöntejä eikä muita ulosotossa olevia velkoja, jotka ovat hakijan maksukykyyn nähden vähäistä suurempia, eikä velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuustodistuksin;*
- 5) *hakijana olevaa luonnollista henkilöä tai hakijana olevan oikeushenkilön toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai näihin rinnastettavassa asemassa olevaa henkilöä ei ole viimeisen kahden vuoden aikana lainvoimaisella tuomiolla todettu syylliseksi rikoslain 48 luvun 1 §:ssä säädettyyn ympäristön turmelemiseen tai 2 §:ssä säädettyyn törkeään ympäristön turmelemiseen;*
- 6) *jätteen välittäjällä on kotipaikka Suomessa tai toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa;*
- 7) *jätteen kuljettajalla on maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1071/2009 tarkoitettu lupa (**yhteisön liikennelupa**), jos toiminta edellyttää liikennelupaa, taikka jätteen kuljet-*

Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

tajalla, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella, on voimassa oleva International Transport Forumin kuljetuslupa. (kumotaan 2 momentti)

96 §

96 §

*Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä**Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi tai määräajan.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi tai määräajan.

Päätöksessä voidaan antaa määräyksiä 95 §:ssä säädettyjen hyväksymisen edellytysten täyttämiseksi, jätteitä koskevasta kirjanpidosta, velvollisuudesta toimittaa valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja viranomaiselle ja muista toiminnan valvomiseksi tarpeellisista toimista. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan lajiltaan tai laadultaan tietyn tyyppistä jätettä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä päätöksen sisällöstä.

Päätöksessä voidaan antaa määräyksiä 95 §:ssä säädettyjen hyväksymisen edellytysten täyttämiseksi, jätteitä koskevasta kirjanpidosta, velvollisuudesta toimittaa valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja viranomaiselle ja muista toiminnan valvomiseksi tarpeellisista toimista. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan lajiltaan tai laadultaan tietyn tyyppistä jätettä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä päätöksen sisällöstä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin. Jos toimintaa harjoitetaan kahden tai useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, päätöksen tehneen viranomaisen on toimitettava jäljennös päätöksestä näille muille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin. *Päätös on toimitettava hakijalle.* Jos toimintaa harjoitetaan kahden tai useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, *tieto päätöksen antamisesta* on toimitettava näille muille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

96 a §

Vastavuoroinen tunnustaminen

Poiketen siitä, mitä edellä 94 §:n 1 momentissa säädetään, toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity jätteen kuljettaja voi toimittaa todistuksen rekisteröinnistä XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jätehuoltorekisteriin tehtävää merkitsemistä varten (**vastavuoroinen tunnustaminen**). Todistuksessa on oltava tiedot kuljettajasta, rekisteröintiviranomaisesta ja rekisteröinnin voimassaolosta sekä muut olennaiset tiedot rekisteröinnin sisällöstä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettun todistuksen sisällöstä ja todistuksen käsittelystä viranomaisessa.

97 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksytty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, on siitä viivytyksettä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä voidaan päätöksen tehneen viranomaisen aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

98 §

Ote jätehuoltorekisteristä

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaan päätökseen on liitettävä ote jätehuoltore-

97 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksytty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, on siitä viivytyksettä ilmoitettava XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus. XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä voidaan XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

98 §

Ote jätehuoltorekisteristä

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaan päätökseen on liitettävä ote jätehuoltore-

kisteriin merkityistä tiedoista ja tieto siitä, mihin mennessä ote on tarkistettava. Kuljettajan, jonka toiminta on hyväksytty rekisteriin, on pidettävä ote mukana kuljetuksen aikana ja pyydettyessä esitettävä se valvontaviranomaisille ja poliisille. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä otteeseen sisällytettävistä tiedoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lähetettävä ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyin toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

99 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen peruuttaminen ja raukeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen, jos:

1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;

2) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen edellytyksiin; tai

3) säännöksiä tai päätöksen määräyksiä on viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta aiheutuu merkittävää vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun

kisteriin merkityistä tiedoista. *Ote jätehuoltorekisteriin merkityistä tiedoista on annettava myös vastavuoroista tunnustamista koskevasta rekisteröinnistä. Otteeseen tulee sisältyä tieto siitä, mihin mennessä ote on tarkistettava.* Kuljettajan, jonka toiminta on hyväksytty tai merkitty rekisteriin, on pidettävä ote mukana kuljetuksen aikana ja pyydettyessä esitettävä se valvontaviranomaisille ja poliisille. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä otteeseen sisällytettävistä tiedoista.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyin tai merkityin toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä tai merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

99 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen, jos:

1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;

2) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen tai merkitsemisen edellytyksiin; tai

3) säännöksiä tai päätöksen määräyksiä on viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta aiheutuu merkittävää vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen tai merkitseminen raukeaa,

Voimassa oleva laki

Ehdotus

otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen jätehuoltorekisteristä poistamista.

jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen jätehuoltorekisteristä poistamista.

102 §

102 §

Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytyksenä on, että:

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytyksenä on, että:

1) tuottajayhteisö on perustettu ja toimii 62 ja 63 §:n mukaisesti sekä juomapakkausten palautusjärjestelmä 68 ja 69 §:n mukaisesti;

1) tuottajayhteisö on perustettu ja toimii 62, 63 ja 63 a §:n mukaisesti sekä juomapakkausten palautusjärjestelmä 68 ja 69 §:n mukaisesti;

2) tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä on esittänyt 64 §:n mukaisen hyväksyttävän selvityksen ja toimintasuunnitelman.

2) tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä on esittänyt 64 §:n mukaisen hyväksyttävän selvityksen ja toimintasuunnitelman.

108 §

108 §

Jätteen kansainvälinen siirto ja aluksen siirtäminen purettavaksi

Jätteen kansainvälinen siirto ja aluksen siirtäminen purettavaksi

Jätteen kansainvälisessä siirrossa ja sen hyväksymisessä noudatetaan, mitä jätteesiirtoasetuksessa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

Jätteen kansainvälisessä siirrossa ja sen hyväksymisessä noudatetaan, mitä jätteesiirtoasetuksessa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

Aluksen siirrosta purettavaksi säädetään aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1257/2013, jäljempänä aluskierrätysasetus.

Aluksen siirrosta purettavaksi säädetään aluskierrätysasetuksessa.

108 a §

108 a §

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on se aluehallintovirasto, joka myöntää aluskierrätysasetuksen 14 artiklan mukaisen luvan.

Aluehallintovirasto tekee aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua aluskierrätysuunnitelmaa koskevassa asiassa kirjallisen päätöksen.

Suomen ympäristökeskus ja Liikenne- ja viestintävirasto toimivat yhteistyössä aluskierrätysasetuksen 22 artiklassa tarkoitettua aluskierrätysasetuksen kiertämisen ja rikkomisen ehkäisemiseksi.

Suomen ympäristökeskus seuraa aluskierrätysasetuksen toimeenpanoa Suomessa ja toimii tarvittaessa asiantuntijaviranomaisena, kun alus on tarkoitus siirtää purettavaksi aluskierrätysasetuksen 15 artiklan mukaiseen kolmannessa maassa sijaitsevaan aluskierrätyslaitokseen.

Aluehallintovirasto myöntää aluskierrätysasetuksen 14 artiklassa tarkoitetun luvan aluskierrätyslaitokselle.

Aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu aluskierrätysuunnitelma on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyntää varten. Ellei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 21 päivän kuluessa suunnitelman saatuaan ilmoita kirjallisesti aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle, aluksen omistajalle ja Liikenne- ja viestintävirastolle vastustavansa aluskierrätysuunnitelmaa, hyväksyntä katsotaan annetuksi.

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastustaa aluskierrätysuunnitelmaa, sen on vastustamista koskevassa ilmoituksessaan varattava aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle mahdollisuus täydentää suunnitelmaa määräajassa. Täydennetyt suunnitelman saatuaan tai ilmoituksessa asetetun määräajan päätyttyä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava viipymättä aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle kirjallisesti luopuvansa vastustamisesta, jolloin hiljainen hyväksyntä katsotaan annetuksi, tai tehtävä aluskierrätysuunnitelman vastustamista koskeva kirjallinen päätös. Päätös on toimitettava aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle sekä annettava tiedoksi aluksen omistajalle ja Liikenne- ja viestintävirastolle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee vastustamista koskevassa ilmoituksessaan todeta, millä tavoin suunnitelmaa on täydennettävä tai muutettava, jotta aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaiset suunnitelmaa koskevat vaatimukset täyttyvät.

Suomen ympäristökeskus ja Liikenne- ja viestintävirasto toimivat yhteistyössä aluskierrätysasetuksen 22 artiklassa tarkoitettua aluskierrätysasetuksen kiertämisen ja rikkomisen ehkäisemiseksi.

Suomen ympäristökeskus seuraa aluskierrätysasetuksen toimeenpanoa Suomessa ja toimii tarvittaessa asiantuntijaviranomaisena, kun alus on tarkoitus siirtää purettavaksi aluskierrätysasetuksen 15 artiklan mukaiseen

kolmannessa maassa sijaitsevaan aluskierrätyslaitokseen.

117 §

Tullin tehtävät

Tullin on tarvittaessa pysäytettävä jätteen kansainvälinen siirto, joka ei täytä jätteesiirtoasetuksen tai tämän lain vaatimuksia ja ilmoitettava asiasta Suomen ympäristökeskuskelle jatkotoimista päättämistä varten.

Tullihallitus voi määrätä Suomen tullitoimipaikat, joiden kautta jäte on siirrettävä Euroopan talousalueelle tai Euroopan talousalueelta.

117 §

Tullin tehtävät

Tullin on tarvittaessa pysäytettävä jätteen kansainvälinen siirto, joka ei täytä jätteesiirtoasetuksen tai tämän lain vaatimuksia ja ilmoitettava asiasta Suomen ympäristökeskuskelle jatkotoimista päättämistä varten.

Tulli voi määrätä Suomen tullitoimipaikat, joiden kautta jäte on siirrettävä Euroopan talousalueelle tai Euroopan talousalueelta.

117 b §

Asianmukaisuuden osoittaminen siirrettäessä jätettä Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Sen, joka siirtää jätettä Euroopan talousalueen ulkopuoliseen maahan käsiteltäväksi, on voitava jätteesiirtoasetuksen mukaisesti osoittaa, että jätteen käsittely talousalueen ulkopuolella on kyseisen asetuksen vaatimusten mukaista ja tapahtuu olosuhteissa, jotka suurelta osin vastaavat asiaa koskevassa Euroopan unionin ympäristölainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia.

117 c §

Jätettä toiseen maahan siirtävän selvilläolo-, kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Jätettä toiseen maahan hyödynnettäväksi siirtävän on oltava selvillä ja pidettävä kirjaa seuraavista tiedoista siinä laajuudessa kuin on tarpeen jätettä koskevien tietojen laskennasta, todentamisesta ja toimittamisesta annetuissa Euroopan unionin säädöksissä edellytettyjen tietojen tuottamiseksi:

1) jätteen uudelleenikäytön valmistelussa, kierrätyksessä, hyödyntämisessä tai näitä

edeltävissä valmistelutoimissa syntyvien jätteen laatu, laji, toimituspaikka ja käsittelytapa;

2) uudelleenkäytön valmistelussa, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvät uudet tuotteet ja materiaalit sekä niiden käytötarkoitus.

Tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista kirjanpilotiedoista on toimitettava vuosittain Suomen ympäristökeskukselle. Aikaisemmalle jätteen haltijalle ja 48 §:ssä tarkoitettulle tuottajalle on pyynnöstä annettava näiden luovuttamia jätteitä koskevat kirjanpilotiedot.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) jätteistä, joita selvilläolo- ja kirjanpitolvelvollisuus koskee;

2) kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista; ja

3) Suomen ympäristökeskukselle toimitettavista tiedoista sekä tietojen toimittamisajankohdasta.

13 luku

Valvonta ja hallintopakko

118 §

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on:

1) toiminta, jossa syntyy vähintään 100 tonnia jätettä vuodessa;

2) toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä;

3) ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1 ja 2 olevassa 13 kohdassa tarkoitettu jätteen laitos- tai ammattimainen käsittely, ei kuitenkaan mainitun lain 32 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettu käsittely;

4) *muu kuin 1–3 kohdassa tarkoitettu toiminta, joka on ympäristöluvanvaraista;*

5) 94 §:ssä tarkoitettu jätteen kuljettaminen ja välittäjänä toimiminen sekä 100 §:ssä tarkoitettu jätteen keräys.

13 luku

Valvonta ja hallintopakko

118 §

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on:

1) toiminta, jossa syntyy vähintään 100 tonnia jätettä vuodessa;

2) toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä tai POP-jätettä;

3) ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1 ja 2 olevassa 13 kohdassa tarkoitettu jätteen *ammattimainen tai laitospainainen* käsittely, ei kuitenkaan mainitun lain 32 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettu käsittely;

4) toiminta, joka on *ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista;*

4 a) *elintarviketeollisuuden toiminta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan ilmoitukseenvaraista;*

5) 94 §:ssä tarkoitettu jätteen kuljettaminen ja välittäjänä toimiminen sekä 100 §:ssä tarkoitettu jätteen keräys.

Aikaisemmalle jätteen haltijalle ja 48 §:ssä tarkoitettulle tuottajalle on pyynnöstä annettava näiden luovuttamien jätteiden jätehuoltoa koskevat kirjanpitoliedot.

Elohopeajätteen väliaikaisesta varastoinnista huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien sekä elohopeajätteen muuntamisesta ja tarvittaessa kiinteyttämisestä huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien velvollisuudesta perustaa rekisteri elohopeajätteen jäljittämiseksi ja tiedonantovelvollisuudesta toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään elohopea-asetuksen 14 artiklassa.

Lisäksi toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvistä tuotteista ja materiaaleista, jos kysymyksessä on 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu toiminta.

Aikaisemmalle jätteen haltijalle ja 48 §:ssä tarkoitettulle tuottajalle on pyynnöstä annettava näiden luovuttamien jätteiden jätehuoltoa koskevat kirjanpitoliedot.

Elohopeajätteen väliaikaisesta varastoinnista huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien sekä elohopeajätteen muuntamisesta ja tarvittaessa kiinteyttämisestä huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien velvollisuudesta perustaa rekisteri elohopeajätteen jäljittämiseksi ja tiedonantovelvollisuudesta toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään elohopea-asetuksen 14 artiklassa.

118 a §

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus elintarviketeistä

Elintarvikelain (23/2006) 6 §:n 11 kohdassa tarkoitetun elintarvikealan toimijan on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyvän elintarviketeiden määrästä ja käsittelystä, mukaan lukien arvio jätteenä käytöstä poistetun syömäkelpoisen elintarvikkeen kokonaismäärästä. Velvollisuus ei koske elintarvikelain 13 §:n 6 momentissa tarkoitettuja toimijoita, jotka ovat suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan ulkopuolella, alkutuotannon toimijoita eikä yleishyödyllisiä yhteisöjä. Kirjanpitoliedot on säilytettävä paperisena tai sähköisesti kuusi vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista ja niiden toimittamisesta valvontaviranomaiselle tai viranomaisen ylläpitämään tietojärjestelmään sekä kirjanpidon säilyttämisen määräajasta, jos kuuden vuoden säilytysaika on toiminnan valvonnan kannalta ilmeisen tarpeeton.

119 §

Kirjanpitoon sisällytettävät tiedot ja niiden säilyttäminen

Edellä 118 §:ssä tarkoitettuun kirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kirjanpitoon on sisällytettävä myös tiedot 118 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyssä toiminnassa syntyneen jätteen määrästä suhteessa liikevaihdolla, työntekijöiden määrällä tai muulla vastaavalla tavalla ilmaistuun toiminnan laajuuteen (*ominaisjättemäärä*). Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toimintoittain tai jätelajeittain kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista ja ominaisjättemäärän laskemisesta.

Kirjanpitoliedot on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tätä lyhyemmästä määräajasta, jos kuuden vuoden säilytysaika on toiminnan valvonnan kannalta ilmeisen tarpeeton.

121 §

Siirtoasiakirja

Jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, sako- ja umpikaivolietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- ja purkujätteestä kuin pi-

119 §

Kirjanpitoon sisällytettävät tiedot ja niiden käsittely

Edellä 118 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kirjanpitoon on sisällytettävä myös tiedot *mainitun* momentin 1 kohdassa *tarkoitettussa* toiminnassa syntyneen jätteen määrästä suhteessa liikevaihdolla, työntekijöiden määrällä tai muulla vastaavalla tavalla ilmaistuun toiminnan laajuuteen (*ominaisjättemäärä*). *Mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettujen toiminnan kirjanpitoon on sisällytettävä tiedot jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvien tuotteiden ja materiaalien määrästä ja käyttötarkoituksesta tuote- ja materiaalityypittain eriteltyinä.*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista ja niiden toimittamisesta valvontaviranomaiselle tai viranomaisen ylläpitämään tietojärjestelmään toiminnoittain, jätelajeittain tai tuote- tai materiaalityypittain eriteltyinä sekä ominaisjättemäärän laskemisesta.

Kirjanpitoliedot on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tätä lyhyemmästä määräajasta, jos kuuden vuoden säilytysaika on toiminnan valvonnan kannalta ilmeisen tarpeeton.

121 §

Velvollisuus laatia siirtoasiakirja

Jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, *POP-jätteestä, saostus- ja umpisäiliölietteestä*, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- ja purkujätteestä kuin pilaantumattomasta maa-aineksesta, joka

laantumattomasta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitettulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta.

Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Vastaanottajan on vahvistettava jätteen vastaanotto asiakirjaan tehdyllä allekirjoituksellaan tai muin luotettavin järjestelyin. Siirtoasiakirja voi olla sähköisesti tallennettuna, jos se on luettavissa kuljetuksen aikana. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä siirtoasiakirja tai sen jäljennös kolmen vuoden ajan.

Jos 1 momentissa tarkoitettu jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta laadittava siirtoasiakirja sekä huolehdittava asiakirjan antamisesta vastaanottajalle ja sen säilyttämisestä. Jätteen kansainvälisessä siirrossa käytettävästä siirtoasiakirjasta säädetään jätteesiirtoasetuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista sekä sen käytöstä ja siinä olevien tietojen vahvistamisesta ja niihin liittyvistä menettelyistä.

siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitettulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä, käsittelytavasta toimituspaikassa sekä kuljettajasta

(kumotaan 2 momentti)

Jos 1 momentissa tarkoitettu jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta laadittava siirtoasiakirja sekä huolehdittava asiakirjan antamisesta vastaanottajalle ja sen säilyttämisestä. Jätteen kansainvälisessä siirrossa käytettävästä siirtoasiakirjasta säädetään jätteesiirtoasetuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista.

121 a §

Siirtoasiakirjan käyttöön liittyvät menettelyt

Edellä 121 §:ssä tarkoitettu siirtoasiakirja on laadittava sähköisenä. Siirtoasiakirjan tietojen on oltava koneluettavassa muodossa. Siirtoasiakirjaan tehtävät muutokset on voitava havaita jälkikäteen ja muutokset on tehtävä niin, etteivät alkuperäiset tiedot häviä. Siirtoasiakirjan on oltava luettavissa jätteen siirron aikana ja siinä olevien tietojen on oltava saatavissa kaikille siirtoon osallistuville. Jätteen haltijan on vahvistettava siirtoasiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuus, jätteen kuljettajan jätteen kuljetettavaksi ottaminen ja vastaanottajan jätteen vastaanotto sähköisellä allekirjoituksella tai muulla sähköisellä

todentamismenetelmällä. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä sähköisen siirtoasiakirjan tiedot kolmen vuoden ajan siirron päättymisestä.

Siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Jos jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta huolehdittava tietojen toimittamisesta ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Tiedot on toimitettava tietojärjestelmään viivytyksettä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siirtoasiakirjan muodosta ja käytöstä, siinä olevien tietojen vahvistamisesta sekä 2 momentissa tarkoitettuun tietojärjestelmään toimitettavista tiedoista ja niiden toimitustavasta.

121 b §

Paperisen siirtoasiakirjan käyttöön liittyvät menettelyt

Poiketen siitä, mitä 121 a §:n 1 momentissa säädetään, siirtoasiakirja voidaan laatia paperisena asiakirjana, jos jätteen haltijalla ei ole edellytyksiä laatia siirtoasiakirjaa sähköisenä. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että paperinen siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Jätteen haltijan on vahvistettava siirtoasiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuus, jätteen kuljettajan jätteen kuljettavaksi ottaminen ja vastaanottajan jätteen vastaanotto siirtoasiakirjaan tehdyllä allekirjoituksellaan. Vahvistus voidaan tehdä myös muin järjestelyin, jos tämä ei heikennä vahvistuksen luotettavuutta. Siirtoasiakirjan laatijan on toimitettava siirtoasiakirjan tiedot tietojärjestelmään kolmen kuukauden kuluessa siirron päättymisestä.

122 §

122 §

*Tiedonsaantioikeus**Tiedonsaantioikeus*

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella tai tämän määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä elohopea-asetuksen ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

1) tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta;

2) tarpeelliset tiedot tuotteen valmistuksesta ja siinä käytettävistä aineista sekä valmistettavista, maahan tuotavista tai muutoin markkinoille saatettavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta tuotteen valmistajalta, maahantuojalta tai muulta markkinoille saattajalta;

3) tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta tässä pykälässä tarkoitettulta viranomaiselta, virkamieheltä tai viranhaltijalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä.

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella tai tämän määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä elohopea-asetuksen ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

1) tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta;

2) tarpeelliset tiedot tuotteen valmistuksesta ja siinä käytettävistä aineista, *toiminnassa syntyvistä tämän lain 5 a §:ssä tarkoitetuista sivutuotteista, 5 b §:ssä tarkoitettua hyödynnetyn jätteen jätteeksi luokittelun päättymisestä ja näitä koskevista arviointiperusteista sekä valmistettavista*, maahan tuotavista tai muutoin markkinoille saatettavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta tuotteen valmistajalta, maahantuojalta tai muulta markkinoille saattajalta;

3) tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta tässä pykälässä tarkoitettulta viranomaiselta, virkamieheltä tai viranhaltijalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä.

124 §

124 §

*Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat**Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat*

Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava sellaiset laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa:

1) harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä;

2) syntyy vaarallista jätettä;

3) harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä;

4) toimitaan jätteen välittäjänä;

5) toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja.

Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava sellaiset laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa:

1) harjoitetaan jätteen *ammattimaista tai laitospaikkaista* käsittelyä;

2) syntyy vaarallista jätettä;

3) harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä;

4) toimitaan jätteen välittäjänä;

5) toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja.

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisen 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on laadittava jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitettun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomaisen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisen 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on laadittava yhteistyössä muiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten valtakunnallinen suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitettun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomaisen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

127 §

Tuotetta tai tuotemerkintöjä koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos tuote tai sen merkinnät eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyjä yksilöityjä vaatimuksia, ympäristöministeriö tai, jos kysymys on 48 §:n 1 momentin 3, 4 tai 6 kohdassa tarkoitetuista tuotteista, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi:

1) velvoittaa tuotteen valmistajan, maahantuojan tai muun markkinoille saattajan tekemään tuotteeseen tai sen merkintöihin sellaiset muutokset, että ne täyttävät tässä laissa tai sen nojalla säädetty vaatimukset, ja osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää säännösten vastaisen tuotteen valmistajaa, maahantuojaa, muuta markkinoille saattajaa tai jakelijaa tilapäisesti tai pysyvästi valmistamasta, maahantuomasta, välittämästä, myymästä tai luovuttamasta tuotetta taikka kieltää tuotteen käytön tai velvoittaa rikkojan ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotka koskevat jo markkinoille saatettuja tuotteita;

127 §

Tuotetta tai tuotemerkintöjä koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos tuote on kielletty tai se ei täytä tässä laissa tai 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyjä yksilöityjä vaatimuksia, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi:

1) velvoittaa tuotteen valmistajan, maahantuojan tai muun markkinoille saattajan tekemään tuotteeseen tai sen merkintöihin sellaiset muutokset, että ne täyttävät tässä laissa tai sen nojalla säädetty vaatimukset, ja osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää säännösten vastaisen tuotteen valmistajaa, maahantuojaa, muuta markkinoille saattajaa tai jakelijaa tilapäisesti tai pysyvästi valmistamasta, maahantuomasta, välittämästä, myymästä tai luovuttamasta tuotetta taikka kieltää tuotteen käytön tai velvoittaa rikkojan ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotka koskevat jo markkinoille saatettuja tuotteita;

Voimassa oleva laki

3) velvoittaa rikkoja toimittamaan tuote asianmukaisesti käsiteltäväksi jätteenä.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun määräyksen antaa tullilaitos, jos kysymyksessä on 68 §:ssä tarkoitettuun juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvista juomapakkauksista. Määräys kohdistetaan tällöin juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjään.

129 §

Uhkasakko, teettämishukka ja keskeyttämishukka

Valvontaviranomaisen tai ympäristöministeriön on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

131 §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksua on velvollinen maksamaan myös:

5) se, joka laiminlyö 121 §:ssä säädetyn siirtoasiakirjan laatimisvelvollisuuden, velvollisuuden pitää siirtoasiakirja mukana jätteen siirron aikana tai velvollisuuden vahvistaa jätteen vastaanotto;

Ehdotus

3) velvoittaa rikkoja toimittamaan tuote asianmukaisesti käsiteltäväksi jätteenä.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun määräyksen antaa *Tulli*, jos kysymyksessä on 68 §:ssä tarkoitettuun juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvista juomapakkauksista. Määräys kohdistetaan tällöin juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjään.

129 §

Uhkasakko, teettämishukka ja keskeyttämishukka

Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

131 §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksua on velvollinen maksamaan myös:

5) se, joka laiminlyö 121 §:ssä säädetyn siirtoasiakirjan laatimisvelvollisuuden *taikka 121 a tai 121 b §:ssä säädetyn* velvollisuuden pitää siirtoasiakirja mukana jätteen siirron aikana tai velvollisuuden vahvistaa jätteen vastaanotto *tai siirtoasiakirjan tietojen toimittamisen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään*;

136 §

136 §

*Toiminta rikosasiassa**Toiminta rikosasiassa*

Valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus poliisille tai, jos kysymys on tullirikoksesta, ensisijaisesti tulliviranomaiselle esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä 147 §:n 1 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on asianomistaja tuottajavastuuta koskevissa rikosasioissa, jos yleistä etua on loukattu.

Valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus poliisille tai, jos kysymys on tullirikoksesta, ensisijaisesti *Tullille* esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä 147 §:n 1 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on asianomistaja tuottajavastuuta *koskevassa rikosasiassa sekä Suomen ympäristökeskus jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevassa rikosasiassa*, jos yleistä etua on loukattu.

142 §

142 §

*Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin ylläpito**Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin ylläpito*

Suomen ympäristökeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ylläpitävät ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään kuuluvia rekistereitä seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus ylläpitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä;

2) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ylläpitävät jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä säädetyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 100 §:ssä säädetyistä ilmoituksista;

3) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ylläpitää tuottajarekisteriä,

Suomen ympäristökeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ylläpitävät ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään kuuluvia rekistereitä seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus ylläpitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä;

2) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ylläpitävät jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä säädetyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, *96 a §:ssä tarkoitettua vastavuoroista tunnustamista koskevista merkinnöistä sekä 100 §:ssä säädetyistä ilmoituksista;*

3) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ylläpitää tuottajarekisteriä,

Voimassa oleva laki

jossa on tiedot 101 §:ssä säädettyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä säädettyistä ilmoituksista.

Suomen ympäristökeskus, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat osaltaan siitä, että 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin merkitään niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot.

Ehdotus

jossa on tiedot 101 §:ssä säädettyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä säädettyistä ilmoituksista;

4) Suomen ympäristökeskus ylläpitää rekisteriä, jossa on tiedot 121 §:ssä tarkoitetuista siirtoasiakirjoista.

Suomen ympäristökeskus, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat osaltaan siitä, että 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin rekistereihin merkitään niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot.

142 a §

Jätehuoltorekisteriä koskeva tietopalvelu

XXX elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ylläpidettävä tietoverkossa tietopalvelua, jossa on ajantasaiset tiedot jätehuoltorekisteriin hyväksytyistä tai merkityistä jätteen kuljettajista ja välittäjistä sekä näiden toiminnasta. Tietopalvelusta on voitava hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena jätteen kuljettajan tai välittäjän nimeä, pääasiallista toiminta-aluetta tai jätteenimikettä.

Tietojärjestelmässä julkaistavat tiedot saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää jätteen kuljettajan tai välittäjän nimeä ja yhteystietoa koskevat tiedot. Henkilötiedot on poistettava tietopalvelusta viipymättä sen jälkeen, kun jätehuoltorekisteriin hyväksyty tai merkitty toiminta on päättynyt ja tieto päätymisestä on merkitty jätehuoltorekisteriin taikka hyväksyminen on jätelain 99 §:n nojalla peruutettu tai määrätty raukeamaan lainvoimaisella päätöksellä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietopalveluun sisällytettävistä tiedoista ja niiden käsittelystä.

143 §

Rekisteri jätteen kuljetuksista

Kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Rekisteriin merkityt henkilötiedot säilytetään viisi vuotta rekisteriin merkitsemisen jälkeen.

Rekisteriin tallennettujen henkilö- ja muiden tietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä henkilötietojen muusta käsittelystä henkilötietolaissa (523/1999).

143 a §

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalusta

Motiva Oy ylläpitää jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustaa sekä vastaa yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa alustan sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä. Motiva Oy on myös luonnollisten henkilöiden suojelusta

143 §

Rekisteri jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä

Kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa ja 41 a §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Rekisteriin merkityt kuljetusta koskevat henkilötiedot säilytetään viisi vuotta rekisteriin merkitsemisen jälkeen. Rekisteriin merkityt henkilötiedot, jotka koskevat kiinteistöllä tapahtuvaa biojätteen käsittelyä, säilytetään kaksi vuotta käsittelyn päättymisestä ilmoittamisen jälkeen.

Rekisteriin tallennettujen henkilö- ja muiden tietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä henkilötietojen muusta käsittelystä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, jäljempänä **yleinen tietosuoja-asetus**, ja tietosuojalaissa (1050/2018).

Kunnan jätehuoltoviranomaisen on jätehuollon yleistä ohjausta, seurantaa, kehittämistä ja raportointia varten pyydettyäessä koostettava ja luovutettava rekisteriin tallennetut muut kuin salassa pidettävät tiedot 22 §:ssä tarkoitetulle valtion viranomaiselle ja 27 §:ssä tarkoitetulle asiantuntijaviranomaiselle ja -laitokselle.

143 a §

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalusta

Motiva Oy ylläpitää jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustaa sekä vastaa yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa alustan sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä. Motiva Oy on myös yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettu rekisterinpitäjä.

henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitettu rekisterinpitäjä.

146 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessa saatuja tietoja yksityisen ja yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle ja ympäristöministeriölle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi sekä syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa tulliviranomaisille jäteverolain (1126/2010) ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain toimeenpanon valvontaa varten.

147 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain (39/1889) 48 luvun 1–4 §:ssä.

Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tahallaan tai *törkeästi* huolimattomuudesta

1) rikkoo 13 §:n 1 momentin mukaista kieltoa hylätä tai käsitellä jätettä hallitsemattomasti,

2) rikkoo 17 §:n 1 momentin mukaista vaarallisen jätteen sekoittamiskieltoa,

3) rikkoo 18 §:n mukaista kieltoa polttaa jätettä Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä,

146 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessa saatuja tietoja yksityisen ja yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle ja ympäristöministeriölle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi sekä *Syyttäjälaitokselle, Poliisille ja Tullille* rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa *Verohallinnolle ja Tullille* jäteverolain (1126/2010) ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain toimeenpanon valvontaa varten.

147 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain (39/1889) 48 luvun 1–4 §:ssä.

Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 13 §:n 1 momentin mukaista kieltoa hylätä tai käsitellä jätettä hallitsemattomasti,

2) rikkoo 15 a §:n mukaista kieltoa polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä,

3) laiminlyö 15 b §:n mukaisen velvollisuuden varmistaa hyödynnettävän vaarallisen jätteen laatu,

Voimassa oleva laki

4) laiminlyö 28 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,

5) luovuttaa jätteen muulle kuin 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle,

6) laiminlyö 31 §:n mukaisen velvollisuuden,

7) laiminlyö 35 §:n 3 momentin mukaisen velvollisuuden toimittaa jäte kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan,

8) laiminlyö 40 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottopaikka,

9) laiminlyö 41 §:n 1 momentin mukaisen velvollisuuden luovuttaa jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen,

10) laiminlyö 46 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,

11) laiminlyö 49 §:n mukaisen tuottajan vastaanottovelvollisuuden,

12) laiminlyö 50 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottopaikka,

13) laiminlyö 56 §:n mukaisen tuotteen jakelijan vastaanottovelvollisuuden,

14) rikkoo 72 §:n mukaista roskaamiskieltoa,

15) laiminlyö 76 §:n mukaisen keräysvelvollisuuden,

16) rikkoo tai laiminlyö 91 §:n, 96 §:n 2 momentin, 103 §:n 2 momentin, 125 §:n, 126 §:n 1 momentin, 127 tai 128 §:n perusteella annettua kieltoa tai määräystä,

17) rikkoo 8 §:n 3 momentin, 10 tai 14 §:n, 15 §:n 2 momentin, 16 §:n 3 momentin tai 49 §:n 1 momentin nojalla annettua asetusta,

18) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen taikka jätteen-siirtoasetuksen vastaisesti, lukuun ottamatta kuitenkin 131 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohdassa säädettyjä laiminlyöntejä,

19) rikkoo elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä tuontia jätteenä loppukäsittelyä varten koskevaa rajoitusta, 10 artiklan 4 kohdassa säädettyä velvollisuutta varus-

Ehdotus

4) rikkoo 17 §:n 1 momentin mukaista vaarallisen jätteen sekoittamiskieltoa,

5) rikkoo 18 §:n mukaista kieltoa polttaa jätettä Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä,

6) laiminlyö 28 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,

7) luovuttaa jätteen muulle kuin 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle,

8) laiminlyö 31 §:n mukaisen velvollisuuden,

9) laiminlyö 35 §:n 3 momentin mukaisen velvollisuuden toimittaa jäte kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan,

10) laiminlyö 39 §:n 2 momentin mukaisen velvollisuuden antaa kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta koskevat tiedot,

11) laiminlyö 40 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottopaikka,

12) laiminlyö 41 §:n 1 momentin mukaisen velvollisuuden luovuttaa jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen,

13) laiminlyö 46 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,

14) laiminlyö 49 §:n mukaisen tuottajan vastaanottovelvollisuuden,

15) laiminlyö 50 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottopaikka,

16) laiminlyö 56 §:n mukaisen tuotteen jakelijan vastaanottovelvollisuuden,

17) rikkoo 72 §:n mukaista roskaamiskieltoa,

18) laiminlyö 76 §:n mukaisen keräysvelvollisuuden,

19) rikkoo tai laiminlyö 91 §:n, 96 §:n 2 momentin, 103 §:n 2 momentin, 125 §:n, 126 §:n 1 momentin, 127 tai 128 §:n perusteella annettua kieltoa tai määräystä,

taa hammashoitolaitos vaatimuksenmukaisella amalgaamin erottimella tai amalgaamin erottimen huoltoa koskevaa vaatimusta tai 6 kohdassa säädettyä amalgaamijätteen jätehuollon järjestämistä koskevaa velvollisuutta, 11 artiklassa säädettyä suurista lähteistä peräisin olevan jätteen loppukäsittelyä koskevaa vaatimusta taikka laiminlyö 12 artiklassa tai 14 artiklan 4 kohdassa säädetyn tietojen toimittamista koskevan velvollisuuden taikka

20) rikkoo aluskierrätysasetuksen 7 artiklassa säädettyä velvoitetta laatia alukselle aluskierrätysuunnitelma,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *jätelain* rikkomisesta sakkoon.

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 72 §:ssä säädetyn roskaamiskiellon vähäisestä rikkomisesta säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (986/2016).

20) rikkoo 8 §:n 3 momentin, 10 §:n, 12 §:n 3 momentin, 14 §:n, 15 §:n 3 momentin, 16 §:n 3 momentin tai 49 §:n 1 momentin nojalla annettua asetusta,

21) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen taikka jätteen-siirtoasetuksen vastaisesti, lukuun ottamatta kuitenkin 131 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohdassa säädettyjä laiminlyöntejä,

22) rikkoo elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä tuontia jätteenä loppukäsittelyä varten koskevaa rajoitusta, 10 artiklan 4 kohdassa säädettyä velvollisuutta varustaa hammashoitolaitos vaatimuksenmukaisella amalgaamin erottimella tai amalgaamin erottimen huoltoa koskevaa vaatimusta tai 6 kohdassa säädettyä amalgaamijätteen jätehuollon järjestämistä koskevaa velvollisuutta, 11 artiklassa säädettyä suurista lähteistä peräisin olevan jätteen loppukäsittelyä koskevaa vaatimusta taikka laiminlyö 12 artiklassa tai 14 artiklan 4 kohdassa säädetyn tietojen toimittamista koskevan velvollisuuden taikka

23) rikkoo aluskierrätysasetuksen 7 artiklassa säädettyä velvoitetta laatia alukselle aluskierrätysuunnitelma tai laiminlyö 108 a §:n mukaisesti hyväksytyin aluskierrätysuunnitelman noudattamisen,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *jätelain* rikkomisesta sakkoon.

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 72 §:ssä säädetyn roskaamiskiellon vähäisestä rikkomisesta säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (986/2016).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olleet asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Jos muutoksenhakutuomioistuin tämän lain voimaan tultua kumoaa päätöksen ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Jos kunnassa on tämän lain voimaan tullessa muun kuin saostus- ja umpisäiliölietteen osalta käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen on siirryttävä sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta viiden vuoden kuluessa lain voimaantulosta ja muiden kiinteiden yhdyskuntajätteiden osalta viimeistään kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Pakkausten tuottajien ja kuntien on tehtävä 49 a ja 49 b §:ssä tarkoitettu sopimus yhteistoiminnasta ja kustannusten korvaamisesta viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2021. Sopimuksen mukaisia korvauksia on maksettava 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen.

Tuottajayhteisön, juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän sekä tuottajan, joka ei ole liittynyt tuottajayhteisöön, on tehtävä 101 §:ssä tarkoitettu hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2021.

Tämän lain 121 a §:n mukaista velvollisuutta huolehtia sähköisen tai paperisen siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään sovelletaan muihin 121 §:ssä tarkoitettuihin jätteisiin kuin vaarallisiin jätteisiin ja POP-jätteisiin 1 päivästä tammikuuta 2022 alkaen.

2.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 51 §:n 2 momentti, 62 §:n 1 momentti, 204 §:n 4 momentti, 220 §:n 1 momentti sekä 225 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 51 §:n 2 momentti ja 225 §:n 1 momentti laissa 1166/2018 ja 204 §:n 4 momentti laissa 49/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

51 §

51 §

Eräiden suunnitelmien ja ohjelmien vaikutus

Eräiden suunnitelmien ja ohjelmien vaikutus

Luvanvaraisen jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan luvassa on otettava huomioon jätelain 88 §:ssä tarkoitetut alueelliset jätesuunnitelmat.

Luvanvaraisen jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan luvassa on otettava huomioon jätelain 87 §:ssä tarkoitettu valtakunnallinen jätesuunnitelma.

62 §

62 §

Seuranta- ja tarkkailumääräykset

Seuranta- ja tarkkailumääräykset

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta.

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. *Toiminnan jätekirjanpitoon sisällytettyjä tietoja koskevan tiivistelmän toimittamisesta valvontaviranomaiselle säädetään jätelain 118 a tai 119 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

204 §

204 §

Eräät valtakunnalliset suunnitelmat ja ohjelmat

Eräät valtakunnalliset suunnitelmat ja ohjelmat

Päästökattodirektiivin edellyttämästä kansallisesta ilmansuojeluohjelmasta säädetään 149 c §:ssä. Valtakunnallisesta ja alueellisesta jätesuunnitelmasta säädetään jätelaissa.

Päästökattodirektiivin edellyttämästä kansallisesta ilmansuojeluohjelmasta säädetään 149 c §:ssä. Valtakunnallisesta jätesuunnitelmasta säädetään jätelaissa.

220 §

220 §

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevat erityissäännökset

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevat erityissäännökset

Tämän lain mukaista lupa- tai ilmoitusasiaa käsiteltäessä on noudatettava, mitä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/2004 6 artiklan 3 kohdassa ja 7 artiklassa säädetään.

Tämän lain mukaista lupa- tai ilmoitusasiaa käsiteltäessä on noudatettava, mitä *pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021* 6 artiklan 3 kohdassa ja 7 artiklassa säädetään.

225 §

225 §

Ympäristönsuojelulain rikkominen

Ympäristönsuojelulain rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta
1) laiminlyö 99, 115 a, 116, 118–120, 123, 136 tai 178 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
2) laiminlyö ympäristöluvan lupamääräyksen mukaisen velvollisuutensa tai ilmoituspäätökseen perustuvan velvollisuutensa tai viranomaisen 80 §:n 3 momentin, 94 §:n 3 momentin, 95 §:n 1 momentin, 99 tai 136 §:n nojalla antamaan määräykseen perustuvan velvollisuutensa,
3) rikkoo 16–18 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai 9, 10, 17, 156, 216 tai 217 §:n nojalla annettua valtioneuvoston asetusta,
4) laiminlyö 94 §:n 1 ja 2 momentin, 114, 115, 133, 134, 139 tai 155 §:n mukaisen vel-

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta
1) laiminlyö 99, 115 a, 116, 118–120, 123, 136 tai 178 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
2) laiminlyö ympäristöluvan lupamääräyksen mukaisen velvollisuutensa tai ilmoituspäätökseen perustuvan velvollisuutensa tai viranomaisen 80 §:n 3 momentin, 94 §:n 3 momentin, 95 §:n 1 momentin, 99 tai 136 §:n nojalla antamaan määräykseen perustuvan velvollisuutensa,
3) rikkoo 16–18 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai 9, 10, 17, 156, 216 tai 217 §:n nojalla annettua valtioneuvoston asetusta,
4) laiminlyö 94 §:n 1 ja 2 momentin, 114, 115, 133, 134, 139 tai 155 §:n mukaisen vel-

vollisuutensa tai rikkoo 213 §:n nojalla annettuun ympäristöministeriön päätökseen sisältyviä ehtoja,

5) aloittaa ilmoituksenvaraisen toiminnan ennen 115 c §:ssä säädettyä määräaikaa,

6) ryhtyy 118 §:ssä tarkoitettuun toimenpiteeseen tai aloittaa siinä tarkoitettun toiminnan ennen 118 §:n 3 momentin mukaisen ajan kulumista,

7) laiminlyö otsoniasetuksen 4–8, 10–13, 15–17, 20, 22–24 tai 27 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai F-kaasuasetuksen 3–8, 10–17 tai 19 artiklan tai 165 §:n mukaisen velvollisuutensa tai toimii epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006 5 tai 6 artiklassa taikka 9 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuutensa vastaisesti taikka toimii 159 §:n 1 momentin tai 161 §:n vastaisesti taikka 17 luvun nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tai F-kaasuasetuksen vastaisesti,

8) laiminlyö pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/2004 7 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai

9) saattaa markkinoille työkoneisiin tarkoitettun polttomoottorin tai työkoneen, johon on asennettu polttomoottori, vastoin työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen 8, 9, 11–15 tai 31–33 artiklassa säädettyä, jättää ilmoittamatta sellaisia tietoja tyyppihyväksyntäviranomaiselle, jotka saattaisivat johtaa työkoneemoottorien tyyppihyväksyntäasetuksessa tarkoitettun tyyppihyväksynnän epäämiseen, peruuttamiseen tai 40 artiklassa tarkoitettuun palauttamismenettelyyn taikka käyttää työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen 18 artiklan vastaisesti 3 artiklan 63 kohdassa tarkoitettua estostrategiaa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ympäristönsuojelulain rikkomisesta* sakkoon.

vollisuutensa tai rikkoo 213 §:n nojalla annettuun ympäristöministeriön päätökseen sisältyviä ehtoja,

5) aloittaa ilmoituksenvaraisen toiminnan ennen 115 c §:ssä säädettyä määräaikaa,

6) ryhtyy 118 §:ssä tarkoitettuun toimenpiteeseen tai aloittaa siinä tarkoitettun toiminnan ennen 118 §:n 3 momentin mukaisen ajan kulumista,

7) laiminlyö otsoniasetuksen 4–8, 10–13, 15–17, 20, 22–24 tai 27 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai F-kaasuasetuksen 3–8, 10–17 tai 19 artiklan tai 165 §:n mukaisen velvollisuutensa tai toimii epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006 5 tai 6 artiklassa taikka 9 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuutensa vastaisesti taikka toimii 159 §:n 1 momentin tai 161 §:n vastaisesti taikka 17 luvun nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tai F-kaasuasetuksen vastaisesti,

8) laiminlyö *pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021* 7 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai

9) saattaa markkinoille työkoneisiin tarkoitettun polttomoottorin tai työkoneen, johon on asennettu polttomoottori, vastoin työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen 8, 9, 11–15 tai 31–33 artiklassa säädettyä, jättää ilmoittamatta sellaisia tietoja tyyppihyväksyntäviranomaiselle, jotka saattaisivat johtaa työkoneemoottorien tyyppihyväksyntäasetuksessa tarkoitettun tyyppihyväksynnän epäämiseen, peruuttamiseen tai 40 artiklassa tarkoitettuun palauttamismenettelyyn taikka käyttää työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen 18 artiklan vastaisesti 3 artiklan 63 kohdassa tarkoitettua estostrategiaa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ympäristönsuojelulain rikkomisesta* sakkoon.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lupahakemukseen, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kemikaalilain (599/2013) 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 kohdan f alakohta, 15 §:n 2 momentti ja 59 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laissa 756/2018 ja 15 §:n 2 momentti laissa 756/2018, sekä
lisätään lakiin uusi 22 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Lain soveltaminen puolustushallinnossa

Lain soveltaminen puolustushallinnossa

Poikkeukset voivat koskea:

- 1) tiedottamista toimitusketjussa sekä jatkokäyttäjien velvollisuuksia;
- 2) REACH-asetuksen mukaista lupamenettelyä;
- 3) CLP-asetuksen mukaista luokitusta, merkintöjä ja ilmoituksia;
- 4) tietojen luovuttamista valvontaviranomaisille.

Poikkeukset voivat koskea:

- 1) tiedottamista toimitusketjussa sekä jatkokäyttäjien velvollisuuksia;
 - 2) REACH-asetuksen mukaista lupamenettelyä;
 - 3) CLP-asetuksen mukaista luokitusta, merkintöjä ja ilmoituksia;
 - 4) tietojen luovuttamista valvontaviranomaisille;
 - 5) tämän lain 22 a §:ssä tarkoitettujen tietojen toimittamista.
-

Voimassa oleva laki

6 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan
1) *Euroopan unionin kemikaalilainsäädännöllä* seuraavia EU:n asetuksia ja näiden nojalla annettuja säädöksiä:

f) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 850/2004, jäljempänä *POP-asetus* ja

15 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Suomen ympäristökeskus toimii POP-asetuksen 15 artiklassa ja elohopea-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena, siltä osin kuin kyse ei ole elohopea-asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna viranomaisesta, sekä PIC-asetuksen 4 artiklan mukaisena nimettynä kansallisena viranomaisena. Suomen ympäristökeskus toimii lisäksi Rotterdamin yleissopimuksessa tarkoitettuna nimettynä kansallisena viranomaisena, jollei PIC-asetuksesta muuta johdu.

Ehdotus

6 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan
1) *Euroopan unionin kemikaalilainsäädännöllä* seuraavia EU:n asetuksia ja näiden nojalla annettuja säädöksiä:

f) *pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/1021, jäljempänä POP-asetus*; ja

15 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Suomen ympäristökeskus toimii POP-asetuksen 19 artiklassa ja elohopea-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena, siltä osin kuin kyse ei ole elohopea-asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna viranomaisesta, sekä PIC-asetuksen 4 artiklan mukaisena nimettynä kansallisena viranomaisena. Suomen ympäristökeskus toimii lisäksi Rotterdamin yleissopimuksessa tarkoitettuna nimettynä kansallisena viranomaisena, jollei PIC-asetuksesta muuta johdu.

22 a §

Tietojen toimittaminen esineen sisältämästä erityistä huolta aiheuttavasta aineesta

REACH-asetuksen 3 artiklan 33 kohdassa tarkoitettun esineen toimittajan on toimitettava mainitun asetuksen 33 artiklan 1 kohdan mukaiset tiedot Euroopan kemikaalivirastolle. Tiedot on toimitettava käyttäen Euroopan kemikaaliviraston tätä tarkoitusta varten saataville asettamia lomakkeita ja ohjelmistotyökaluja.

59 §

Kemikaalirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) rikkoo 20 §:ssä säädettyä kemikaalia koskevien tietojen kielivaatimusta tai 21 §:n säännöstä kemikaalien markkinoinnista,
- 2) laiminlyö 22 §:ssä tarkoitettujen tietojen toimittamisvelvollisuuden,
- 3) laiminlyö 23 §:n 2 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
- 4) laiminlyö 27 §:ssä säädetyn biosidivalmisteen hyväksyttämisenvelvollisuuden taikka 34 §:ssä tarkoitettua koetoimintaa koskevan luvan hakemisen tai ilmoituksen tekemisen,
- 5) rikkoo 35 §:n mukaista velvoitetta käyttää biosidivalmistetta asianmukaisesti ja käyttöohjeita noudattaen,
- 6) laiminlyö 36 §:ssä tarkoitettujen näytteen toimittamisen tai
- 7) laiminlyö 40, 43 tai 44 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kemikaalirikkomuksesta* sakkoon.

59 §

Kemikaalirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) rikkoo 20 §:ssä säädettyä kemikaalia koskevien tietojen kielivaatimusta tai 21 §:n säännöstä kemikaalien markkinoinnista,
- 2) laiminlyö 22 *tai* 22 a §:ssä tarkoitettujen tietojen toimittamisvelvollisuuden,
- 3) laiminlyö 23 §:n 2 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
- 4) laiminlyö 27 §:ssä säädetyn biosidivalmisteen hyväksyttämisenvelvollisuuden taikka 34 §:ssä tarkoitettua koetoimintaa koskevan luvan hakemisen tai ilmoituksen tekemisen,
- 5) rikkoo 35 §:n mukaista velvoitetta käyttää biosidivalmistetta asianmukaisesti ja käyttöohjeita noudattaen,
- 6) laiminlyö 36 §:ssä tarkoitettujen näytteen toimittamisen tai
- 7) laiminlyö 40, 43 tai 44 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kemikaalirikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

4.

Laki

rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 48 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa
761/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

48 luku

48 luku

Ympäristörikoksista

Ympäristörikoksista

1 §

1 §

Ympäristön turmeleminen

Ympäristön turmeleminen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) saattaa, päästää tai jättää ympäristöön esi-
neen, ainetta, säteilyä tai muuta sellaista lain
tai sen nojalla annetun säännöksen taikka yleis-
sen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen
vastaisesti taikka ilman laissa edellytettyä lu-
paa tai lupaehtojen vastaisesti,

1) saattaa, päästää tai jättää ympäristöön esi-
neen, ainetta, säteilyä tai muuta sellaista lain
tai sen nojalla annetun säännöksen taikka yleis-
sen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen
vastaisesti taikka ilman laissa edellytettyä lu-
paa tai lupaehtojen vastaisesti,

2) valmistaa, luovuttaa, kuljettaa, käyttää,
käsittelee tai säilyttää ainetta, valmistetta,
seosta, tuotetta tai esinettä taikka käyttää lai-
tetta vastoin

2) valmistaa, luovuttaa, kuljettaa, käyttää,
käsittelee tai säilyttää ainetta, valmistetta,
seosta, tuotetta tai esinettä taikka käyttää lai-
tetta vastoin

a) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden
käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia,

a) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden
käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia,

b) kemikaalilakia,

b) kemikaalilakia,

c) REACH-asetusta,

c) REACH-asetusta,

d) CLP-asetusta,

d) CLP-asetusta,

e) biosidiasetusta,

e) biosidiasetusta,

f) kasvinsuojeluaineasetusta,

f) kasvinsuojeluaineasetusta,

g) a–f alakohdassa mainitun säädöksen tai
ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla an-
nettua säännöstä,

g) a–f alakohdassa mainitun säädöksen tai
ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla an-
nettua säännöstä,

h) otsonikerrosta heikentävistä aineista an-
nettua Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetusta (EY) N:o 1005/2009,

h) otsonikerrosta heikentävistä aineista an-
nettua Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetusta (EY) N:o 1005/2009,

i) tietyistä fluoratuista kasvihuonekaasuista
annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetusta (EY) N:o 842/2006,

i) fluoratuista kasvihuonekaasuista ja ase-
tuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta an-
nettua Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetusta (EU) N:o 517/2014,

j) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/EY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 850/2004,

k) pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 3, 4 tai 4 a artiklaa,

l) jätelain (646/2011) 147 §:n 2 momentissa mainittua säännöstä,

m) jätelain nojalla annettua säännöstä, yksittäistapausta koskevaa määräystä tai kieltoa taikka

n) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

3) laiminlyö jätelain mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuutensa,

4) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä vastoin

a) jätelakia, sen nojalla annettua säännöstä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä,

b) jätteiden siirrosta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1013/2006 taikka

c) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

5) tuo maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai tuotetta vastoin

a) ympäristönsuojelulain nojalla annettua asetusta,

b) otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009,

c) tietyistä fluoratuista kasvihuonekaasuista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 842/2006,

d) vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 649/2012,

e) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/EY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 850/2004 tai

j) *pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1021,*

k) pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 3, 4 tai 4 a artiklaa,

l) jätelain (646/2011) 147 §:n 2 momentissa mainittua säännöstä,

m) jätelain nojalla annettua säännöstä, yksittäistapausta koskevaa määräystä tai kieltoa taikka

n) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

3) laiminlyö jätelain mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuutensa,

4) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä vastoin

a) jätelakia, sen nojalla annettua säännöstä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä,

b) jätteiden siirrosta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1013/2006 taikka

c) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

5) tuo maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai tuotetta vastoin

a) ympäristönsuojelulain nojalla annettua asetusta,

b) otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009,

c) fluoratuista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 517/2014,

d) vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 649/2012,

e) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1021 tai

f) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan

f) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

6) vie maasta muuntogeenisiä organismeja, niitä sisältäviä elintarvikkeita tai rehuja vastoin muuntogeenisten organismien valtioiden rajat ylittävistä siirroista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1946/2003 taikka

7) aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013 vastaisesti laiminlyö huolehtia siitä, että asetuksen 5 artiklassa tarkoitettu vaarallisten materiaalien luettelo on ajan tasalla silloin kun alus toimitetaan aluspurkamoon, tai siirtää aluksen purettavaksi muualle kuin asetuksen 16 artiklassa tarkoitettussa eurooppalaisessa luettelossa mainittuun aluspurkamoon

siten, että teko on omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, muuta vastaavaa ympäristön haitallista muuttumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön turmelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

6) vie maasta muuntogeenisiä organismeja, niitä sisältäviä elintarvikkeita tai rehuja vastoin muuntogeenisten organismien valtioiden rajat ylittävistä siirroista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1946/2003 taikka

7) aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013 vastaisesti laiminlyö huolehtia siitä, että asetuksen 5 artiklassa tarkoitettu vaarallisten materiaalien luettelo on ajan tasalla silloin kun alus toimitetaan aluspurkamoon, tai siirtää aluksen purettavaksi muualle kuin asetuksen 16 artiklassa tarkoitettussa eurooppalaisessa luettelossa mainittuun aluspurkamoon

siten, että teko on omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, muuta vastaavaa ympäristön haitallista muuttumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön turmelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

5.

Laki

rikesakkorikkomuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 16 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

16 §

Roskaamiskiellon vähäinen rikkominen

Roskaamiskiellon vähäinen rikkominen

Jätelain (646/2011) 72 §:ssä säädetyn roskaamiskiellon tahallisesta *tai törkeästä* huolimattomuudesta tapahtuneesta vähäisestä rikkomisesta määrätään roskaajalle 100 euron rikesakko.

Jätelain (646/2011) 72 §:ssä säädetyn roskaamiskiellon tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta vähäisestä rikkomisesta määrätään roskaajalle 100 euron rikesakko.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20